

155. 4182

ม ๒๗/๗

๕.๕

การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยบางประการกับความภาคภูมิใจในตนเอง
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

ปริญาพนธ์

ของ

มะลิ อุดมภาพ

12 ก.พ. 2539

๒ 80555

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการวัดผลการศึกษา

เมษายน 2538

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

196321

การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยบางประการกับความภาคภูมิใจในตนเอง
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

บทคัดย่อ

ของ

มะลิ อุดมภาพ

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการวัดผลการศึกษา

เมษายน 2538

การศึกษาครั้งนี้มีจุดมุ่งหมาย เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยบางประการกับความภาคภูมิใจในตนเอง และยังศึกษานำหนักความสำคัญของปัจจัยแต่ละประการที่ส่งผลต่อความภาคภูมิใจในตนเอง ในการศึกษาครั้งนี้กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2537 ของกลุ่มโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษาส่วนกลาง กลุ่มที่ 5 ในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 850 คน ซึ่งเลือกมาโดยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น และเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามด้านการประสบความสำเร็จทางวิชาการ การประสบความสำเร็จทางกิจกรรม การได้รับการยอมรับ การมีอำนาจหรืออิทธิพล การอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย การอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกวดขัน การอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลย และความภาคภูมิใจในตนเอง

ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยทางด้านการประสบความสำเร็จทางวิชาการ การประสบความสำเร็จทางกิจกรรม การได้รับการยอมรับ การมีอำนาจหรืออิทธิพล การอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย การอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกวดขัน และการอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลย มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณเท่ากับ .7016 ซึ่งสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นอกจากนี้ยังพบอีกว่าปัจจัยทางด้านการประสบความสำเร็จทางกิจกรรม การได้รับการยอมรับ การมีอำนาจหรืออิทธิพล และการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย มีน้ำหนักความสำคัญที่ส่งผลทางบวกต่อความภาคภูมิใจในตนเองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และการอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกวดขัน มีน้ำหนักความสำคัญที่ส่งผลทางลบต่อความภาคภูมิใจในตนเองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนปัจจัยทางด้านการประสบความสำเร็จทางวิชาการ การอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลย มีน้ำหนักความสำคัญที่ส่งผลต่อความภาคภูมิใจในตนเองอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

A STUDY OF THE RELATIONSHIP BETWEEN SOME FACTORS AND
SELF - ESTEEM FOR MATHAYOM 3 STUDENTS

ABSTRACT

BY

MALI UDOMPHAP

Presented in partial fulfillment of the requirements for the
Master of Education degree in Educational Measurement
at Srinakharinwirot University

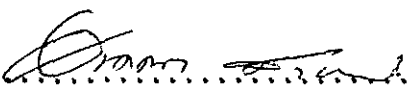
April 1995

The purpose of this research was to study the relationship between some factors and self esteem and the beta weight of each factor which contributed to self esteem. The simple random was used to selecte 850 Mathayom III students of the academic year 1994 of the fifth group in Bangkok. The instrument used were Academic Achievement, Activity Achievement, Acceptation, Dominion, and three types of Child Rearing Practices : Democratic, Laisses-faire, and Autocratic, and Self Esteem test.

The result showed that the multiple correlation of Academic Achievement, Activity Achievement, Acceptation, Dominion, Democratic child rearing practices, Laisses-faire child rearing practices and Autocratic child rearing practices and Self esteem was .7016 which significant at .01 level. Besides, it was found that the Activity Achievement, Acceptation, Dominion, and Democratic child rearing practices contributed positively to the self esteem' at .05 level of significant and the laisses faire child rearing practices contributed negatively to the self esteem at .05 level of significant. However, the Academic Achievement and Autocratic child rearing practices contributed nonsignificant to the self esteem.

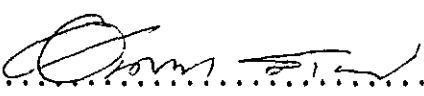
คณะกรรมการควบคุมและคณะกรรมการสอบได้พิจารณาปริญญานิพนธ์ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควร
รับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการวัดผลการศึกษา
ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

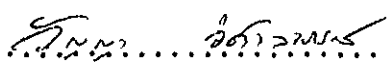
คณะกรรมการควบคุม

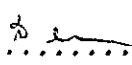
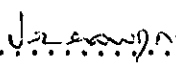
..........ประธาน
(รศ.อังคณา สายยศ)

..........กรรมการ
(รศ.วิญญา วิชาลาภรณ์)

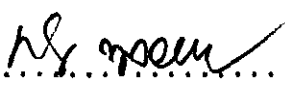
คณะกรรมการสอบ

..........ประธาน
(รศ.อังคณา สายยศ)

..........กรรมการ
(รศ.วิญญา วิชาลาภรณ์)

...............กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม
(รศ.ดร.ส.วาสนา ประวาสพฤษ)

บัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติให้รับปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการวัดผลการศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

..........คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ดร.ศิริรูกา พูลสุวรรณ)

วัน ๒๙ เดือน เมษายน พ.ศ. ๒๕๓๘

ประกาศขอบคุณ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความรู้ และได้รับความแนะนำช่วยเหลืออย่างดียิ่ง
จากรองศาสตราจารย์อังคณา สายยศ ประธานควบคุมปริญญานิพนธ์ รองศาสตราจารย์
วิทยา วิศาลาภรณ์ กรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์ รองศาสตราจารย์ ดร.ส.วาสนา
ประवालพฤกษ์ กรรมการสอบเพิ่มเติม ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ขอกราบขอบพระคุณศาสตราจารย์ ดร.ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์ รองศาสตราจารย์
ดร.อารี พันธุ์มี รองศาสตราจารย์ล้วน สายยศ รองศาสตราจารย์ชูศรี วงศ์รัตนะ
และนางสาวเรวดี อินทสระ ที่กรุณาเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจเครื่องมือ และแนะนำใน
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้

ขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์ภาควิชาการวัดผลการศึกษาทุกท่านที่ให้ความสนใจ
ซึ่งเป็นเสมือนพลังส่วนหนึ่งที่เสริมให้ผู้วิจัยได้มองเห็นแนวทางในการศึกษาครั้งนี้จนประสบ
ความสำเร็จด้วยดี ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาที่ได้รับเป็นอย่างยิ่ง

ขอกราบขอบพระคุณท่านผู้อำนวยการ ผู้ช่วยผู้อำนวยการ อาจารย์ใหญ่
ผู้ช่วยอาจารย์ใหญ่ คณะครู - อาจารย์ที่ช่วยเหลือและอำนวยความสะดวกในการวิจัย
และขอขอบคุณนักเรียนทุกคนที่ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี

ขอขอบคุณคุณทองใบ เบ็ญทิพย์ คุณสมเกียรติ คุณเวโรจน์ปกรณ์ ในการวิเคราะห์
ข้อมูล ขอขอบคุณคุณเบญจวรรณ แยมละมูล คุณบงกช สุชะจิระ และพี่ ๆ เพื่อน ๆ น้อง ๆ
วิชาเอกการวัดผลการศึกษาทุกท่านที่ให้ความสนใจและช่วยเหลือในขณะที่กำลังศึกษา และ
ขอขอบคุณคุณอุทัย อุดมภาพ ที่ได้สนับสนุนและเป็นกำลังใจในการทำปริญญานิพนธ์ครั้งนี้

สุดท้ายนี้ ผู้วิจัยขออภิวาทพระคุณของบิดา มารดา ครู อาจารย์ ตลอดจนผู้มี
พระคุณทุกท่านที่ได้อบรมสั่งสอนให้ความเมตตาผู้วิจัยตลอดมาอย่างหาที่เปรียบมิได้

มะลิ อุดมภาพ

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	1
คำนำ	1
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	4
ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า	4
ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า	4
นิยามศัพท์เฉพาะ	5
2 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย	8
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความภาคภูมิใจในตนเอง	8
ความหมายของความภาคภูมิใจในตนเอง	8
ลักษณะของบุคคลที่มีความภาคภูมิใจในตนเอง	12
ปัจจัยที่ทำให้เกิดความภาคภูมิใจในตนเอง	14
ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับตัวแปรที่ศึกษา	18
สมมติฐานในการศึกษาค้นคว้า	24
3 วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า	25
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	25
เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า	27
วิธีดำเนินการสร้างเครื่องมือ	28
วิธีดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล	40
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	41
สถิติที่ใช้ในการวิจัย	44

4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	48
	สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	48
	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	49
5	สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	54
	ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	54
	เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	54
	วิธีดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล	55
	การวิเคราะห์ข้อมูล	55
	การสรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล	56
	อภิปรายผล	57
	ข้อเสนอแนะ	60
	บรรณานุกรม	61
	ภาคผนวก	67
	ประวัติย่อของผู้วิจัย	102

บัญชีตาราง

ตาราง		หน้า
1	แสดงจำนวนกลุ่มตัวอย่าง	26
2	แสดงค่าสถิติพื้นฐานเป็นรายข้อของคะแนนปัจจัยแต่ละด้านกับคะแนน ความภาคภูมิใจในตนเอง	49
3	แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ภายในและค่าสหสัมพันธ์พหุคูณระหว่างปัจจัย บางประการกับความภาคภูมิใจในตนเอง	51
4	แสดงน้ำหนักความสำคัญของปัจจัยบางประการกับความภาคภูมิใจในตนเอง ..	53
5	แสดงค่าอำนาจจำแนกรายข้อของแบบสอบถามการประสบความสำเร็จ ทางวิชาการ	69
6	แสดงค่าอำนาจจำแนกรายข้อของแบบสอบถามการประสบความสำเร็จ ทางกิจกรรม	70
7	แสดงค่าอำนาจจำแนกรายข้อของแบบสอบถามการได้รับการยอมรับ	71
8	แสดงค่าอำนาจจำแนกรายข้อของแบบสอบถามการมีอำนาจหรืออิทธิพล	72
9	แสดงค่าอำนาจจำแนกรายข้อของแบบสอบถามการอบรมเลี้ยงดู	73
10	แสดงค่าอำนาจจำแนกรายข้อของแบบสอบถามความภาคภูมิใจในตนเอง ...	75

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ

หน้า

1	แสดงวิธีการสร้างแบบสอบถาม	28
---	---------------------------------	----

ปัจจุบันโรงเรียนเป็นสถานการศึกษาที่เป็นความหวังของสังคมทุกสังคมในการพัฒนาคุณภาพมนุษย์ ทิศทางการกำหนดเป้าหมายของโรงเรียนมิเพียงแต่สร้างความสำเร็จทางด้านวิชาการเท่านั้น แต่จะต้องคำนึงถึงการพัฒนาบุคลิกภาพด้วย (มยุรีย์ สาสิงค์. 2535 : 58) ซึ่งบุคลิกภาพของแต่ละคนย่อมแตกต่างกัน และลักษณะของพฤติกรรมที่สำคัญซึ่งจะต้องระวังในการที่จะสร้างสรรค์ลักษณะบุคลิกภาพที่ดีได้ของมนุษย์นั้นก็คือ ความภาคภูมิใจในตนเองดังที่ คูเปอร์สมิธ (McNeil. 1974 : 105 ; citing Coopersmith. 1968) ได้กล่าวไว้ว่า ความภาคภูมิใจในตนเองเป็นองค์ประกอบที่สำคัญที่สุดของพฤติกรรมที่มีประสิทธิภาพ ทั้งยังเป็นความต้องการของมนุษย์และเป็นสิ่งปรารถนาของคนทุกคนในสังคมด้วย (สวนา พรพัฒน์กุล. 2522 : 133 - 134) ดังนั้นความภาคภูมิใจในตนเองจึงเป็นลักษณะหนึ่งที่จะต้องพัฒนาและสร้างเสริมให้กับเด็ก นับว่าเป็นสิ่งสำคัญดังที่ ทัดติมา ระเบียบดี (2531 : 44) ได้กล่าวถึงความสำคัญของความภาคภูมิใจในตนเองว่า เป็นกระบวนการสร้างสรรค์ความเข้าใจและทัศนคติที่มีต่อตนเอง ให้มองตนเองอย่างถูกต้องตามความเป็นจริง มองเห็นคุณค่าในตนเองและยอมรับนับถือผู้อื่น นอกจากนี้ผลการวิจัยของ คูเปอร์สมิธ และคนอื่น ๆ (McNeil. 1974 : 105 ; citing Coopersmith and others. n.d.) ยังได้พบว่าเยาวชนหนุ่มสาวที่มีระดับความภาคภูมิใจในตนเองสูงจะเป็นผู้ที่มีความกระฉับกระเฉงว่องไว มักจะแสดงให้เห็นถึงความสำเร็จทั้งทางด้านสังคมและการศึกษา มักจะเป็นผู้นำมากกว่าผู้ตามกล้าแสดงออกหรือวิจารณ์แสดงความคิดเห็น มีความเชื่อมั่นในตนเอง มีความคาดหวังที่ดีและสูง ปรับตัวได้ดีกว่า และจากการศึกษาของโรเซนเบิร์ก (Gurney. 1988 : 29 ; citing Rosenberg. 1965) พบว่า วัยรุ่นที่มีความภาคภูมิใจในตนเองต่ำ มักจะมีการเครียดทางประสาท ไม่สนใจในพฤติกรรมหรือกิจกรรมทางสังคม และมีความคาดหวังในความสำเร็จของชีวิตต่ำไปด้วย จากการศึกษาและผลงานวิจัยดังกล่าว สรุปได้ว่า ความภาคภูมิใจในตนเองมีความสำคัญต่อชีวิตนักเรียนเพราะความภาคภูมิใจในตนเองเป็นองค์ประกอบที่สำคัญที่สุดของพฤติกรรมที่มีประสิทธิภาพในการที่จะพัฒนาสร้างเสริมบุคลิกภาพของนักเรียนให้เป็นบุคคลที่รู้จักและเข้าใจตนเอง รู้สึกตนเองว่าเป็นบุคคลที่มีคุณค่ามีความสามารถยอมรับนับถือเห็นคุณค่าในตนเองและ

ของบุคคลอื่นด้วย เมื่อความภาคภูมิใจในตนเองพัฒนาหรือเพิ่มขึ้นอัตมโนทัศน์ (Self Concept) ก็จะเป็นบวกมากขึ้น (Bradshaw. 1981 : 6 - 11) และนอกจากนี้ความภาคภูมิใจในตนเอง ยังเป็นเกราะที่จะช่วยป้องกันเด็กให้พ้นจากอันตรายของสังคมได้ (ทัตติมา ระเบียบดี 2531 : 45)

ในการที่จะประเมินหรือวัดความภาคภูมิใจในตนเองจะเห็นว่า เด็กที่มีอายุต่ำกว่า 7 ปี เป็นการยากในการที่จะประเมินหรือวัดความภาคภูมิใจในตนเอง เพราะถ้าเราจะถามถึง ความรู้สึกหรือความสามารถของเขา เขาไม่สามารถที่จะตอบได้ เขาเพียงแต่จะแสดงความพึงพอใจ และมีความสุขกับสิ่งที่เขาได้กระทำหรือกับสิ่งที่เขามีอยู่ในขณะนั้น แต่เด็กที่มีอายุ 9 - 10 ปีขึ้นไป ผลงานวิจัยหรือรายงานต่าง ๆ เกี่ยวกับความภาคภูมิใจในตนเองยังมีน้อยมาก ที่เป็นเช่นนั้นเพราะ ที่อยู่ ถิ่นฐาน ขนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรมต่างกัน ย่อมทำให้ความรู้สึก การเห็นคุณค่า ความสามารถนั้นแตกต่างกัน (Mussen. 1990 : 391 ; citing Harter. 1983) อย่างไรก็ตาม บุส (McNeil. 1975 : 106 - 107 ; citing Buss. 1973 : 497) ให้ความคิดเห็นว่า รากฐานของความภาคภูมิใจในตนเองเป็นสิ่งที่ได้รับมอบจากบิดามารดาตั้งแต่วัยเด็กโดยไม่มีข้อผูกพันหรือเงื่อนไขใด ๆ และเมื่อเข้าสู่วัยรุ่นความภาคภูมิใจในตนเองก็จะปรากฏให้เห็นเด่นชัด กล่าวคือ ถ้าเด็กได้รับความรัก การดูแลเอาใจใส่อย่างเพียงพอ เด็กจะเกิดความภาคภูมิใจในตนเอง แต่ถ้าเด็กได้รับความรักและการยกย่องน้อยมาก ขาดการเคารพนับถือขาดการยอมรับจากผู้อื่น เด็กจะกลายเป็นผู้ที่มีความภาคภูมิใจในตนเองต่ำ และนอกจากนี้เยาวชนหรือวัยรุ่นซึ่งมีอายุระหว่าง 13 - 21 ปี เป็นวัยที่มีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมมากที่สุดทั้งทางด้านร่างกาย อารมณ์ สังคมและสติปัญญา ถ้าเยาวชนหรือวัยรุ่นนี้ ไม่สามารถที่จะปรับตัวได้แล้วจะเป็นสาเหตุหนึ่งที่จะก่อให้เกิดปัญหาด้านความประพฤติต่าง ๆ และทัตติมา ระเบียบดี (2531 : 44 - 45) ยังได้กล่าวไว้ว่า วิธีป้องกันมิให้เด็กให้ก่อปัญหา คือสร้างเด็กและเยาวชนให้รักและนับถือเห็นคุณค่าในตนเอง ยอมรับนับถือผู้อื่น อันเป็นลักษณะของความภาคภูมิใจในตนเอง และจะมีความมั่นคงมากขึ้น พัฒนาเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ จนกระทั่งถึงวัยกลางคน จึงจะมีความคงที่หรือเสื่อมถอยลง จากข้อความที่ได้กล่าวในข้างต้นจะเห็นได้ว่า ความภาคภูมิใจในตนเองจะเกิดขึ้นมองเห็นได้เด่นชัด และสามารถที่จะวัดได้ในเด็กที่อยู่ในช่วงวัยรุ่นหรือในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

ความภาคภูมิใจในตนเองแรกเริ่มจะเกิดขึ้นภายในครอบครัว และขยายวงกว้างออกไปยังกลุ่มเพื่อนและสังคม จะเห็นว่าครอบครัวเป็นสถาบันพื้นฐานและสถาบันแรกที่อยู่ใกล้ชิดเด็ก การอบรมเลี้ยงดูของบิดามารดามีอิทธิพลต่อการสร้างเสริมพัฒนาคุณภาพเด็ก การที่เด็กได้รับความอบอุ่น การดูแลเอาใจใส่สนับสนุนให้กำลังใจ ให้เสรีภาพ ให้การยอมรับในขณะที่เด็กได้โตขึ้นเรื่อย ๆ นั้น จะมีความสำคัญต่อความภาคภูมิใจในตนเองดังที่แอทวอเตอร์ (นาพร ห่มพฤษ์. ม.ป.ป ; อ้างอิงมาจาก Atwater. 1974 : 128 - 129) ได้กล่าวว่า ความภาคภูมิใจในตนเองของเด็ก มีผลมาจากความรักที่ได้จากลักษณะท่าทีของบิดามารดาที่ได้อบรมเลี้ยงดู ส่วนทัตตีมา ระเบียบดี (2531 : 45) กล่าวว่าถ้าประสบการณ์ที่เด็กได้รับจากครอบครัวออกมาในทางไม่ดี กล่าวคือ พ่อแม่และเลยไม่ให้ความสนใจเอาใจใส่ เด็กจะรู้สึกว่ ตนไม่มีคุณค่า ไม่มีความสำคัญทำให้ความภาคภูมิใจในตนเองลดต่ำลง และจากแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ (แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติฉบับที่ 7. 2536 - 2539 : 69) สรุปได้ว่า การที่จะสร้างให้เด็กเกิดความภาคภูมิใจนั้น ครู - อาจารย์ผู้สอนนอกจากจะให้ความรู้ในเนื้อหาวิชาที่สอนแล้ว ครูจะต้องเข้าใจเด็ก เห็นความแตกต่างและความสามารถของเด็ก จัดกิจกรรมส่งเสริมให้เด็กได้ประสบผลสำเร็จ และมีความภาคภูมิใจในผลงานของตน จากกระบวนการสร้างเสริมความภาคภูมิใจในตนเองของแบรดชอร์ (Bradshaw. 1981 : 6) ได้กล่าวไว้ว่า การที่จะพัฒนาให้บุคคลมีความภาคภูมิใจในตนเองเพิ่มขึ้นได้นั้น จะต้องให้บุคคลนั้นได้รับประสบการณ์ที่จะสร้างอำนาจส่วนบุคคลรวมทั้ง การมีอิทธิพลเหนือเหตุการณ์และบุคคลที่มีความหมายต่อเรา และจากรายงานการวิจัยเกี่ยวกับความภาคภูมิใจในตนเองของคุเปอร์สมิธ (Gurney. 1988 : 26 ; citing Coppersmith. n.d.) พบว่า ปัจจัยสำคัญที่สนับสนุนต่อการพัฒนาของความภาคภูมิใจในตนเองมีดังนี้

1. การเคารพนับถือ การยอมรับตนเองและบุคคลอื่น
2. สถานภาพ ความสำเร็จของบุคคลที่เป็นแบบอย่าง
3. การได้รับประสบการณ์ที่มีคุณค่าและเป็นที่ยอมรับ
4. การประมาณค่าในตนเอง

จากข้อความและผลงานวิจัยดังกล่าว ผู้วิจัยเห็นว่า มีปัจจัยหลายประการอันได้แก่ การประสบความสำเร็จ การได้รับการยอมรับ การมีอำนาจหรืออิทธิพลและการอบรมเลี้ยงดู น่าจะมีความสัมพันธ์กับความภาคภูมิใจในตนเองของนักเรียน และผู้วิจัยต้องการที่จะศึกษาว่าปัจจัย

ดังกล่าว นั้น สัมพันธ์กับความภาคภูมิใจในตนเองมากน้อยเพียงใด และมีด้านใดที่จะส่งผลต่อความภาคภูมิใจในตนเองของนักเรียน อันจะเป็นแนวทางให้บิดามารดา ครู - อาจารย์ผู้สอน อาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์แนะแนว และผู้ที่เกี่ยวข้องได้นำเอาปัจจัยเหล่านี้ไปส่งเสริมพัฒนาให้กับเด็ก เพื่อที่จะให้เขาได้เป็นผู้ใหญ่ที่มีคุณภาพซึ่งเป็นกำลังสำคัญในการที่จะพัฒนาประเทศชาติบ้านเมืองต่อไป

ความมุ่งหมายในการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยบางประการกับความภาคภูมิใจในตนเองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
2. เพื่อศึกษานำหนักความสำคัญของปัจจัยบางประการที่ส่งผลต่อความภาคภูมิใจในตนเองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

ในการศึกษาครั้งนี้จะทำให้ทราบว่าปัจจัยทางด้านการประสบความสำเร็จทางวิชาการ การประสบความสำเร็จทางกิจกรรม การได้รับการยอมรับ การมีอำนาจหรืออิทธิพล และการอบรมเลี้ยงดู มีความสัมพันธ์มากน้อยเพียงใดกับความภาคภูมิใจในตนเอง ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อ ครู - อาจารย์ผู้สอน อาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์แนะแนว บิดามารดา และผู้ที่เกี่ยวข้องในการที่จะนำปัจจัยเหล่านี้มาสร้างเสริมพัฒนาบุคลิกภาพ เพื่อที่จะได้เป็นบุคคลที่มีคุณค่ามีประโยชน์ต่อสังคมและประเทศชาติ

ขอบเขตในการศึกษาค้นคว้า

1. ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2537 ของกลุ่มโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษาส่วนกลาง กลุ่มที่ 5 กรุงเทพมหานคร ทั้ง 6 เขต จำนวนนักเรียน 10,907 คน
2. กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2537 ของกลุ่มโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษาส่วนกลาง กลุ่มที่ 5 กรุงเทพมหานคร จำนวน 850 คน ซึ่งเลือกมาโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) โดยมีเขตทั้ง 6 เขต เป็นชั้น (Strata) และมีห้องเรียนเป็นหน่วยการสุ่ม (Sampling Unit)

3. ตัวแปรที่ศึกษา

3.1 ตัวแปรอิสระ คือ ปัจจัยบางประการอันได้แก่

3.1.1 การประสบความสำเร็จทางวิชาการ

3.1.2 การประสบความสำเร็จทางกิจกรรม

3.1.3 การได้รับการยอมรับ

3.1.4 การมีอำนาจหรืออิทธิพล

3.1.5 การอบรมเลี้ยงดู

3.1.5.1 การอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย

3.1.5.2 การอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกวดขัน

3.1.5.3 การอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลย

3.2 ตัวแปรตามคือ

ความภาคภูมิใจในตนเอง

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. ความภาคภูมิใจในตนเอง หมายถึง ความรู้สึกนึกคิดของแต่ละบุคคลว่า ตนเองนั้น เป็นบุคคลที่เก่งมีคุณค่า มีความสามารถมีชื่อเสียงเป็นที่รู้จักของบุคคลทั่วไป มีความเชื่อมั่น และมีบุคลิกลักษณะสง่างามเผยเป็นที่น่าสนใจ

2. ปัจจัยบางประการหมายถึง ลักษณะที่นำมาศึกษาเพื่อหาความสัมพันธ์กับความภาคภูมิใจในตนเอง ในที่นี้ศึกษาลักษณะ 7 ลักษณะ และผู้วิจัยเป็นผู้สร้างขึ้นเองดังต่อไปนี้

2.1 การประสบความสำเร็จทางวิชาการ หมายถึง การกระทำกิจกรรมด้านการเรียนการสอนตามหลักสูตรได้สำเร็จตามความคาดหวังหรือจุดหมายปลายทางที่ได้ตั้งใจไว้

2.2 การประสบความสำเร็จทางกิจกรรม หมายถึง การกระทำกิจกรรมต่าง ๆ ซึ่งเป็นกิจกรรมนอกหลักสูตรที่โรงเรียนจัดให้นักเรียนได้สำเร็จตามความคาดหวังหรือจุดหมายปลายทางที่ได้ตั้งใจไว้

2.3 การได้รับการยอมรับ หมายถึง การที่บุคคลอื่นหรือตัวเรามองเห็นและยอมรับความสำคัญความเปลี่ยนแปลง ทั้งส่วนดีส่วนเสียหรือข้อบกพร่องของตัวเรา และคิดว่าตัวเรานั้นเป็นบุคคลที่มีความหมายต่อบุคคลทั่วไปหรือสังคม

2.4 การมีอำนาจหรืออิทธิพล หมายถึง ความสามารถของตนเองในการที่จะโน้มน้าวทั้งความรู้สึกและพฤติกรรมให้บุคคลในครอบครัว กลุ่มเพื่อนหรือบุคคลในสังคมนั้น ๆ ประพฤติปฏิบัติคล้อยตาม หรือมีความเคารพเกรงกลัวมีศรัทธาในตัวเรา รวมทั้งการได้รับตำแหน่งสำคัญในโรงเรียน การเป็นผู้ที่มีความสามารถพิเศษหรือมีทักษะด้านใดด้านหนึ่ง

2.5 การอบรมเลี้ยงดู หมายถึง วิธีการที่บิดามารดาหรือผู้ปกครองได้ปฏิบัติต่อบุตรทั้งวาจาและกิริยาท่าทางในลักษณะของการอบรมสั่งสอน ดูแลเอาใจใส่ ทั้แนะ ให้รางวัลและลงโทษในเรื่อง การศึกษาเล่าเรียน การแต่งกาย การคบเพื่อน การทำงานบ้าน การรักษาเวลา การรักษาความสะอาด การใช้จ่ายเงิน การใช้เวลาว่าง สุขภาพและมารยาททั่วไป ซึ่งแบ่งวิธีการอบรมเลี้ยงดูออกเป็น 3 ลักษณะ คือ

2.5.1 การอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย หมายถึง วิธีการอบรมเลี้ยงดูบุตรหรือเด็กในปกครองที่มีความรู้สึกกว่าตนเองได้รับการปฏิบัติด้วยความยุติธรรม ได้รับความรัก ความอบอุ่น รับฟังเหตุผล ยอมรับความสามารถความคิดเห็นให้มีส่วนร่วมตามโอกาสอันสมควรได้รับผิดชอบในเรื่องส่วนตัวและมีอิสระตามความเหมาะสม

2.5.2 การอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกวดขัน หมายถึง วิธีการอบรมเลี้ยงดูบุตรหรือเด็กในปกครองที่มีความรู้สึกกว่าตนเองไม่ได้รับอิสระเท่าที่ควร ถูกบังคับให้ทำตามกฎเกณฑ์ที่ได้ตั้งไว้ ต้องอยู่ในระเบียบวินัย ไม่รับฟังเหตุผล ก้าวก่ายในเรื่องส่วนตัว ถูกควบคุมไม่ให้ได้รับความสะดวกในการกระทำตามที่ตนต้องการ

2.5.3 การอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลย หมายถึง วิธีการอบรมเลี้ยงดูบุตร หรือเด็กในปกครองที่มีความรู้สึกกว่าตนเองไม่ได้รับการเอาใจใส่ถูกปล่อยให้ทำอะไรตามใจ และไม่สนใจว่าลูกจะทำอะไร ที่ไหน อย่างไร ไม่ได้รับการสนับสนุนหรือคำแนะนำจากพ่อแม่ พ่อแม่ หรือผู้ปกครองไม่ให้ความอบอุ่นและชอบใช้อารมณ์

3. ค่าน้ำหนักความสำคัญ (Bata Weight) ของปัจจัยทั้ง 7 ลักษณะ หมายถึง ค่าที่บอกให้ทราบว่าน้ำหนักของการประสบความสำเร็จทางวิชาการ การประสบความสำเร็จทางกิจกรรม การได้รับการยอมรับการมีอำนาจหรืออิทธิพลและการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย การอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกวดขัน และการอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลย ส่งผลต่อความภาคภูมิใจในตนเองมากน้อยเพียงใด การวิจัยครั้งนี้จะคำนวณค่าน้ำหนักความสำคัญในรูปคะแนนมาตรฐาน (B) และในรูปคะแนนดิบ (b)

4. ผู้เชี่ยวชาญ หมายถึง ผู้ที่มีความรู้ทางด้านจิตวิทยา และวัดผล ซึ่งประกอบด้วย ผู้ที่มีวุฒิปริญญาโท ทางด้านจิตวิทยา 2 ท่าน ผู้ที่มีวุฒิปริญญาโททางการวัดผล 3 ท่าน รวมเป็น 5 ท่าน และมีประสบการณ์ในการทำงานมาแล้ว ไม่น้อยกว่า 5 ปี

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังนี้

1. ความหมายของความภาคภูมิใจในตนเอง
2. ลักษณะของผู้ที่มีความภาคภูมิใจในตนเอง
3. ปัจจัยที่ทำให้เกิดความภาคภูมิใจในตนเอง
4. ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ความหมายของความภาคภูมิใจในตนเอง

ความภาคภูมิใจในตนเอง ได้มีผู้ให้ความหมายไว้หลายท่านดังนี้

เจมส์ (Jams. 1890 : 310 - 311) ได้ให้ความหมายว่า ความภาคภูมิใจในตนเอง หมายถึง ความรู้สึกที่มีอยู่ในตัวเรา การไม่ทำให้เราเกิดความล้มเหลวและต่ำต้อย ความรู้สึกของเราจะอยู่ครบถ้วนภายหลังจากที่ได้ทำอะไรสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี ซึ่งเปรียบเสมือนเป็นอัตราส่วนของคุณภาพที่เป็นจริงระหว่างความสำเร็จและความคาดหวัง ซึ่งเขียนเป็นสูตรได้ดังนี้

ความสำเร็จ (Success)

ความภาคภูมิใจในตนเอง = _____

ความคาดหวัง (Pretentions)

จากสูตรของเจมส์นี้ทำให้บรูโน (Bruno. 1983 : 359) มองเห็นความภาคภูมิใจในตนเอง เป็นเรื่องอัตวิสัย (Subjective) เพราะเป็นการประเมินส่วนตัวหรือส่วนบุคคล แต่สำหรับ แจคสัน (นาพร พุ่มพฤษ. 2529 : 8 ; อ้างอิงมาจาก Jackson. 1979) ได้แปลอัตราส่วนให้อยู่ในรูปทางจิตวิทยาสมัยใหม่ว่า

คุณค่าที่บุคคลมีอยู่ (Material Good Possessed)

ความภาคภูมิใจในตนเอง = _____

คุณค่าที่บุคคลต้องการ (Material Good Needs)

นั่นคือ ความภาคภูมิใจในตนเองของบุคคล คือ อัตราส่วนระหว่างคุณค่าที่บุคคลมีอยู่กับคุณค่าที่บุคคลนั้นต้องการ

มาสโลว์ (Maslow. 1954 : 411) เชื่อว่า ทุก ๆ คนในสังคมมีความปรารถนาที่จะได้รับความสำเร็จของตนเองไว้สูงนั้น ยังมีความภาคภูมิใจในตนเอง และต้องการให้คนอื่นยอมรับนับถือในความสำเร็จของตนเองด้วย ถ้าความต้องการนี้ได้รับการตอบสนองจนพอใจจะทำให้คนนั้น ๆ มีความเชื่อมั่นในตนเอง รู้สึกว่า ตนเองมีค่า มีความสามารถ และมีประโยชน์ต่อสังคม ถ้าความต้องการนี้ถูกขัดขวาง จะทำให้เกิดความรู้สึกว่ามีมด้อยหรือเสียหน้า หรือเสียความภาคภูมิใจนั่นเอง นอกจากนี้ยังมีผู้วิจัยหลายท่านที่ให้ความหมายของความภาคภูมิใจในตนเองแตกต่างกันไปดังนี้

คูเปอร์สมิธ (Stein. 1971 : 448 ; and Richmond. 1971 : 425 ; citing Coopersmith. 1967) ได้ให้ความหมายความภาคภูมิใจในตนเองไว้ว่า หมายถึง การพิจารณาตัดสินค่า (Worthiness) ของตนเองตามความรู้สึกและทัศนคติที่มีต่อตนเองของแต่ละบุคคล

สแต็กเนอร์ (Stagner. 1961 : 199) สรุปว่า คนที่มีความภาคภูมิใจในตนเองมักจะรับรู้ว่าเป็นคนที่เป็นคนที่เหนือกว่าคนอื่น ด้านใดด้านหนึ่ง หรือหลาย ๆ ด้าน หรือเหนือกว่าคนอื่นทุกด้าน

นอร์แมน (Norman. 1970) กล่าวว่า ความภาคภูมิใจในตนเองเป็นแรงจูงใจที่สำคัญที่เข้าเข้าไปพัวพันกับการยอมรับนับถือ ความเชื่อมั่นและการชมเชย

เจมส์ (James. 1950) กล่าวว่า ความภาคภูมิใจในตนเองประกอบขึ้นด้วย ความรู้สึกซึ่งมีอยู่ในตัวบุคคล และความสามารถซึ่งอยู่ในสังคม ความรู้สึกที่ไม่ดีและการขาดความเชื่อมั่นในตนเองจะเกิดขึ้นได้เสมอ ถ้าหากบุคคลขาดความไม่แน่นอน

ไวท์ (White. 1972 : 395) กล่าวว่า ความภาคภูมิใจในตนเอง คือ คุณค่าของบุคคลที่ได้รับจากบุคคลที่มีความหมายต่อเรา แต่ที่สำคัญคือ คุณค่าที่บุคคลนั้นพิจารณาตัดสินเอง

กู๊ด (Good. 1973 : 525) กล่าวว่า ความภาคภูมิใจในตนเอง หมายถึง การตัดสินและทัศนคติที่บุคคลมีต่อตนเอง

ไวลี (Keeves. 1974 : 10 ; citing Wylie. 1961 : 224 - 225) กล่าวว่า ความภาคภูมิใจในตนเองเป็นศูนย์กลางของบุคลิกลักษณะซึ่งเป็นสิ่งสำคัญมากในสถานการณ์เรียนรู้ อย่างไรก็ตาม ความสัมพันธ์ระหว่างการวัดความภาคภูมิใจในตนเองและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก็ยังไม่เป็นที่แน่นอน

โปดัสคา (Podaska. 1980 : 380) กล่าวว่า ความภาคภูมิใจในตนเองเป็นเรื่องของทัศนคติ เป็นทัศนคติของบุคคลที่มีต่อตนเองในเรื่องศักยภาพต่าง ๆ และการประสบความสำเร็จตามเป้าหมาย

จาก International Dictionary of Education เพจ และไธมัส (Page and Thomas. 1977 : 381) ให้ความหมายไว้ว่า ความภาคภูมิใจในตนเองเป็นการตัดสินใจของบุคคลเกี่ยวกับอัตมโนภาพที่เขามีอยู่ ประมาณค่าว่า อัตมโนภาพของเขาได้ถึงมาตรฐานและคุณค่าหรือไม่ เป็นการควบคุมทัศนคติและพฤติกรรม หากเราไม่ชอบความคิดของเราเกี่ยวกับตัวเรา ก็มีแนวโน้มว่า เราจะมีพฤติกรรมในทางลบ มีความเศร้าใจ ฯลฯ

มียาไมโต้ และดอร์นบัสช์ (Lindgren and Harvey. 1981 : 238 ; citing Miyamoto and Dornbusch. n.d.) กล่าวว่า ความภาคภูมิใจในตนเอง คือ ปริมาณคุณค่าที่เราให้กับตนเอง ซึ่งได้จากการเรียนรู้จากผู้อื่น และกลายมาเป็นส่วนสะท้อนให้เห็นว่า บุคคลอื่นยอมรับเราอย่างไร หรือความคิดที่เรามองเห็นจากการที่ผู้อื่นเห็นคุณค่าในตัวเรา โดยลินเกรน และฮาร์วี (Lindgren and Harvey. 1981 : 268 - 269) ได้กล่าวเพิ่มเติมไว้ว่า ในการประเมินคุณค่าตนเอง ไม่ได้ขึ้นอยู่กับบุคคลอื่นโดยสมบูรณ์ แต่จะต้องผ่านความรู้สึกเข้าใจกันอย่างลึกซึ้งจากบุคคลนั้นด้วย

วรรณดี ยังก (2514 : 4) ได้ให้ความหมายของความภาคภูมิใจในตนเองว่าเป็นองค์ประกอบที่บ่งถึงฐานะในสังคมอันเป็นผลให้เกิดความสุขความสบาย

เปรมจิต ทศตะ (2516 : 7) ให้ความหมายว่า การประมาณค่าตน (Self - Esteem) หมายถึง การพิจารณาตัดสินค่าของตนตามความรู้สึกและทัศนคติที่มีต่อตนเองของบุคคลในเรื่องการปฏิเสธตนเอง การยอมรับของพ่อแม่ การหลอกตัวเอง การไม่ยอมรับของผู้อาวุโสหรือผู้มีอำนาจเหนือ และการยอมรับตนเองและสังคม

นิพนธ์ แจ้งเอี่ยม (2519 : 6 - 7) ให้ความหมายว่า ความภาคภูมิใจในตนเอง หมายถึง การพิจารณาค่าของตนตามความรู้สึกและทัศนคติที่มีต่อตนเองของบุคคลในเรื่องการปฏิเสธตนเอง การประสบผลสำเร็จ การประสบความล้มเหลว การยอมรับตนเอง การพึ่งตนเอง คิดว่า ตนเองมีค่าในสังคม ตลอดจนการได้รับการยอมรับจากสังคม จากพ่อแม่ จากผู้อาวุโส หรือจากผู้มีอำนาจเหนือกว่า

เกียรติวรรณ อมาตยกุล (2527 : 14 - 15) กล่าวว่า ความภาคภูมิใจในตนเอง เป็นความรู้สึกที่ดีต่อตนเอง รู้สึกว่าตนเองมีค่า มีความสามารถ มีความเชื่อมั่น และพร้อมที่จะนำสิ่งเหล่านี้มาใช้ให้เป็นประโยชน์ต่อตนเองและผู้อื่นได้ เป็นความรู้สึกที่เกิดจากการมองเห็นความแตกต่างระหว่างบุคคลมีความภูมิใจในเอกลักษณ์ของตน ซึ่งความรู้สึกนี้จะแตกต่างไปจากความรู้สึกว่าตนเองมีความสามารถเหนือกว่าคนอื่น (Ego) ซึ่งเป็นความรู้สึกที่เต็มไปด้วยการเปรียบเทียบว่า ตัวเราเหนือกว่าคนอื่น เราเก่งกว่าใคร เราเป็นยอดเหนือใคร ฯลฯ ซึ่งคุณลักษณะเหล่านี้เป็นลักษณะของบุคคลที่ยึดตนเองเป็นหลัก (Egotism) ไม่ใช่คุณลักษณะของผู้ที่มีความภาคภูมิใจในตนเองอย่างแท้จริง

นภาพร พุ่มพุกษ์ (2529 : 11) กล่าวว่า ความภาคภูมิใจในตนเอง หมายถึง การพิจารณาการตัดสินใจของตนเองตามความรู้สึก และทัศนคติที่มีต่อตนเองของบุคคลในเรื่องการประสบผลสำเร็จการประสบความล้มเหลว การปฏิเสธตนเอง การยอมรับตนเอง การพึ่งตนเอง

จันทนา ยัญญลักษณ์ (2530 : 24) กล่าวว่า ความภาคภูมิใจในตนเอง หมายถึง การพิจารณาตัดสินคุณค่าของตนเองตามความรู้สึก และทัศนคติที่มีต่อตนเองในด้านความสามารถ ความสำคัญ และความสำเร็จ

มยุรี สาสีวงศ์ (2535 : 55) สรุปว่า ความภาคภูมิใจในตนเอง หมายถึง การพิจารณาตัดสินค่าของตน ความรู้สึกและทัศนคติที่มีต่อตนเองของบุคคลในเรื่องการประสบผลสำเร็จ การประสบความล้มเหลว การพึ่งตนเอง การปฏิเสธตนเอง การยอมรับตนเอง คิดว่าตนเองมีค่าในสังคม ตลอดจนการได้รับการยอมรับจากบิดามารดา ครูอาจารย์ และเพื่อน

จากความหมายของความภาคภูมิใจในตนเองที่ได้มีผู้ให้ความหมายไว้ต่าง ๆ มากมาย ดังกล่าวนั้น พอที่จะสรุปได้ว่า ความภาคภูมิใจในตนเอง หมายถึง ความรู้สึกนึกคิดของแต่ละบุคคลว่าตนเองนั้นเป็นบุคคลที่เก่งมีคุณค่า มีความสามารถมีชื่อเสียง เป็นที่รู้จักของบุคคลทั่วไป มีความเชื่อมั่น และมีบุคลิกลักษณะสง่างามเผยเป็นที่น่าสนใจ เชื่อถือ

ลักษณะของบุคคลที่มีความภาคภูมิใจในตนเอง

ความภาคภูมิใจในตนเองจะเริ่มพัฒนามาตั้งแต่วัยเด็ก จนกระทั่งโตด้วยการอบรมเลี้ยงดู บวกทั้งค่านิยมอันดีงาม ให้เด็กได้รับประสบการณ์ทั้งโดยตรงและทางอ้อม และจะพัฒนาขึ้นมาเรื่อย ๆ ดังความเชื่อพื้นฐานที่ว่า คนเรานั้นพัฒนาได้ อันเป็นความเชื่อที่สำคัญมากในหลักพุทธศาสนา คือ เชื่อว่ามนุษย์เป็นสัตว์ที่ฝึกได้ (พระราชวรมณี. 2528 : 7) ประกอบกับความภาคภูมิใจในตนเองเป็นสิ่งที่เรียนรู้ได้ ดังนั้นจึงสามารถเปลี่ยนแปลงได้ (Neal. 1981 : 598) ทำให้ระดับของความภูมิใจในตนเองแตกต่างกัน นั่นคือ ลักษณะของผู้ที่มีความภาคภูมิใจในตนเองก็จะแตกต่างกันด้วย ฮามาเชค (Hamacheck. 1978 : 180) ได้กล่าวว่า บุคคลที่มีความภาคภูมิใจในตนเองสูง จะเห็นตนเองมีคุณค่า มีความสำคัญ เป็นบุคคลที่น่าเชื่อถือ มีวิจรรณญาณ ไม่กลัวการเสี่ยงสร้างสิ่งใหม่ ๆ หรือสิ่งที่ต่างไปจากเดิม จะไม่เป็นทุกข์มากนักถ้าสิ่งที่เขาทำไม่เป็นผลดี และมักจะได้รับผลสำเร็จด้านวิชาการ (Mussen and others. 1969 : 492) จากผลงานวิจัยของ โรเซนเบิร์ก โดยใช้กลุ่มตัวอย่างขนาดใหญ่คือ วัยรุ่นตอนปลายของทั้งสองเพศ ในการสอบวัดความภาคภูมิใจในตนเองกับผลงานวิจัยของ คูเปอร์สมิธ ในการสอบวัดความภาคภูมิใจในตนเองของเด็กชายอายุระหว่าง 8 - 10 ปี จำนวน 85 คน มีความสอดคล้องกันคือผู้ที่มีความภาคภูมิใจในตนเองสูง มักจะปรับตัวได้ดีกว่า มีประสบการณ์ที่แน่นอนกว่า และมีความคาดหวังในชีวิตสูงด้วย (Gurney. 1988 : 29) นอกจากนี้ คูเปอร์สมิธ และคนอื่น ๆ ได้ทำการวิจัยพบว่า เยาวชนหนุ่มสาวที่มีลักษณะความภาคภูมิใจในตนเองสูง จะเป็นผู้ที่กระฉับกระเฉงว่องไว เป็นผู้นำมากกว่าผู้ตาม กล้าแสดงความคิดเห็น เป็นผู้ที่มีความเชื่อมั่นในตนเอง มีความคาดหวังสูง มองโลกในแง่ดี และมักจะไม่เคียดแค้นใจมากนักถ้าประสบปัญหา (McNeil. 1974 : 106) ส่วน เกียร์ดิวิรรณ อมาตยกุล (2526 : ไม่มีเลขหน้า) กล่าวว่า ลักษณะหนึ่งของบุคคลที่มีความภาคภูมิใจในตนเองสูง คือ เขาจะมีความเชื่อมั่น มีความรู้สึกที่ดีต่อตนเอง รู้สึกว่าตนเองมีค่า มีความสามารถ และทะนุถุ้ยระเบียบดี (2531 : 44 - 45) กล่าวว่า บุคคลที่มีความภาคภูมิใจในตนเองสูงจะปรับตัวได้ดี มีความกระตือรือร้น มีความมานะพยายามและอดทน มองโลกในแง่ดี

นิพนธ์ แจ้งเยี่ยม (2519 : 32 - 33) ได้สรุปเกี่ยวกับพฤติกรรมของบุคคลที่มีความภาคภูมิใจในตนเองสูงไว้ดังนี้

1. ด้านค่านิยมสัมฤทธิ์ผล

- ความสำเร็จ
- การทำตามความปรารถนาของพ่อแม่
- ความเป็นผู้นำ
- ความรักความอบอุ่นจากพ่อแม่
- การพึ่งตนเอง
- ความมานะ พยายาม และอดทน
- การเป็นนักเรียนที่ดี
- การหยิ่งในศักดิ์ศรีและรักเกียรติ
- ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์
- การยอมรับจากบิดามารดา
- ความรับผิดชอบในผลงาน
- ความสามารถในการเรียน
- ความพอใจในสภาพความเป็นอยู่ในปัจจุบัน

2. ด้านการปรับตัวเกี่ยวกับอารมณ์

- ความวิตกกังวลต่ำ
- ความสุขในครอบครัว
- การมองโลกในแง่ดี
- ความเชื่อมั่นในตนเอง
- ความร่าเริงแจ่มใส
- ความเอาจริงเอาจัง
- การแสดงออก
- ความมั่นคงทางอารมณ์
- การมีอารมณ์ขัน
- ความสามารถในการตัดสินใจ

3. ด้านการปรับตัวทางสังคม

- ความยุติธรรม
- การเสียสละเพื่อประโยชน์ส่วนรวม
- การเอื้อเฟื้อคนอื่น
- ความรับผิดชอบในงานส่วนรวม
- การยอมรับจากสังคม
- ความสามารถทำให้คนอื่นรัก
- การอยากให้เป็นเพื่อน ๆ ชอบ
- การอยากให้คนอื่นยอมรับตน

จากการศึกษาของโรเซนเบิร์ก (Gurney. 1988 : 28 - 29 ; citing Rosenberg. 1965) กล่าวว่า วัยรุ่นที่มีความภาคภูมิใจในตนเองต่ำ มักจะมีอาการเครียดทางประสาท จะไม่สนใจในพฤติกรรมหรือกิจกรรมทางสังคม และมีความคาดหวังในความสำเร็จของชีวิตต่ำด้วย ส่วนฟิตส์ (Gurney. 1988 : 29 ; citing Fitts. 1972 : 114) พบว่าลักษณะของผู้ที่มีความภาคภูมิใจในตนเองต่ำ และกลุ่มที่มีความภาคภูมิใจในตนเองไม่แน่นอนส่วนใหญ่จะมีอาการทางจิตเกี่ยวข้องด้วย เช่นอาการต่อต้านสังคมรอบตัว และการย่อท้อต่อสิ่งรอบข้าง จากผลงานวิจัยของคูเปอร์สมิธ (McNeil. 1974 : 105 ; citing

Coopersmith. 1968) พบว่า ผู้ที่มีความภาคภูมิใจในตนเองต่ำที่จะแสดงภาพพจน์ที่มีความขลาดกลัว เศร้าสลดหดหู่ใจ จะรู้สึกว่าคุณทอดทิ้ง อยู่โดดเดี่ยว ไร้คนที่ให้ความรักและความเข้าใจ ไร้ความสามารถในการที่จะต่อสู้ชีวิต มีความอ่อนแอทอดทิ้งในการที่จะพิชิตความบกพร่องของตนเอง ชอบสร้างปัญหาให้มากขึ้นและไม่หาทางกำจัดปัญหา แต่ฮามาเชค (Hamacheck. 1978 : 312) สรุปไว้ว่าถ้าความคิดของเราต่ำ ความภาคภูมิใจในตนเองจะลดลง และผู้ที่มีความภาคภูมิใจในตนเองต่ำมักจะ ไม่อาทรร้อนใจเกี่ยวกับความคาดหวังตามเป้าหมาย ส่วนเอปคิน และโคโมริตา (McNeil. 1974 : 106 ; citing Eptein and Komorita. 1971) ได้กล่าวว่า ผู้ที่มีความภาคภูมิใจในตนเองต่ำ มักจะเป็นผู้ตัดสินใจรับผิดชอบในการกระทำของตนเอง ให้เป็นพฤติกรรมที่ใช้การควบคุม

สรุปได้ว่าลักษณะของผู้ที่มีความภาคภูมิใจในตนเอง จะเป็นบุคคลที่มองเห็นตนเองว่ามีคุณค่า มีความสำคัญ มีความคาดหวังสูง ไม่เป็นทุกข์มากนักถ้าสิ่งที่เขาทำไม่เป็นผลดี มีความคิดสร้างสรรค์กล้าแสดงออก มีความเชื่อมั่นในตนเอง และเป็นผู้มีบุคลิกลักษณะท่าทางดี สำหรับผู้ที่มีความภาคภูมิใจในตนเองต่ำจะเป็นผู้มีพฤติกรรมเบี่ยงเบนไปในทางที่ไม่ดี ชอบสร้างปัญหาขาดความรับผิดชอบ มีความขลาดกลัว มีปมด้อย วิตกกังวล และไม่อาทรร้อนใจกับสิ่งใด ๆ

ปัจจัยที่ทำให้เกิดความภาคภูมิใจในตนเอง

ความภาคภูมิใจในตนเองจะเริ่มพัฒนามาตั้งแต่วัยเด็ก จนกระทั่งโตด้วยการอบรมดูแลสั่งสอน หลีกเลี่ยงคำนิยามอันดั่งงามให้เด็กได้รับประสบการณ์ทั้งทางตรงและทางอ้อม นอกจากนั้น ธรรมชาติและพฤติกรรมของเด็กในวัยต่าง ๆ ที่ได้แสดงออกมานั้น ทำให้ระดับของความภาคภูมิใจในตนเองต่างกัน จากประสบการณ์ต่าง ๆ ที่เด็กได้รับจะเห็นว่าปัจจัยสำคัญที่สนับสนุนต่อการพัฒนาความภาคภูมิใจในตนเองดังนี้

1. การประสบความสำเร็จ

จากผลงานของเจมส์ ที่ได้กล่าวมาแล้วจะเห็นว่า ความสำเร็จ และความคาดหวังในความรู้สึกของบุคคลแต่ละคนส่งผลต่อความภาคภูมิใจในตนเองโดยตรง ดังนั้น ความสำเร็จในด้านต่าง ๆ ของเด็ก เช่น ด้านวิชาการซึ่งประเมินได้จากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จึงมีความสัมพันธ์กับความภาคภูมิใจในตนเองของเด็กด้วย (Levenberg. 1976 : 7299)

ลีเวนเบอร์ก ยังได้ศึกษาเรื่องการประเมินตน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และความภาคภูมิใจในตนเองของนักเรียนเกรด 3 - 6 พบว่า การประเมินตน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และความภาคภูมิใจในตนเองมีความสัมพันธ์กันทางบวก ถ้าอายุมากขึ้นจะมีความแม่นยำในการประเมินตนมากขึ้น และมีความภาคภูมิใจในตนเองมากขึ้นด้วย นอกจากนี้การประสบผลสำเร็จในด้านอื่น ๆ ที่มีความสำคัญต่อเด็ก เช่น ด้านกีฬา กิจกรรมนอกหลักสูตร ความสามารถพิเศษ การได้รับตำแหน่งสำคัญในโรงเรียน ก็เป็นองค์ประกอบที่ส่งผลถึงความภาคภูมิใจในตนเองได้เช่นกัน (มยุรี สาสีวงศ์. 2535 : 62)

2. การได้รับการยอมรับ

ความภาคภูมิใจในตนเองเป็นแรงจูงใจที่สำคัญที่นำเข้าไปพัวพันกับการยอมรับนับถือ ความเชื่อมั่นและการชมเชย (จันทนา ยัญญลักษณ์ 2530 : 33 ; อ้างอิงมาจาก Norman. 1970) การได้รับการยอมรับเป็นการมองเห็นว่า บุคคลนั้นกระทำตนให้มีคุณค่า มีประโยชน์ต่อตนเองและผู้อื่นหรือสังคม พรรณราย ทรัพย์ะประภา (2526 : 12) ได้กล่าวว่า ความภาคภูมิใจในตนเอง เป็นส่วนสำคัญที่สุดของการที่เรามองเห็นตนเองหรือการมีความรู้เกี่ยวกับตนว่าเป็นคนเช่นไร และการที่บุคคลอื่นเห็นและยอมรับนับถือในตัวเราก็ต่อเมื่อบุคคลนั้นมองเห็นเราว่ามีคุณค่ามีเกียรติยศ เป็นบุคคลที่มีชื่อเสียง ไม่ต้องพึ่งพาผู้อื่น ทัณฑิมา ระเปียบดี (2531 : 45) ได้กล่าวและสรุปไว้ว่า การที่บุคคลมีความรู้สึกที่ดีต่อตนเอง มองเห็นคุณค่าของตนเองรู้สึกว่าคุณค่าของตนเองมีคุณค่า ยอมรับนับถือตนเอง ซึ่งความรู้สึกเดียวกันนี้จะแผ่ไปยังผู้อื่นเห็นคุณค่าในตัวผู้อื่นและยอมรับนับถือผู้อื่นด้วย

เทสเซอร์ (Tesser. 1980 : 77 - 91) ได้ทำการศึกษาเรื่องความสัมพันธ์ของความภาคภูมิใจในตนเองที่เกี่ยวกับบุคคลในครอบครัว สรุปได้ว่า ถ้าครอบครัวมีความใกล้ชิดกัน ปฏิบัติต่อกันมีความสัมพันธ์กันในทางที่ดีแล้ว จะทำให้เด็กให้รู้สึกว่าตนเองนั้น มีคุณค่า มีความสามารถเป็นที่ยอมรับของบิดามารดา และบุคคลทั่วไป จะมองเห็นคุณค่าความดีของบุคคลอื่นเป็นการรู้จักตนเองและผู้อื่นด้วย บรูโน (Bruno. 1983 : 359) กล่าวว่า การได้รับการยอมรับจากผู้อื่นเราจะต้องยอมรับนับถือตนเอง เห็นคุณค่าในตนเองก่อนจะต้องทำตนให้มีชื่อเสียง ได้รับการยกย่องชมเชยในสิ่งที่เรากระทำซึ่งลักษณะเช่นนี้เป็นลักษณะของความภาคภูมิใจในตนเอง

3. การมีอำนาจหรืออิทธิพล

การมีอำนาจหรืออิทธิพลมีความสัมพันธ์กับความภาคภูมิใจในตนเองดังที่ แบรดชอว์ (Bradshaw. 1981 : 71 - 75) ได้กล่าวไว้ว่า ไม่ว่าจะเป็นอำนาจในตำแหน่งหน้าที่ การงาน อำนาจในด้านความรู้ความชำนาญ หรืออำนาจในการที่เป็นผู้นำหรือมีความสามารถพิเศษ นั้น จะเห็นว่า เป็นสิ่งสำคัญสามารถเพิ่มความรู้สึกว่าตนเองมีค่าและในที่สุดความภาคภูมิใจในตนเองก็จะเพิ่มขึ้นมาได้ แต่ก็มีบ่อยครั้งที่อำนาจเหล่านี้ อาจจะทำให้ความภาคภูมิใจในตนเอง ลดลงได้ ส่วนสแต็กเนอร์ (Stagner. 1961 : 199) สรุปไว้ว่า คนที่มีความภาคภูมิใจในตนเอง มักจะรับรู้ตนเองนั้น เป็นคนที่เหนือกว่าคนอื่นด้านใดด้านหนึ่ง หรือหลาย ๆ ด้าน หรือเหนือกว่าคนอื่นทุกด้าน นอกจากนั้นเปรมจิต ทศตะ (2516 : 66) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การประมาณค่าตน (Self Esteem) ลักษณะผู้นำ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ความสามารถในการแก้ปัญหา โดยใช้หลักการและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ผลปรากฏว่าการประมาณค่าตน (Self Esteem) มีความสัมพันธ์ทางบวกกับลักษณะความเป็นผู้นำ จะเห็นว่าการมีอำนาจหรืออิทธิพลเป็นการโน้มน้าวบุคคลทั้งทางความรู้สึกและพฤติกรรมให้คล้อยหรือปฏิบัติตาม เป็นการสร้างศรัทธาบารมิให้ผู้อื่นได้เคารพยกย่อง เห็นความสำคัญของเรา และคิดว่าเราจะเป็นผู้นำหรือเป็นที่พึ่งของเขาได้ เป็นการเพิ่มความภาคภูมิใจในตนเองให้กับเราได้เช่นกัน

4. การอบรมเลี้ยงดู

จากการศึกษาของโรเซนเบิร์ก (Gurney. 1988 : 28 ; citing Rosenberg. 1965) กล่าวว่า วัยรุ่นที่มีความภาคภูมิใจในตนเองต่ำ จะมีความสัมพันธ์กับ บิดามารดาที่น้อยหรือห่างไกลกว่าวัยรุ่นที่มีความภาคภูมิใจในตนเองสูง และในปีเดียวกันนั้นเอง โรเซนเบิร์กได้เสนอผลงานภายใต้ชื่อเรื่อง "สังคมและภาพพจน์ตนเองของเด็กวัยรุ่น" พบว่า พฤติกรรมด้านการประเมินค่าตนเอง ตามบทบาทในครอบครัวมีความสัมพันธ์กับระดับของความภาคภูมิใจในตนเอง ต่อมาในปี ค.ศ. 1968 คูเปอร์สมิธ (McNeil. 1974 : 105) ได้ทำการศึกษาและค้นพบว่า เด็กผู้ชายที่มีความภาคภูมิใจในตนเองสูงจะมีความสัมพันธ์กับบิดามารดาสูงด้วย กล่าวคือ การอบรมเลี้ยงดู การสั่งสอนของบิดามารดา ที่ให้ความสนใจเอาใจใส่ส่งเสริมการประกอบกิจกรรมต่าง ๆ ที่ดี สนใจซักถามปัญหา อบรมสั่งสอนให้เห็นคุณค่าของความเป็นคน ซึ่งการอบรมเลี้ยงดูของบิดามารดาแบบนี้ จะทำให้เด็กมีความภาคภูมิใจในตนเองสูง แต่บิดา

มารดาที่อบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลยลูกของตนมีการลงโทษรุนแรง เด็กก็จะมี ความภาคภูมิใจในตนเองต่ำ สำหรับบุส (McNeil. 1974 : 106 ; citing Buss. 1973) ได้ทำการทดสอบวัดความภูมิใจในตนเองพบว่า ความภาคภูมิใจในตนเองเป็นสิ่งที่ได้รับมอบจากบิดามารดา กล่าวคือ ความภาคภูมิใจในตนเองมีความสัมพันธ์กับการอบรมเลี้ยงดูของบิดามารดา การมอบความรักใคร่โดยไม่มีเงื่อนไขซึ่งแตกต่างกัน จะส่งผลต่อความภาคภูมิใจในตนเองในวัยที่เจริญเติบโต หรือวัยผู้ใหญ่อีกด้วย และยังให้หลักสำคัญของความภาคภูมิใจในตนเองไว้ 2 ประการคือ

1. เป็นความรักใคร่ที่ได้รับอย่างต่อเนื่องจากบิดามารดา
2. เป็นความรักใคร่ที่ได้รับจากสมาชิกอื่น ๆ ในครอบครัวตลอดจนเพื่อน ๆ

นอกจากนี้ (McNeil. 1974 : 107) ได้สรุปไว้ว่า ผู้ที่มีความภาคภูมิใจในตนเองสูง มักจะมีความสัมพันธ์กับภูมิหลังของครอบครัวที่ให้ความเอาใจใส่ ให้อิสระในการตัดสินใจ หรือกระทำกิจกรรมต่าง ๆ การให้อิสระต่อลูก ๆ ของตน และบุสยัง ได้ให้ข้อสังเกตว่า ความภาคภูมิใจในตนเองมาจากสิ่งแวดล้อมในวัยเด็ก ที่ได้รับความรักไม่มีเงื่อนไข แต่ถูกทิศทาง ในปีเดียวกันนี้เองแอทวอเตอร์ (มยุรี สาสีวงศ์. 2535 : 60 ; อ้างอิงมาจาก Atwater. 1974 : 128 - 129) กล่าวว่า ทำที่การอบรมเลี้ยงดูของพ่อแม่จะมีความสำคัญต่อความภาคภูมิใจในตนเองของเด็กเป็นอย่างมาก โดยเฉพาะปริมาณการเอาใจใส่ของพ่อแม่และการได้รับการยอมรับในขณะที่เด็กเติบโตขึ้น เพราะเหตุว่าความภาคภูมิใจในตนเองของเด็กนั้นมีผลมาจากความรักที่ได้จากลักษณะท่าทีของบุคคลที่เด็กเติบโตขึ้นมา และการที่บุคคลเหล่านั้นเลี้ยงดูให้เขามีชีวิตอยู่อย่างไร มากกว่าปริมาณสถานภาพทางสังคม และปริมาณวัตถุที่เขาได้รับจากผลการวิจัยของสุนารี เตชะโชควัฒน์ (2527 : 60 - 62) พบว่า การอบรมเลี้ยงดูมีความสัมพันธ์ทางบวกกับความภาคภูมิใจในตนเอง และเด็กที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุและผล จะมีความภาคภูมิใจในตนเองสูงกว่าเด็กที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้อารมณ์

ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. งานวิจัยในต่างประเทศ

ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความภาคภูมิใจในตนเอง ได้มีผู้ศึกษาและทำการวิจัยไว้มากมายหลายด้าน ทั้งในต่างประเทศ ดังเช่น เบอร์กีย์ (Purkey. 1970 : 25) กล่าวว่า มีนักวิจัยหลายคน เช่น คิลเลอร์ สติอตแลนด์ และแซนเดอร์ (Diller Stotland and Zander) ไบรส์โลว์ (Borislow) ไดสัน (Dyson) ได้ศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับเรื่องความสำเร็จและความล้มเหลวในสถานการณ์ต่าง ๆ มีผลกระทบต่อความภาคภูมิใจในตนเอง ของแต่ละบุคคลหรือไม่เพียงใด ผลการศึกษาสรุปความได้ตรงกันว่า นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ หรือ นักเรียนที่ประสบความล้มเหลวเกี่ยวกับความคาดหวังทางการเรียนจะมีความภาคภูมิใจในตนเองต่ำ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ลีเวนเบิร์ก (Levenberg. 1976 : 7299 - A) ศึกษาเรื่อง การประเมินตน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความภาคภูมิใจในตนเอง ของนักเรียนเกรด 3 - 6 จำนวน 400 คน จากครอบครัวชนชั้นต่ำและชั้นกลาง โดยแบ่งตามเพศและระดับชั้นเรียน พบว่า การประเมินตน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความภาคภูมิใจในตนเองมีความสัมพันธ์กันทางบวก และถ้าอายุมากขึ้นจะมีความแม่นยำในการประเมินตนมากขึ้น มีความภาคภูมิใจในตนเองมากขึ้นด้วย

กิบบี้ และกิบบี้ (Purkey. 1970 : 25 - 26 ; citing Gibby and Gibby. 1967) ได้ศึกษากับนักเรียนเกรด 7 ที่เป็นเด็กฉลาดสติปัญญาดี ไม่เคยล้มเหลวในการเรียน และเชื่อมั่นในความสามารถของตน จำนวน 60 คน การศึกษารั้งนี้แบ่งนักเรียนเป็น 2 กลุ่มคือ กลุ่มควบคุม และกลุ่มทดลอง โดยใช้แบบทดสอบ 3 ฉบับคือ แบบทดสอบไวยากรณ์ภาษาอังกฤษ (English Gramma Test) ตารางประเมินสติปัญญาของกิบบี้ (The Gibby Intelligence Rating Schedule) และแบบทดสอบความคล่องในการใช้ภาษา (Test of Word Fluency) หลังจากนั้น 3 วันทั้งสองกลุ่มได้รับการทดสอบอีกครั้งด้วยแบบทดสอบความคล่องในการใช้ภาษา แต่ก่อนการทดสอบสมาชิกในกลุ่มทดลองได้รับการบอกว่า พวกเขาล้มเหลวหรือได้คะแนนน้อยในการทดสอบครั้งแรก จากนั้นคะแนนของทั้งสองกลุ่มมาเปรียบเทียบกัน ผลปรากฏว่า กลุ่มทดลองทำคะแนนได้น้อยกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงให้เห็นว่า กลุ่มทดลองเชื่อว่าตนได้รับความเชื่อถือจากคนอื่นน้อยลง ทำให้ความภาคภูมิใจในตนเองลดลง คะแนนการทดสอบจึงต่ำลงด้วย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เซนติ (Purkey. 1970 :

25 - 26 ; citing Centi. 1965) ที่ศึกษาการประมาณค่าตนเองของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ในวิทยาลัยก่อนและหลังการได้รับทราบคะแนนสอบในภาคแรก ผลที่ได้คือ นักเรียนที่ทราบว่า คะแนนของตนไม่ดีจะรู้สึกสูญเสียความภาคภูมิใจในตนเองและพยายามหาเหตุผลที่ได้คะแนนต่ำ เริ่มด้วยความรู้สึกไม่พอใจหลักสูตร ครู โรงเรียน และเพื่อนร่วมชั้น ในที่สุดก็หนีโรงเรียน ทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำลงอีก

โกลเบอร์ก (Goldberg. 1973 : 323 - 331) ทำการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความล้มเหลวกับความภาคภูมิใจในตนเอง โดยใช้นักเรียนชายในวิทยาลัย อินเดียนา จำนวน 49 คน ใช้แบบสอบถามวัดความล้มเหลว คือ Test Anxiety Questionnaire และแบบสอบถามวัดความภาคภูมิใจในตนเอง คือ Self-Esteem Contingency Questionnaire ผลการศึกษาพบว่า บุคคลที่ประสบความล้มเหลวจะมีความขัดแย้งแบบอยากเข้าใกล้ และถอยออกห่าง (Approach-Avoidance Conflict) ต่อผลการเรียนของเขา กลุ่มที่มีความภาคภูมิใจในตนเองสูงจะมีความต้องการผลสำเร็จสูงด้วยและเห็นว่าผลการเรียนสำคัญมากกว่ากลุ่มที่มีความภาคภูมิใจในตนเองต่ำ กลุ่มที่ประสบความล้มเหลวจะมีความภาคภูมิใจในตนเองต่ำ และจะมีทัศนคติทางลบต่อวิทยาลัย

ลีเวนเบอร์ก (Levenberg. 1976 : 7299 - A) ศึกษาเรื่องการประเมินตนเอง ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความภาคภูมิใจในตนเองของนักเรียนเกรด 3 - 6 จำนวน 400 คน จากครอบครัวชนชั้นต่ำ และชั้นกลาง โดยแบ่งตามเพศและระดับชั้นเรียนพบว่า การประเมินตนเอง ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความภาคภูมิใจในตนเองมีความสัมพันธ์กันทางบวก และถ้าอายุมากขึ้นจะมีความแม่นยำในการประเมินตนเองมากขึ้น และมีภาคภูมิใจในตนเองมากขึ้นด้วย

ไพรมาวีรา และคนอื่น ๆ (Primavera and others. 1974 : 213 - 216) ศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างความภาคภูมิใจในตนเองกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนเพศต่างกันที่มีอายุโดยเฉลี่ย 11 ปี พบว่า ความภาคภูมิใจในตนเองมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติและเมื่อทดสอบความแตกต่างของความภาคภูมิใจในตนเองของนักเรียนชาย และนักเรียนหญิง ก็พบว่า แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ผลการศึกษาของไพรมาวีราสอดคล้องกับผลการวิจัยของ คอตตอน (Cotton. 1980 : 6197 - A) ที่ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความภาคภูมิใจในตนเอง กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในโรงเรียนศึกษาผู้ใหญ่ พบว่า ความภาคภูมิใจในตนเองมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ส่วนไรเดล (Riedel. 1980 : 996 - A) ได้ศึกษาความภาคภูมิใจในตนเอง คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และคะแนนสติปัญญา ระหว่างนักเรียน 3 เชื้อชาติในเกรด 7 และเกรด 8 โดยต้องการศึกษาถึงความสัมพันธ์ของตัวแปรทั้ง 3 ดังกล่าว ระหว่างเด็กผิวดำ ผิวดาว และผิวสี ผลการวิจัยส่วนหนึ่งพบว่าความสัมพันธ์ระหว่างความภาคภูมิใจในตนเองกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติสำหรับเด็กผิวดาว ส่วนเด็กผิวดำและผิวสีสัมพันธ์กันอย่างไม่มีความนัยสำคัญทางสถิติ

~~แจ็ค~~ (Jack. 1971 : 2910 - A) ศึกษาความสัมพันธ์ในการรับรู้เกี่ยวกับทักษะในการฟัง การพูด กับความภาคภูมิใจในตนเองของนักเรียนเกรด 5 จำนวน 150 คน พบว่า ความสามารถในการฟัง การพูด สัมพันธ์กับความสำเร็จในการอ่านอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และความภาคภูมิใจในตนเองมีความสัมพันธ์กับความสำเร็จในการอ่านอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

สไตน์ (Stein. 1971 : 448 - 450) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความภาคภูมิใจในตนเอง กับค่านิยมของบุคคลและค่านิยมระหว่างบุคคล ใช้กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนมัธยมศึกษา จำนวน 1,592 คน ผลการศึกษาบรากรกว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างความภาคภูมิใจในตนเอง กับค่านิยมของบุคคล และค่านิยมระหว่างบุคคลไม่มีความนัยสำคัญทางสถิติ ยกเว้น ค่านิยมด้านสัมฤทธิ์ผล (Value of Achievement) ของนักเรียนชั้นสูงสุดที่มีค่าสหสัมพันธ์กับความภาคภูมิใจในตนเอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

จากการศึกษาของ เทสเซอร์ (Tesser. 1980 : 77 - 91) เรื่องความสัมพันธ์ของความภาคภูมิใจในตนเองที่เกี่ยวข้องกับบุคคลในครอบครัว (Family Dynamics) สรุปได้ว่า ตัวแปรในด้านความใกล้ชิด การปฏิบัติต่อกัน และความสัมพันธ์กันในครอบครัวมีผลต่อความภาคภูมิใจในตนเอง และบุคคลสามารถสูญเสียความภาคภูมิใจในตนเองได้โดยเปรียบเทียบ กับบุคคลในครอบครัวที่มีความใกล้ชิดซึ่งมีผลการกระทำที่ดีกว่า

มิลเลอร์ (Miller. 1975 : 141 - 142) ท้าการศึกษาผลของ อายุ การศึกษา และฐานะของแม่ที่ทำให้เกิดความภาคภูมิใจในตัวลูก โดยใช้กลุ่มตัวอย่างเป็นคนผิวดำ ที่อาศัยอยู่ในเมืองจำนวน 61 คน และคนผิวดาวที่อาศัยอยู่แถบชานเมือง จำนวน 97 คน ใช้แบบสอบถามความภาคภูมิใจในตนเองของคุเปอร์สมิทเพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผลพบว่า ระดับการศึกษาของแม่มีผลต่อความภาคภูมิใจในตัวลูก ฐานะของแม่มีผลต่อความภาคภูมิใจในตัวลูกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ความภาคภูมิใจในตนเองของเด็กที่อยู่ในเมืองมีมากพอ ๆ กับ

เด็กที่อยู่นอกเมือง เกี่ยวกับอายุของแม่นั้นมีผลต่อความภาคภูมิใจในตัวลูกแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ในเรื่องเพศพบว่า เพศชายมีความภาคภูมิใจมากกว่าเพศหญิง

ริชมอนด์ (Richmond. 1971 : 425 - 429) ได้ศึกษาเรื่องสังคมมิติกับมโนภาพเกี่ยวกับตนของนักเรียนเกรด 5 และเกรด 6 จำนวน 204 คน โดยใช้แบบสอบถามความภาคภูมิใจในตนเองของคูเปอร์สมิธ (Coopersmith's Self Esteem Inventory) วัดมโนภาพเกี่ยวกับตน และนำคะแนนที่ได้มาวิเคราะห์องค์ประกอบพบว่า ความภาคภูมิใจในตนเองมีองค์ประกอบคือ การปฏิเสธหรือไม่ยอมรับตนเอง การยอมรับของบิดามารดา การหลอกตนเอง การไม่ยอมรับของผู้อาวุโส หรือผู้มีอำนาจ รวมทั้งการยอมรับจากสังคมและตนเอง

ลีโอนาร์ด และคนอื่น ๆ (Leonard and others. 1973 : 91 - 93) ได้ศึกษา-ความภาคภูมิใจในตนเอง การสอดคล้องบุคลิกภาพของตน และการเลือกอาชีพพรองกับนักศึกษามหาวิทยาลัยแห่งรัฐโอไฮโอ จำนวน 135-คน พบว่า นักศึกษาที่มีความภาคภูมิใจในตนเองสูงจะเลือกอาชีพพรองที่สอดคล้องกับลักษณะบุคลิกภาพของตนมากกว่าเลือกอย่างไม่สอดคล้องอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และนักศึกษาที่มีความภาคภูมิใจในตนเองต่ำไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในการเลือกอาชีพพรองที่สอดคล้อง และไม่สอดคล้องกับลักษณะบุคลิกภาพของตน

เนเกล (Negel. 1975 : 660 - A) ได้ทำการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความวิตกกังวลกับความภาคภูมิใจในตนเองของเด็กเชื้อสายสเปน เกรด 4 ถึง 8 โดยใช้กลุ่มตัวอย่างเป็นเด็กชุมชนรอบนอกของฮิลินอยส์เหนือ และโคโรลาโด จำนวน 945 คน ใช้แบบสอบถาม ความภาคภูมิใจในตนเองของ คูเปอร์สมิธ (Coopersmith's Self-Esteem) วัดความภาคภูมิใจในตนเองและมาตรวัดความวิตกกังวลของเด็กปกติของ ซาราเซน (Sarason's General Anxiety Scale for Children) และแบบทดสอบวัดความวิตกกังวลของเด็ก (Test Anxiety for Children) พบว่า ความภาคภูมิใจในตนเองมีความสัมพันธ์ทางลบกับความวิตกกังวล และได้ผลสอดคล้องกับการศึกษาของ กัปเบ (Gubby. 1978 : 215 - A) ซึ่งศึกษากับเด็กชาวพิจิและเม็กซิกัน ใช้เครื่องมือชนิดเดียวกันพบว่าความภาคภูมิใจในตนเองกับความวิตกกังวลสัมพันธ์กันทางลบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในเด็กเม็กซิกัน แต่ไม่มีนัยสำคัญในเด็กชาวพิจิ ซาลิวา (Saliva. 1987 : 205-A) ได้ทำการศึกษาตนเองเดียวกันกับเนเกล และกัปเบ ใช้เครื่องมือชนิดเดียวกัน แต่ใช้กลุ่มตัวอย่างเป็นเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนกับเด็กปกติ พบว่า ความภาคภูมิใจในตนเองกับความวิตกกังวลมีความสัมพันธ์

กับทางลบแต่ไม่ถึงกับมีนัยสำคัญทางสถิติ และเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนกับเด็กปกติมีแนวโน้มว่ามีความภาคภูมิใจในตนเองแตกต่างกัน

เวิร์คแมน และแฟรงคลิน (Workman and Franklin. 1982 : 696 - 697 - A) ศึกษาพบว่านักศึกษาหญิงที่ได้รับการฝึกพฤติกรรมกล้าแสดงออกที่เหมาะสมมีการพัฒนาความภาคภูมิใจในตนเองสูงกว่านักศึกษาหญิงที่ไม่ได้รับการฝึกอย่างมีนัยสำคัญ ($p < .01$)

สรุปได้ว่าในต่างประเทศนั้นได้มีการศึกษาความสัมพันธ์ด้านต่าง ๆ กับความภาคภูมิใจในตนเองพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน การประมาณค่าตน การยอมรับความเสี่ยง ความใกล้ชิด ความสัมพันธ์กันในครอบครัว การยอมรับและปฏิเสธตนเอง การยอมรับของบิดามารดาและผู้อื่น มีความสัมพันธ์ต่อความภาคภูมิใจในตนเอง และยังพบว่าผู้ที่มีความวิตกกังวลเป็นผู้ที่มีความภาคภูมิใจในตนเองต่ำ

2. งานวิจัยในประเทศ

สำหรับงานวิจัยในประเทศก็ได้มีผู้สนใจศึกษาความสัมพันธ์และเปรียบเทียบด้านต่าง ๆ กับความภาคภูมิใจในตนเอง ดังเช่น

เปรมจิต ทศตะ (2516 : 66) ได้ทำการศึกษาเรื่องการประมาณค่าตน ลักษณะความเป็นผู้นำ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ความสามารถในการแก้ปัญหาโดยใช้หลักการและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยใช้กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ของโรงเรียนสตรีราชินูทิศ และโรงเรียนนวมวิทย์ฯ จังหวัดอุดรธานี จำนวน 529 คน ผลปรากฏว่าการประมาณค่าตนมีความสัมพันธ์ทางบวกกับลักษณะความเป็นผู้นำอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และยังพบอีกว่า การประมาณค่าตนมีความสัมพันธ์ทางลบกับการแก้ปัญหาโดยใช้หลักการอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ภักดี บรรณารักษ์ (2516 : 100 - 103) ได้ศึกษาความสัมพันธ์และเปรียบเทียบความเกรงใจ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ การได้หน้า เสียหน้า ระหว่างนักเรียนไทยเชื้อสายจีนในกรุงเทพมหานคร และจังหวัดภาคกลาง พบว่านักเรียนต่างจังหวัดมีการเสียหน้ามากกว่านักเรียนในกรุงเทพมหานคร เนื่องจากมีความเกรงใจสูงกว่า ทำให้เกิดความวิตกกังวลสูง และมีความภาคภูมิใจในตนเองต่ำ

นิพนธ์ แจ้งเอี่ยม (2519 : 49 - 51) ได้ศึกษาบุคลิกภาพแสดงตัว ความเชื่อมั่นในตนเอง ความภาคภูมิใจในตนเอง โดยใช้กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในกรุงเทพมหานคร และจังหวัดอุดรดิตถ์ จำนวน 240 คน พบว่า บุคลิกภาพแสดงตัวมีความสัมพันธ์แบบเป็นเส้นตรงกับความภาคภูมิใจในตนเอง นั่นคือคนที่มีบุคลิกภาพแสดงตัว จะเป็นคนที่มีความภาคภูมิใจในตนเองสูง คนที่เก็บตัวมีความภาคภูมิใจในตนเองต่ำ ส่วนความเชื่อมั่นในตนเองนั้นก็พบว่า มีความสัมพันธ์เป็นเส้นตรงกับความภาคภูมิใจในตนเองด้วย และยังพบว่า ความภาคภูมิใจของนักเรียนชายและนักเรียนหญิงแตกต่างกันโดยที่นักเรียนหญิงมีความภาคภูมิใจในตนเองสูงกว่านักเรียนชาย

สารภี ธนกรวิทย์ (2523 : 70 - 73) พบว่านักเรียนที่มีพฤติกรรมเชิงนิเสธ มีความภาคภูมิใจในตนเองแตกต่างกันจากนักเรียนที่มีพฤติกรรมเชิงนิเสธอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และความเกรงใจมีความสัมพันธ์ทางลบกับความภาคภูมิใจในตนเองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกจากนี้ยังพบว่า จริยธรรมไม่มีความสัมพันธ์กับความภาคภูมิใจในตนเอง แต่ผลที่ได้ในส่วนนี้ ขัดกับการรายงานของนักวิจัยต่าง ๆ ที่พบว่าผู้มีจริยธรรมสูงเป็นผู้ที่มีความภาคภูมิใจในตนเองและสภาพแวดล้อมสูงกว่า ผู้ที่มีจริยธรรมต่ำ

เดชา นุ่มพันธ์ (2525 : 45) ได้ทำการทดลองเพื่อศึกษาผลของการสอนโดยกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ ในด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ ความภาคภูมิใจในตนเอง และทัศนคติต่อวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ผลการทดลองพบว่า กลุ่มทดลองที่ได้รับการสอนแบบกลุ่มสัมพันธ์ จะมีความภาคภูมิใจในตนเองสูงกว่ากลุ่มควบคุมที่ได้รับการสอนโดยวิธีการบรรยายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ภาณุจนา พงศ์พฤกษ์ (2522 : 59 - 53) ศึกษาพบว่าความวิตกกังวลมีความสัมพันธ์ทางลบกับความภาคภูมิใจในตนเองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งในเพศชายและเพศหญิง และพฤติกรรมกล้าแสดงออกที่เหมาะสมมีความสัมพันธ์ทางบวกกับความภาคภูมิใจในตนเองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

สุนารี เตชะโชควิวัฒน์ (2527 : 60 - 62) พบว่า การอบรมเลี้ยงดูมีความสัมพันธ์ทางบวกกับความภาคภูมิใจในตนเองและเด็กที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผล จะมีความภาคภูมิใจในตนเองสูงกว่าเด็กที่ได้รับการเลี้ยงดูแบบใช้อารมณ์ และพบว่านักเรียนที่มีสภาพต่างกันมีความภาคภูมิใจในตนเองแตกต่างกัน

นภาพร พุ่มพุกษ์ (2529 : 74) ได้ทำการศึกษาค้นคว้าพบว่า นักเรียนที่ได้รับฝึกกิจกรรมกลุ่ม มีความภาคภูมิใจในตนเองสูงกว่านักเรียนที่ได้รับข้อเสนเทศ และ จันทนา ยัญญลักษณ์. (2530 : 85) ได้ทำการศึกษาความภาคภูมิใจในตนเองของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่เรียนจากการสอนโดยใช้บทเรียนโปรแกรมเรียนเป็นคณะ กับการสอนโดยใช้บทเรียนกับนักเรียนเป็นรายบุคคล พบว่าแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากเอกสารและงานวิจัยทั้งในและต่างประเทศพบว่ามีปัจจัยหลายประการ อันได้แก่ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน การอบรมเลี้ยงดู ความใกล้ชิด ความสัมพันธ์กันในครอบครัว การประมาณค่าตน การยอมรับและปฏิเสธตนเอง การยอมรับของบิดามารดาและผู้อื่น ลักษณะความเป็นผู้นำ ความวิตกกังวล ความเกรงใจ ความเชื่อมั่น ฯลฯ มีความสัมพันธ์กับความภาคภูมิใจในตนเอง จะเห็นว่าความภาคภูมิใจในตนเองทำให้ประสบผลสำเร็จ มีชีวิตอยู่ด้วยความสุขในสังคม- และในประเทศไทยยังไม่มีผู้ใดได้ทำการวิจัย หรือศึกษาปัจจัยสำคัญที่สนับสนุนต่อการพัฒนาความภาคภูมิใจในตนเอง ผู้วิจัยจึงสนใจและต้องการที่จะศึกษาว่าปัจจัยทางด้านการประสบความสำเร็จทางวิชาการ การประสบความสำเร็จทางกิจกรรม การได้รับการยอมรับการมีอำนาจหรืออิทธิพล และการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย การอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกวดขัน การอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลยอย่างน้อยหนึ่งด้านที่สัมพันธ์กับความภาคภูมิใจในตนเอง ซึ่งจะได้เป็นแนวทางให้บิดามารดาผู้ปกครอง อาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์แนะแนว และอาจารย์ผู้สอนได้นำปัจจัยด้านใดด้านหนึ่งหรือหลาย ๆ ด้านมาสร้างเสริมพัฒนาบุคลิกภาพของเด็กนักเรียนหรือเยาวชน เพื่อเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศชาติบ้านเมืองต่อไป

สมมติฐานในการศึกษาค้นคว้า

การศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยตั้งสมมติฐานในการวิจัยดังนี้

1. ปัจจัยบางประการกับความภาคภูมิใจในตนเองมีความสัมพันธ์กัน
2. มีปัจจัยอย่างน้อยหนึ่งประการที่ส่งผลต่อความภาคภูมิใจในตนเอง

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2537 ของกลุ่มโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษาส่วนกลาง กลุ่มที่ 5 กรุงเทพมหานคร มีทั้งหมด 6 เขต จำนวน 18 โรงเรียน จำนวนห้องเรียน 245 ห้อง และจำนวนนักเรียนทั้งหมด 10,907 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2537 ของกลุ่มโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษาส่วนกลาง กลุ่มที่ 5 กรุงเทพมหานคร จำนวน 850 คน ประกอบด้วย 6 เขต คือ เขตบางกะปิ เขตมีนบุรี เขตลาดกระบัง เขตหนองจอก เขตลาดพร้าว และเขตบึงกุ่ม ซึ่งเลือกมาโดยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น Stratified Random Sampling โดยใช้เขตทั้ง 6 เขตเป็นชั้น (Strata) มีห้องเรียนเป็นหน่วยการสุ่ม (Sampling Unit) ซึ่งเชื่อมั่นได้ 95% (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2536 : 314, อ้างอิงมาจาก Yamane. 1967) โดยมีวิธีการสุ่มดังนี้

ขั้นที่ 1 แบ่งห้องเรียนในโรงเรียนต่าง ๆ ตามเขตของกลุ่มโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษาส่วนกลาง กลุ่มที่ 5 ปรากฏว่า เขตบางกะปิ มีจำนวนโรงเรียน 4 โรงเรียน จำนวนห้องเรียน 66 ห้อง เขตมีนบุรี มีจำนวนโรงเรียน 4 โรงเรียน จำนวนห้องเรียน 49 ห้อง เขตลาดกระบัง มีจำนวนโรงเรียน 3 โรงเรียน จำนวนห้องเรียน 52 ห้อง เขตหนองจอก มีจำนวนโรงเรียน 1 โรงเรียน จำนวนห้องเรียน 14 ห้อง เขตลาดพร้าว มีจำนวนโรงเรียน 3 โรงเรียน จำนวนห้องเรียน 28 ห้อง เขตบึงกุ่ม มีจำนวนโรงเรียน 3 โรงเรียน จำนวนห้องเรียน 36 ห้อง

ขั้นที่ 2 สุ่มห้องเรียนในแต่ละเขตมา 9% ได้จำนวนห้องเรียนในแต่ละเขตดังตารางดังนี้

ตาราง 1 จำนวนห้องเรียน และนักเรียนในแต่ละเขตของกลุ่มโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษาส่วนกลาง กลุ่มที่ 5

โรงเรียน	จำนวนนักเรียน (ห้องเรียน)
เขตบางกะปิ	
- โรงเรียนเทพศิลา	75 (2)
- โรงเรียนบางกะปิ	75 (2)
- โรงเรียนบดินทรเดชา (สิงห์ สิงหเสนี)	80 (2)
เขตมีนบุรี	
- โรงเรียนเศรษฐบุตรบำเพ็ญ	75 (2)
- โรงเรียนนวมินทราชินูทิศ (สตรีวิทยา 3)	75 (2)
เขตลาดกระบัง	
- โรงเรียนพรตพิทยพยัต	75 (2)
- โรงเรียนเทพศิรินทร์ร่มเกล้า	75 (2)
- โรงเรียนรัตนโกสินทร์ (ลาดกระบัง)	40 (1)
เขตหนองจอก	
- โรงเรียนวัดหนองจอก	40 (1)
เขตลาดพร้าว	
- โรงเรียนสตรีวิทยา 2	80 (2)
- โรงเรียนนวมินทราชินูทิศ (บดินทรเดชา 3)	40 (1)
เขตบึงกุ่ม	
- โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาน้อมเกล้า	80 (2)
- โรงเรียนบดินทรเดชา 2	40 (1)
รวม	850

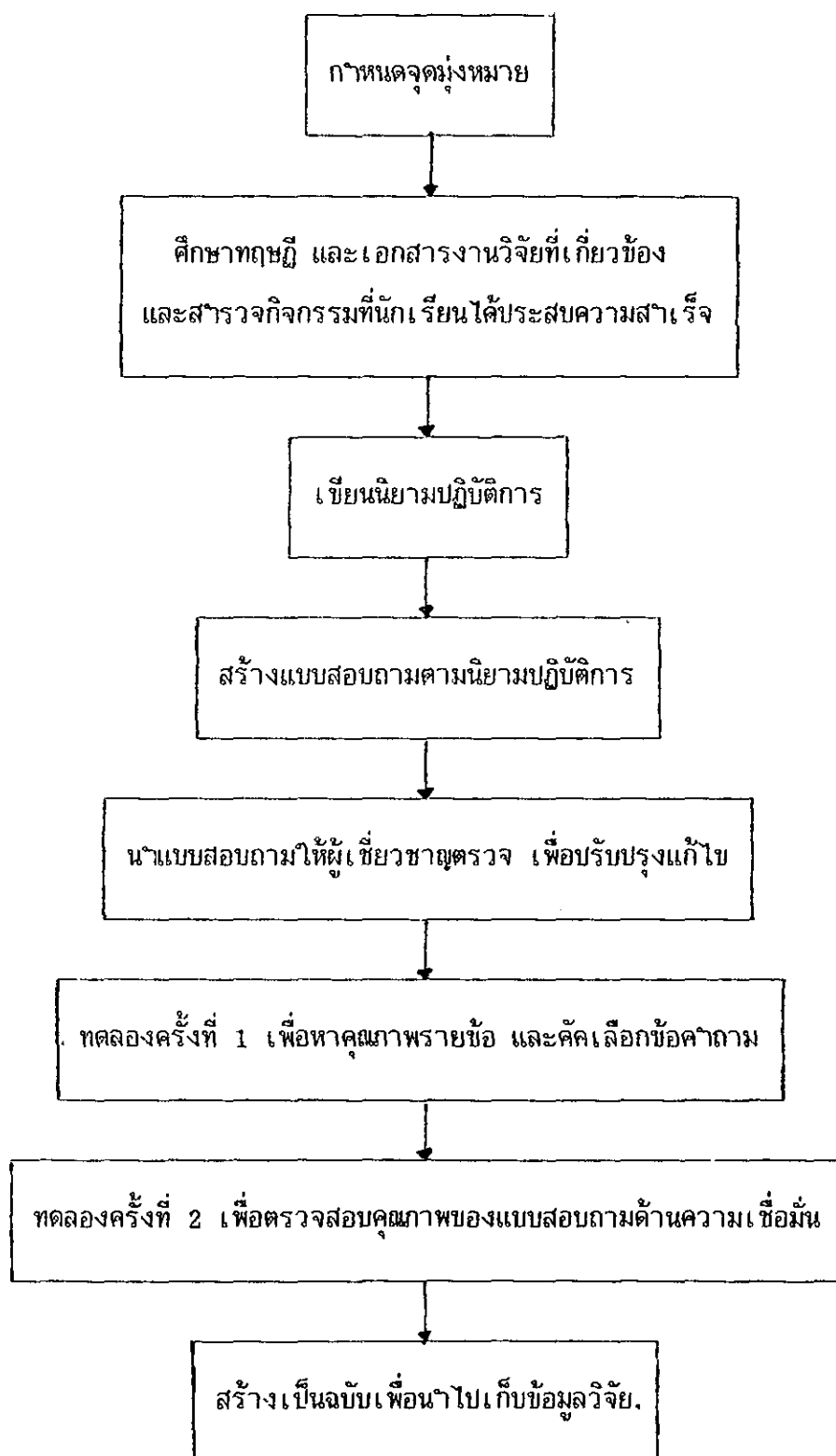
เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า.

เครื่องมือที่ใช้รวบรวมข้อมูลในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้แบบสอบถาม จำนวน 6 ฉบับ แต่ละฉบับมีจำนวน 30 ข้อ ดังนี้

- ฉบับที่ 1 แบบสอบถามการประสบความสำเร็จทางวิชาการ
- ฉบับที่ 2 แบบสอบถามการประสบความสำเร็จทางกิจกรรม
- ฉบับที่ 3 แบบสอบถามการได้รับการยอมรับ
- ฉบับที่ 4 แบบสอบถามการมีอำนาจหรืออิทธิพล
- ฉบับที่ 5 แบบสอบถามการอบรมเลี้ยงดู แบ่งออกเป็น 3 ลักษณะคือ
 - 5.1 แบบสอบถามการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย
 - 5.2 แบบสอบถามการอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกวดขัน
 - 5.3 แบบสอบถามการอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลย
- ฉบับที่ 6 แบบสอบถามความภาคภูมิใจในตนเอง

วิธีดำเนินการสร้างเครื่องมือ

แบบทดสอบแต่ละฉบับมีวิธีดำเนินการสร้างดังภาพประกอบดังนี้

ภาพประกอบ 1 ลำดับขั้นตอนการสร้างแบบสอบถาม

จากภาพประกอบ 1 แบบสอบถามทั้ง 6 ฉบับ มีขั้นตอนในการสร้างดังนี้

1. กำหนดจุดมุ่งหมายในการสร้างแบบสอบถาม

เพื่อสร้างแบบสอบถามในการวิจัยครั้งนี้ จำนวน 6 ฉบับ ซึ่งแต่ละฉบับมีจำนวน 30 ข้อ และวัดลักษณะต่าง ๆ ดังนี้

- 1.1 แบบสอบถามการประสบความสำเร็จทางวิชาการ
- 1.2 แบบสอบถามการประสบความสำเร็จทางกิจกรรม
- 1.3 แบบสอบถามการได้รับการยอมรับ
- 1.4 แบบสอบถามการมีอำนาจหรืออิทธิพล
- 1.5 แบบสอบถามการอบรมเลี้ยงดู แบ่งออกเป็น 3 ลักษณะคือ
 - 1.5.1 แบบสอบถามการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย
 - 1.5.2 แบบสอบถามการอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกวดขัน
 - 1.5.3 แบบสอบถามการอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลย
- 1.6 แบบสอบถามความภาคภูมิใจในตนเอง

2. ศึกษาทฤษฎี และเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ผู้วิจัยได้ศึกษาทฤษฎี เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยทางด้านการประสบความสำเร็จ การได้รับการยอมรับ การมีอำนาจหรืออิทธิพล การอบรมเลี้ยงดูและความภาคภูมิใจในตนเองดังที่กล่าวไว้ในบทที่ 2 เพื่อมาเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถามและนอกจากนี้ได้สำรวจกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่ทางโรงเรียนจัดให้กับนักเรียนเพื่อที่จะดูว่านักเรียนได้ประสบความสำเร็จทางกิจกรรมด้านใดบ้าง เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างเครื่องมือทางด้านการประสบความสำเร็จทางกิจกรรม

3. เขียนนิยามปฏิบัติการ จากการศึกษาในขั้นที่ 2 ผู้วิจัยได้นำมาเขียนนิยามตามลักษณะที่จะวัด

4. เขียนข้อความที่ถามในแบบสอบถามแต่ละฉบับ ให้สอดคล้องตามนิยามไว้ฉบับละ 50 ข้อ ทั้ง 6 ฉบับ

5. ตรวจสอบคุณภาพเบื้องต้นของแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามทั้ง 6 ฉบับมาตรวจสอบคุณภาพเบื้องต้นของแบบสอบถาม โดยหาความเที่ยงตรงเชิงพิพิจ (Face Validity) ของแบบสอบถาม โดยนำข้อคำถามไปให้ผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน ซึ่งเป็นนักจิตวิทยา

2 ท่าน คือ ศ.ดร.ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์, รศ.ดร.อารี พันธุ์มี และนักวัดผล 3 ท่านคือ รศ.ล้วน สายยศ, รศ.ชูศรี วงศ์รัตน์ และน.ส.เรวดี อินทสระ ได้พิจารณาความสอดคล้องของแบบสอบถามที่ได้นิยามไว้ในแต่ละฉบับ แล้วให้คะแนน 1 คะแนน เมื่อแน่ใจว่าวัดได้ตรง ให้คะแนน -1 คะแนน เมื่อแน่ใจว่าไม่ตรง และให้คะแนน 0 คะแนน เมื่อไม่แน่ใจ ค่าถ่วงน้ำหนักค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป แสดงว่าข้อคำถามนั้นวัดได้ตรงตามนิยาม ดังตัวอย่างตามตาราง

ตาราง การพิจารณาความสอดคล้องของแบบสอบถามที่ได้นิยามไว้

แบบสอบถาม	ข้อความ	เกณฑ์การพิจารณา		
		1	0	-1
การประสพความสำเร็จทางวิชาการ	(0) ผลการเรียนของข้าพเจ้าเป็นที่น่าพอใจ			
การได้รับการยอมรับ	(0) ข้าพเจ้าได้รับความชมจากเพื่อน ๆ			

ผลการหาค่าดัชนีความสอดคล้องของข้อความแต่ละข้อในแบบสอบถามแต่ละฉบับมีค่าดังนี้

ฉบับที่ 1 เป็นแบบสอบถามการประสพความสำเร็จทางวิชาการ มีจำนวน 50 ข้อ มีความสอดคล้อง 0 - 1 คิดไว้ 40 ข้อ และปรับปรุงภาษา 10 ข้อ รวม 50 ข้อ

ฉบับที่ 2 เป็นแบบสอบถามการประสพความสำเร็จทางกิจกรรม มีจำนวน 50 ข้อ มีค่าความสอดคล้อง .2 - 1 คิดไว้ 40 ข้อ และปรับปรุงภาษา 10 ข้อ รวม 50 ข้อ

ฉบับที่ 3 เป็นแบบสอบถามการได้รับการยอมรับ มีจำนวน 50 ข้อ มีค่าความสอดคล้อง 0 - 1 คิดไว้ 41 ข้อ และปรับปรุงภาษา 9 ข้อ รวม 50 ข้อ

ฉบับที่ 4 เป็นแบบสอบถามการมีอำนาจหรืออิทธิพล มีจำนวน 50 ข้อ มีค่าความสอดคล้อง 0 - 1 คัดไว้ 35 ข้อ และปรับปรุงภาษา 15 ข้อ รวม 50 ข้อ

ฉบับที่ 5 เป็นแบบสอบถามการอบรมเลี้ยงดู แบ่งออกเป็น 3 ลักษณะคือ

5.1 แบบสอบถามการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย มีจำนวน 50 ข้อ มีค่าความสอดคล้อง 0 - 1 คัดไว้ 46 ข้อ และปรับปรุงภาษา 1 ข้อ รวม 47 ข้อ อีก 3 ข้อ วัดได้ไม่ตรงนิยาม

5.2 แบบสอบถามการอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกวดขัน มีจำนวน 50 ข้อ มีค่าความสอดคล้อง 0 - 1 คัดไว้ 44 ข้อ และปรับปรุงภาษา 3 ข้อ รวม 47 ข้อ อีก 3 ข้อ วัดได้ไม่ตรงนิยาม

5.3 แบบสอบถามการอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลย มีจำนวน 50 ข้อ มีค่าความสอดคล้อง .4 - 1 คัดไว้ 45 ข้อ และปรับปรุงภาษา 2 ข้อ รวม 47 ข้อ อีก 3 ข้อ วัดได้ไม่ตรงนิยาม

ฉบับที่ 6 เป็นแบบสอบถามความภาคภูมิใจในตนเอง มีจำนวน 50 ข้อ มีค่าความสอดคล้อง 0 - 1 คัดไว้ 42 ข้อ และปรับปรุงภาษา 8 ข้อ รวม 50 ข้อ

6. นำแบบสอบถามในชั้นที่ 5 ที่คัดเลือกข้อความที่อยู่ในเกณฑ์ และผ่านการปรับปรุง แก้ไขภาษาแล้วไปทดลองสอบครั้งที่ 1 กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ โรงเรียนมัธยมวัดบึงทองหลาง และโรงเรียนบดินทรเดชา 2 โรงเรียนละ 100 คน โดยแต่ละโรงเรียนจะแบ่งนักเรียนออกเป็น 2 กลุ่ม ๆ ละ 50 คน และกำหนดให้กลุ่มแรก ตอบแบบสอบถามการประสบความสำเร็จทางวิชาการ การประสบความสำเร็จทางกิจกรรม การได้รับการยอมรับ การมีอำนาจหรืออิทธิพล ส่วนกลุ่มที่ 2 ตอบแบบสอบถามการอบรมเลี้ยงดู ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ลักษณะ คือ การอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย การอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกวดขัน การอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลย และแบบสอบถามความภาคภูมิใจในตนเอง รวมสอบฉบับละ 100 คน การตอบแบบสอบถามของนักเรียนแต่ละกลุ่มผู้วิจัยได้จับเวลาในการตอบแบบสอบถามแต่ละฉบับเพื่อเป็นแนวทางที่จะให้นักเรียนใช้เวลาในการตอบแบบสอบถามในการวิจัย

จากนั้นนำผลที่ได้จากการทดลองครั้งที่ 1 นี้มาวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกรายข้อ ได้ผลดังนี้

ฉบับที่ 1 แบบสอบถามการประสบความสำเร็จทางวิชาการ มีจำนวนข้อคำถาม 50 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ .0872 ถึง .5784 จึงคัดเลือกไว้ 30 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ .3084 ถึง .5784

ฉบับที่ 2 แบบสอบถามการประสบความสำเร็จทางกิจกรรม มีจำนวนข้อคำถาม 50 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ .0673 ถึง .6263 จึงคัดเลือกไว้ 30 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ .3550 ถึง .6263

ฉบับที่ 3 แบบสอบถามการได้รับการยอมรับ มีจำนวนข้อคำถาม 50 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ -.2147 ถึง .5592 จึงคัดเลือกไว้ 30 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ .3100 ถึง .5592

ฉบับที่ 4 แบบสอบถามการมีอำนาจหรืออิทธิพล มีจำนวนข้อคำถาม 50 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ .1614 ถึง .5977 จึงคัดเลือกไว้ 30 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ .3942 ถึง .5997

ฉบับที่ 5 แบบสอบถามการอบรมเลี้ยงดู แบ่งออกเป็น 3 ลักษณะคือ การอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย การอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกวดขัน การอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลย ผู้วิจัยได้คัดเลือกข้อคำถามที่มีค่าอำนาจจำแนก t สูง ๆ ตรงกันทั้งสามแบบการอบรมเลี้ยงดูดังนี้

5.1 แบบสอบถามการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย มีจำนวนข้อคำถาม 47 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนก t ตั้งแต่ -.33 ถึง 9.90 จึงคัดเลือกไว้ 30 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนก t ตั้งแต่ 3.18 ถึง 9.90

5.2 แบบสอบถามการอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกวดขัน มีจำนวนข้อคำถาม 47 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนก t ตั้งแต่ 0.85 ถึง 6.91 จึงคัดเลือกไว้ 30 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนก t ตั้งแต่ 2.37 ถึง 6.91

5.3 แบบสอบถามการอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลย มีจำนวนข้อคำถาม 47 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนก t ตั้งแต่ 0.16 ถึง 9.98 จึงคัดเลือกไว้ 30 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนก t ตั้งแต่ 2.74 ถึง 9.98

ฉบับที่ 6 แบบสอบถามความภาคภูมิใจในตนเอง มีจำนวนข้อคำถาม 50 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนก t ตั้งแต่ .14 ถึง 5.75 จึงคัดเลือกไว้ 30 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนก t ตั้งแต่ 2.10 ถึง 5.75

นำแบบสอบถามทั้ง 6 ฉบับ ๆ ละ 30 ข้อ ที่ได้คัดเลือกไว้ตามเกณฑ์ มาจัดพิมพ์เป็น ฉบับใหม่เพื่อนำไปทดลองครั้งที่ 2

7. การตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถาม

ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่คัดเลือกตามเกณฑ์ในข้อ 6 ไปทดลองสอบครั้งที่ 2 กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย ได้แก่ โรงเรียนสตรีวิทยา 2 และโรงเรียนวมินทราชูทิศ จำนวนนักเรียนโรงเรียนละ 102 คน โดยแต่ละโรงเรียนแบ่ง นักเรียนออกเป็น 2 กลุ่ม ๆ ละ 51 คน และกำหนดให้กลุ่มแรก ตอบแบบสอบถามการประสบความสำเร็จทางวิชาการ การประสบความสำเร็จทางกิจกรรม การได้รับการยอมรับ การมีอำนาจหรืออิทธิพล ส่วนกลุ่มที่ 2 ตอบแบบสอบถามการอบรมเลี้ยงดู ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ลักษณะคือ การอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย การอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกวดขัน การอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลย และแบบสอบถามความภาคภูมิใจในตนเอง รวมสอบ ฉบับละ 102 คน แล้วนำผลมาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามการประสบความสำเร็จทางวิชาการ การประสบความสำเร็จทางกิจกรรม การได้รับการยอมรับการมีอำนาจหรืออิทธิพล ด้วยสูตรคูเคอร์ - ริชาร์ดสัน สูตรที่ 20 และวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามการอบรมเลี้ยงดู ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ลักษณะคือ การอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย การอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกวดขัน การอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลย และแบบสอบถามความภาคภูมิใจในตนเอง โดยใช้สูตรการหาสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบัท ได้ค่าความเชื่อมั่นของแต่ละฉบับดังนี้

ฉบับที่ 1 แบบสอบถามการประสบความสำเร็จทางวิชาการ มีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.8016

ฉบับที่ 2 แบบสอบถามการประสบความสำเร็จทางกิจกรรม มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.8016

ฉบับที่ 3 แบบสอบถามการได้รับการยอมรับ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.8097

ฉบับที่ 4 แบบสอบถามการมีอำนาจหรืออิทธิพล มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.7537

ฉบับที่ 5 แบบสอบถามการอบรมเลี้ยงดู แบ่งออกเป็น 3 ลักษณะคือ

5.1 แบบสอบถามการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย มีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.9250

5.2 แบบสอบถามการยอมรับเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกวดขัน มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.8555

5.3 แบบสอบถามการยอมรับเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลย มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.9361

ฉบับที่ 6 แบบสอบถามความภาคภูมิใจในตนเอง มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.8043 สำหรับแบบสอบถามความภาคภูมิใจในตนเองนั้น ผู้วิจัยได้หาค่าความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง โดยนำคะแนนที่ได้จากแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นไปหาความสัมพันธ์กับแบบสอบถามความภาคภูมิใจในตนเองของ โรเซนเบิร์ก (Rosenberg Self Esteem Inventory. 1969) (นิราศศิริ โรจนธรรมกุล. 2534 อ้างอิงมาจาก Rosenberg) ซึ่งแปลโดย เสาวภา วิชิตวาทย์ ที่ได้ไปสอบกับนักเรียนจำนวน 200 คน จากโรงเรียนสตรีวิทยา 2 และโรงเรียนนวมินทราชูทิศ ได้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ เท่ากับ 0.6757 นั่นคือแบบสอบถามวัดความภาคภูมิใจในตนเองที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น มีความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างเท่ากับ 0.6757

8. จัดพิมพ์เป็นฉบับเพื่อนำไปใช้ในการวิจัย

ลักษณะของแบบสอบถาม

แบบสอบถามฉบับที่ 1 ถึง 4 เป็นแบบสอบถามชนิดข้อความ ลักษณะการตอบเป็นแบบใช่ และไม่ใช่ ถ้าตอบใช่ให้ 1 คะแนน ถ้าตอบไม่ใช่ให้ 0 คะแนน แบบสอบถามทั้ง 4 ฉบับ ใช้เวลาในการตอบแบบสอบถามทั้งหมด 20 นาที แบบสอบถามแต่ละฉบับมีลักษณะดังนี้

ฉบับที่ 1 แบบสอบถามการประสบความสำเร็จทางวิชาการ เป็นแบบสอบถามการประสบความสำเร็จทางด้านวิชาการ จำนวน 30 ข้อ ดังตัวอย่าง

ตัวอย่างแบบสอบถาม

ข้อความ	ใช่	ไม่ใช่
(0) ผลการเรียนของข้าพเจ้าเป็นที่น่าพอใจ		
(00) ข้าพเจ้าไม่เคยสอบตกวิชาภาษาไทย		

วิธีการตรวจให้คะแนน

ถ้านักเรียนกาเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง "ใช่" ของกระดาษคำตอบ ให้ 1 คะแนน
"ไม่ใช่" ให้ 0 คะแนน

ฉบับที่ 2 แบบสอบถามการประสบความสำเร็จทางกิจกรรม เป็นแบบสอบถาม
การประสบความสำเร็จทางกิจกรรม จำนวน 30 ข้อ ดังตัวอย่าง

ตัวอย่างแบบสอบถาม

ข้อความ	ใช่	ไม่ใช่
(0) เมื่อข้าพเจ้าขึ้นไปร้องเพลง ผู้ชมต่างก็ปรบมือให้กำลังใจ		
(00) ข้าพเจ้าได้รับความสำเร็จจากการเลือกตั้งสภานักเรียน		

วิธีการตรวจให้คะแนน

ถ้านักเรียนกาเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง "ใช่" ของกระดาษคำตอบ ให้ 1 คะแนน
"ไม่ใช่" ให้ 0 คะแนน

ฉบับที่ 3 แบบสอบถามการได้รับการยอมรับ เป็นแบบสอบถามการได้รับการ
ยอมรับจาก บิดามารดา บุคคลในครอบครัว เพื่อน ครู บุคคลในสังคมและตัวเรา จำนวน
30 ข้อ ดังตัวอย่าง

ตัวอย่างแบบสอบถาม

ข้อความ	ใช่	ไม่ใช่
(0) ข้าพเจ้าได้รับความชมจากเพื่อน ฯ		
(00) ข้าพเจ้าเป็นคนที่เรียนเก่งที่สุดในครอบครัว		

วิธีการตรวจให้คะแนน

ถ้านักเรียนกาเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง "ใช่" ของกระดาษคำตอบ ให้ 1 คะแนน
"ไม่ใช่" ให้ 0 คะแนน

ฉบับที่ 4 แบบสอบถามการมีอำนาจหรืออิทธิพล เป็นแบบสอบถามการมีอำนาจหรืออิทธิพลซึ่งอาจจะเป็นอำนาจทางด้านการดำรงตำแหน่งสำคัญในโรงเรียน สถานภาพอำนาจในด้านความรู้ความเป็นผู้มีทักษะหรือชำนาญการหรืออำนาจในการเป็นผู้นำ จำนวน 30 ข้อ ดังตัวอย่าง

ตัวอย่างแบบสอบถาม

ข้อความ	ใช่	ไม่ใช่
(0) ข้าพเจ้าพูดโน้มน้าวจิตใจคนได้		
(00) ใคร ๆ ก็ศรัทธาในตัวข้าพเจ้า		

วิธีการตรวจให้คะแนน

ถ้านักเรียนกาเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง "ใช่" ของกระดาษคำตอบ ให้ 1 คะแนน
"ไม่ใช่" ให้ 0 คะแนน

ฉบับที่ 5 แบบสอบถามการอบรมเลี้ยงดู แบ่งออกเป็น 3 ลักษณะ คือ

5.1 แบบสอบถามการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย

5.2 แบบสอบถามการอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกวดขัน

5.3 แบบสอบถามการอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลย

แบบสอบถามฉบับที่ 5 เป็นแบบสอบถามที่มีข้อความเป็นการสร้างสถานการณ์ที่เป็นตัวแทนของเหตุการณ์ ซึ่งอาจจะเกิดขึ้นได้ในชีวิตประจำวันของเด็กนักเรียน เกี่ยวกับเรื่องราวการศึกษาเล่าเรียน การแต่งกาย การคบเพื่อน การทำงานบ้าน การรักษาเวลา การรักษาความสะอาด การใช้จ่ายเงิน การใช้เวลาวาง สุนัข และมารยาททั่วไป เพื่อให้เราได้เด็กคิดถึงวิธีการที่บิดา มารดา ผู้ปกครอง จะปฏิบัติต่อตนเองเมื่อเกิดเหตุการณ์นั้น ๆ แบบสอบถามนี้จะเป็นสถานการณ์ จำนวน 30 ข้อ ในแต่ละข้อจะมีคำตอบ 3 ตัวเลือก ผู้ตอบจะต้องตอบคำถามทุกตัวเลือกในแต่ละข้อ คำตอบนั้นเป็นตัวแทนของการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย การอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกวดขัน การอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลย แต่ละคำตอบเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ชนิด 5 ตัวเลือก เมื่อแยกคำตอบออกมาแล้ว จะได้คำตอบฉบับละ 30 ข้อ ดังตัวอย่าง

ตัวอย่างแบบสอบถาม

ข้อความ	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	4	3	2	1	0
เพื่อนสนิทของนักเรียนมีปัญหาเดือดร้อนทุกข์ใจ และนักเรียนได้นำมาเล่าให้ผู้ปกครองฟัง ผู้ปกครองจะทำอย่างไร ก. ช่วยให้คำปรึกษา (ประชาธิปไตย) ข. ห้ามไม่ให้นักเรียนไปก่อกวนเรื่องของเพื่อน (เข้มงวด) ค. รับฟังแล้วพยักหน้าไม่สนใจที่จะตอบปัญหา (ปล่อยปละ)					

วิธีการตรวจให้คะแนน

ถ้านักเรียนกาเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง "มากที่สุด" ให้ 4 คะแนน "มาก" ให้ 3 คะแนน "ปานกลาง" ให้ 2 คะแนน "น้อย" ให้ 1 คะแนน "น้อยที่สุด" ให้ 0 คะแนน

ฉบับที่ 6 แบบสอบถามความภาคภูมิใจในตนเอง เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นลักษณะของข้อคำถามเป็นมาตราวัดแบบลิเกิต (Likert Scale) ชนิด '5' ตัวเลือก ข้อความในแบบสอบถามเป็นข้อความที่แทนพฤติกรรมของผู้ที่มีความภาคภูมิใจในตนเองสูงและต่ำ จำนวน 30 ข้อ ดังตัวอย่าง

ตัวอย่างแบบสอบถาม

ข้อความ	จริงมากที่สุด	จริงมาก	จริงน้อย	จริงน้อยที่สุด	ไม่จริงเลย
	4	3	2	1	0
(0) ข้าพเจ้าเป็นคนเก่ง (00) ข้าพเจ้าไม่พอใจในสิ่งที่ ตนเองเป็นอยู่					

วิธีการตรวจให้คะแนน

ข้อความที่สร้างขึ้นมีอยู่ 2 ลักษณะคือ ข้อความที่แสดงว่าบุคคลนั้นเป็นผู้ที่มีพฤติกรรมด้านความภาคภูมิใจในตนเองสูง ซึ่งเป็นข้อความทางบวก และข้อความที่แสดงว่าบุคคลนั้นเป็นผู้ที่มีพฤติกรรมด้านความภาคภูมิใจในตนเองต่ำ ซึ่งเป็นข้อความทางลบ เกณฑ์การตรวจให้คะแนนเป็นดังต่อไปนี้

- เมื่อเป็นข้อความทางบวก ให้คะแนนดังนี้
 - เมื่อตอบช่องจริงมากที่สุด ให้ 4 คะแนน
 - เมื่อตอบช่องจริงมาก ให้ 3 คะแนน
 - เมื่อตอบช่องจริงน้อย ให้ 2 คะแนน
 - เมื่อตอบช่องจริงน้อยที่สุด ให้ 1 คะแนน
 - เมื่อตอบช่องไม่จริงเลย ให้ 0 คะแนน
- เมื่อเป็นข้อความทางลบ ให้คะแนนดังนี้
 - เมื่อตอบช่องจริงมากที่สุด ให้ 0 คะแนน
 - เมื่อตอบช่องจริงมาก ให้ 1 คะแนน
 - เมื่อตอบช่องจริงน้อย ให้ 2 คะแนน
 - เมื่อตอบช่องจริงน้อยที่สุด ให้ 3 คะแนน
 - เมื่อตอบช่องไม่จริงเลย ให้ 4 คะแนน

วิธีดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามทั้ง 6 ฉบับ ให้นักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถาม โดยมีวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลดังนี้

1. ทบทวนสื่อถึงอธิบดีกรมสามัญศึกษาอนุญาตเก็บข้อมูล และติดต่อขออนุญาตผู้บริหารโรงเรียนที่ถูกคัดเลือกเป็นกลุ่มตัวอย่างเพื่อกำหนดวัน เวลา และสถานที่ทำการสอบ รวมทั้งหาผู้ช่วยในการดำเนินการสอบ ซึ่งผู้วิจัยได้ชี้แจงการปฏิบัติในการดำเนินการสอบจนเข้าใจเป็นอย่างดี
2. จัดเตรียมแบบสอบถาม ทั้ง 6 ฉบับ ให้เพียงพอกับจำนวนของกลุ่มตัวอย่าง
3. การดำเนินการสอบ ผู้ดำเนินการสอบจะต้องชี้แจงให้นักเรียนเข้าใจจุดประสงค์ และประโยชน์ที่ได้รับจากการตอบแบบสอบถาม และขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม เพื่อให้ได้ผลตามความเป็นจริง แล้วนำแบบสอบถามทั้ง 6 ฉบับ มาให้นักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถาม
4. การตอบแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้จัดข้อสอบออกเป็น 2 ชุด ชุดแรกเป็นแบบสอบถามฉบับที่ 1 - 4 ใช้เวลาในการตอบแบบสอบถาม 20 นาที ชุดที่ 2 เป็นแบบสอบถามฉบับที่ 5 และฉบับที่ 6 ใช้เวลาในการตอบแบบสอบถาม 40 นาที
5. นำผลมาวิเคราะห์หาค่าสถิติเพื่อทดสอบสมมติฐาน

ขั้นตอนในการวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูลมีขั้นตอนดังนี้

1. ตรวจสอบให้คะแนนแบบสอบถามปัจจัยบางประการแต่ละฉบับ และแบบสอบถามความภาคภูมิใจในตนเอง ตามเกณฑ์การตรวจให้คะแนนที่ตั้งไว้
2. หาค่าสถิติพื้นฐานของคะแนนจากแบบสอบถามปัจจัยบางประการทั้ง 5 ฉบับ และแบบสอบถามความภาคภูมิใจในตนเองของนักเรียน รวมเป็น 6 ฉบับ
3. หาค่าสหสัมพันธ์อย่างง่าย และทดสอบนัยสำคัญทางสถิติของสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์
4. หาค่าสหสัมพันธ์พหุคูณ และการทดสอบนัยสำคัญทางสถิติ

5. หาค่าน้ำหนักความสำคัญ (Beta Weight) ของแบบสอบถามการประสบความสำเร็จทางวิชาการ แบบสอบถามการประสบความสำเร็จทางกิจกรรม แบบสอบถามการได้รับการยอมรับ แบบสอบถามการมีอำนาจหรืออิทธิพล แบบสอบถามการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย แบบสอบถามการอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกวดขัน แบบสอบถามการอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลย และทดสอบนัยสำคัญทางสถิติ

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) สัมประสิทธิ์ของการกระจาย (CV)

2. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์หาคุณภาพของแบบสอบถาม

2.1 ค่าอำนาจจำแนกรายข้อของแบบสอบถามการประสบความสำเร็จทางวิชาการ แบบสอบถามการประสบความสำเร็จทางกิจกรรม แบบสอบถามการได้รับการยอมรับ แบบสอบถามการมีอำนาจหรืออิทธิพล โดยหาค่าสหสัมพันธ์แบบไบซีเรียล (Biserial Correlations) ดังนี้ ตรวจสอบคะแนนแล้วเรียงคะแนนจากมากเรียงไปหาน้อย ตัดกลุ่มเก่ง และกลุ่มอ่อนออกเป็น 27 เปอร์เซนต์ แล้วนำไปแทนค่าในสูตร (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2536 : 183)

$$r_{bis} = \frac{(\bar{X}_H - \bar{X}_L) \cdot \frac{pq}{y}}{s_t}$$

เมื่อ r_{bis}	คือ	อำนาจจำแนกของข้อสอบ
$\bar{X}_H$	คือ	คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มเก่ง
$\bar{X}_L$	คือ	คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มอ่อน
s_t	คือ	คะแนนเบี่ยงเบนมาตรฐานของข้อสอบฉบับนั้น
p	คือ	สัดส่วนของกลุ่มเก่งที่ทำข้อนั้นถูก
q	คือ	สัดส่วนของกลุ่มอ่อนที่ทำข้อนั้นถูก
y	คือ	ค่า Ordinate เปิดจากตารางโค้งปกติ

2.2 ค่าอำนาจจำแนกรายข้อของแบบสอบถามการอบรมเลี้ยงดูแบบ
 ประชาธิปไตย แบบสอบถามการอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกวดขัน แบบสอบถามการอบรมเลี้ยง
 ดูแบบปล่อยปละละเลย แบบสอบถามความภาคภูมิใจในตนเอง โดยหาค่า t - test แล้ว
 คัดเลือกข้อที่ดี คือ ข้อที่มีค่าตั้งแต่ 1.75 ขึ้นไป (ล้วน สายยศและอังคณา สายยศ.
 2536 : 185) โดยมีสูตร t - test ดังนี้

$$t = \frac{\bar{X}_H - \bar{X}_L}{\sqrt{\frac{s_H^2}{n_H} + \frac{s_L^2}{n_L}}}$$

เมื่อ t	คือ	อำนาจจำแนกของแบบสอบถาม
$\bar{X}_H$	คือ	คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มสูง
$\bar{X}_L$	คือ	คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มต่ำ
s_H^2	คือ	คะแนนความแปรปรวนของกลุ่มสูง
s_L^2	คือ	คะแนนความแปรปรวนของกลุ่มต่ำ
n_H	คือ	จำนวนของกลุ่มตัวอย่างในกลุ่มสูง
n_L	คือ	จำนวนของกลุ่มตัวอย่างในกลุ่มต่ำ

2.3 ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทางด้านการประสบความสำเร็จทาง
 วิชาการ การประสบความสำเร็จทางกิจกรรม การได้รับการยอมรับการมีอำนาจหรืออิทธิพล
 โดยใช้สูตร คูเดอร์ - ริชาร์ดสัน สูตรที่ 20 (Kuder - Richardson KR - 20)
 (ล้วน สายยศและอังคณา สายยศ. 2536 : 168)

$$r_{tt} = \left[\frac{n}{n-1} \right] \left[1 - \frac{\sum p_i^2}{s_t^2} \right]$$

เมื่อ	n	แทน	จำนวนข้อของแบบสอบถาม
	p	แทน	สัดส่วนของผู้ทำถูกในข้อหนึ่ง ๆ = $\frac{\text{จำนวนคนที่ทำถูก}}{\text{จำนวนคนทั้งหมด}}$
	q	แทน	สัดส่วนของผู้ทำผิดในข้อหนึ่ง ๆ คือ $1 - p$
	s_t^2	แทน	ความแปรปรวนของคะแนนของแบบสอบถามฉบับนั้น

2.4 ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามวัดความภาคภูมิใจในตนเอง และแบบสอบถามการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย แบบเข้มงวดกวดขัน และแบบปล่อยปละละเลย โดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของ Cronbach (Alpha - Coefficient) (ล้วน สายยศและอังคณา สายยศ. 2536 : 170)

$$\alpha = \frac{n}{n-1} \left[1 - \frac{\sum s_i^2}{s_t^2} \right]$$

เมื่อ	α	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์ของความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม
	n	แทน	จำนวนข้อของแบบสอบถาม
	s_i^2	แทน	คะแนนความแปรปรวนเป็นรายข้อ
	s_t^2	แทน	คะแนนความแปรปรวนของแบบสอบถามทั้งฉบับ

2.5 ค่าความเที่ยงตรงตามโครงสร้าง โดยหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation Coefficient) (ล้วน สายยศและอังคณา สายยศ. 2536 : 70)

$$r_{xy} = \frac{N \sum XY - \sum X \sum Y}{\sqrt{[N \sum X^2 - (\sum X)^2] [N \sum Y^2 - (\sum Y)^2]}}$$

เมื่อ r_{xy}	แทน	สหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนตัวแปร X กับตัวแปร Y
ΣX	แทน	ผลรวมของคะแนน X
ΣY	แทน	ผลรวมของคะแนน Y
ΣX^2	แทน	ผลรวมของ X แต่ละตัวยกกำลังสอง
ΣY^2	แทน	ผลรวมของ Y แต่ละตัวยกกำลังสอง
ΣXY	แทน	ผลรวมของผลคูณ X กับ Y ทุกคู่
N	แทน	จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง

3. สถิติที่ใช้ในการวิจัย

3.1 ทาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Correlation Coefficient) โดยใช้สูตรของเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation Coefficient) (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2536 : 70)

$$r_{xy} = \frac{N \Sigma XY - \Sigma X \Sigma Y}{\sqrt{[N \Sigma X^2 - (\Sigma X)^2] [N \Sigma Y^2 - (\Sigma Y)^2]}}$$

เมื่อ r_{xy}	แทน	สหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนตัวแปร X กับตัวแปร Y
ΣX	แทน	ผลรวมของคะแนน X
ΣY	แทน	ผลรวมของคะแนน Y
ΣX^2	แทน	ผลรวมของ X แต่ละตัวยกกำลังสอง
ΣY^2	แทน	ผลรวมของ Y แต่ละตัวยกกำลังสอง
ΣXY	แทน	ผลรวมของผลคูณ X กับ Y ทุกคู่
N	แทน	จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง

3.2 ทดสอบความมีนัยสำคัญของสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ โดยใช้ t - test
(ชูศรี วงศ์รัตนะ. 2530 : 325)

$$t = r \sqrt{\frac{N - 2}{1 - r^2}} ; df = N - 2$$

เมื่อ t แทน ค่าจากการแจกแจงแบบที
 r แทน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์
 N แทน จำนวนข้อมูลหรือจำนวนคน

3.3 ทหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ โดยใช้สูตร (Kerlinger and Pedhazur. 1973 : 28)

$$R_N^2 = 1, 2, 3 \dots n = \beta_i r_{x_i y}$$

เมื่อ $R_N^2 = 1, 2, 3 \dots n$ แทน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ
 ระหว่างตัวอิสระตัวที่ 1 ถึง n
 กับตัวแปรตาม (Y)
 β_i แทน ค่าน้ำหนักความสำคัญของตัวแปร
 อิสระตัวที่ i ในรูปคะแนน
 มาตรฐาน
 $r_{x_i y}$ แทน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่าง
 ตัวแปรอิสระ (X_1) กับตัวแปร
 ตาม (Y)

3.4 ทดสอบนัยสำคัญของสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ โดยใช้สูตร
(Kerlinger and Pedhazur. 1973 : 63)

$$F = \frac{R^2/k}{(1 - R^2)/(N - k - 1)}$$

เมื่อ F แทน ค่าการแจกแจงแบบเอฟ (F - Distribution)

R แทน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ

N แทน จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง

k แทน จำนวนตัวแปรอิสระ

df1 = K

df2 = N - k - 1

3.5 หาค่าน้ำหนักความสำคัญในรูปคะแนนดิบ โดยใช้สูตร (Kerlinger and Pedhazur. 1973 : 61)

$$b_i = \beta_i \frac{s_n}{s_i}$$

เมื่อ b_i แทน ค่าน้ำหนักความสำคัญของตัวแปรอิสระตัวที่ i ในรูปคะแนนดิบ

β_i แทน ค่าน้ำหนักความสำคัญของตัวแปรอิสระตัวที่ i ในรูปคะแนนมาตรฐาน

s_i แทน ความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนจากตัวแปรอิสระตัวที่ i

s_n แทน ความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนจากตัวแปรตาม

3.6 ทดสอบนัยสำคัญของค่าน้ำหนักความสำคัญ (Beta - Weight) โดยใช้ t - test (Kerlinger and Pedhazur. 1973 : 119)

$$t_i = b_i / SE_{b_i} ; df = N - k - 1$$

เมื่อ	t_i	แทน	ค่าการแจกแจงแบบทีของค่าน้ำหนักความสำคัญตัวที่ i
	b_i	แทน	ค่าน้ำหนักความสำคัญตัวที่ i ในรูปคะแนนดิบ
	SE_{b_i}	แทน	ความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของค่าน้ำหนักของความสำคัญ
	N	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
	k	แทน	จำนวนแบบทดสอบ

ในการวิจัยครั้งนี้ การคำนวณค่าสถิติตั้งแต่ 3.1 - 3.6 ใช้โปรแกรม SPSS (Statisticals Package for the Social Science) (SPSS inc. 1985 : 165 - 171)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อให้เกิดความเข้าใจในการแปลความหมายของการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้
เสนอสัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังต่อไปนี้

N	แทน	จำนวนนักเรียนในกลุ่มตัวอย่าง
k	แทน	จำนวนข้อของแบบสอบถาม
$\bar{X}$	แทน	คะแนนเฉลี่ยรายข้อ
SD	แทน	ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
CV	แทน	สัมประสิทธิ์ของการกระจาย
t	แทน	ค่าสถิติในการแจกแจงแบบ t
df	แทน	ชั้นของความเป็นอิสระ
r	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์
R	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ
F	แทน	ค่าสถิติพิจารณาในการแจกแจงแบบเอฟ
b	แทน	น้ำหนักความสำคัญในรูปคะแนนดิบ
β	แทน	น้ำหนักความสำคัญในรูปคะแนนมาตรฐาน
X ₁	แทน	การประสบความสำเร็จทางวิชาการ
X ₂	แทน	การประสบความสำเร็จทางกิจกรรม
X ₃	แทน	การได้รับการยอมรับ
X ₄	แทน	การมีอำนาจหรืออิทธิพล
X ₅	แทน	การอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย
X ₆	แทน	การอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกวดขัน
X ₇	แทน	การอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลย
Y	แทน	ความภาคภูมิใจในตนเอง

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล และการแปลความหมาย

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล และการแปลความหมาย แบ่งออกเป็นตอน ๆ ดังนี้

- 1. ค่าสถิติพื้นฐานของปัจจัยแต่ละด้านกับความภาคภูมิใจในตนเองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
- 2. ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ภายใน และสหสัมพันธ์พหุคูณระหว่างปัจจัยบางประการกับความภาคภูมิใจในตนเองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
- 3. ค่าน้ำหนักความสำคัญของปัจจัยบางประการที่ส่งผลต่อความภาคภูมิใจในตนเองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ค่าสถิติพื้นฐานเป็นรายชื่อของปัจจัยแต่ละด้านกับความภาคภูมิใจในตนเองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ผู้วิจัยได้นำข้อมูลของแบบสอบถามที่วัดปัจจัยแต่ละด้านกับความภาคภูมิใจในตนเองมาทำการวิเคราะห์หาค่าสถิติพื้นฐาน ดังตาราง 2 ดังนี้

ตาราง 2 แสดงค่าสถิติพื้นฐานเป็นรายชื่อของคะแนนปัจจัยแต่ละด้านกับคะแนนความภาคภูมิใจในตนเอง

ปัจจัย	$\bar{X}$	SD	CV
การประสบความสำเร็จทางวิชาการ	.3920	.1857	47.3724
การประสบความสำเร็จทางกิจกรรม	.3710	.2197	59.2183
การได้รับการยอมรับ	.4107	.2427	59.0942
การมีอำนาจหรืออิทธิพล	.3887	.2067	53.1773
การอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย	2.4567	.6427	26.1611
การอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกวดขัน	2.0093	.8607	42.8358
การอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลย	1.2147	.6983	57.4875
ความภาคภูมิใจในตนเอง	2.0857	.4013	19.2405

จากตาราง 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏว่า แบบสอบถามการประสบความสำเร็จทางวิชาการ แบบสอบถามการประสบความสำเร็จทางกิจกรรม แบบสอบถามการได้รับการยอมรับ แบบสอบถามการมีอำนาจหรืออิทธิพล มีคะแนนเต็มแต่ละข้อเท่ากับ 1 คะแนน มีคะแนนเฉลี่ยรายข้อตั้งแต่ .3710 ถึง .4170 โดยที่แบบสอบถามการได้รับการยอมรับมีคะแนนเฉลี่ยรายข้อสูงสุดเท่ากับ .4107 รองลงมาได้แก่ แบบสอบถามการประสบความสำเร็จทางวิชาการมีค่าเฉลี่ยรายข้อเท่ากับ .3920 แบบสอบถามการมีอำนาจหรืออิทธิพลมีค่าเฉลี่ยรายข้อเท่ากับ .3887 และแบบสอบถามการประสบความสำเร็จทางกิจกรรมมีค่าเฉลี่ยรายข้อต่ำสุดเท่ากับ .3710 แบบสอบถามทั้ง 4 ด้านมีคะแนนเฉลี่ยรายข้อไม่ถึงครึ่งของคะแนนเต็มคือ มีค่าต่ำกว่า .50 เล็กน้อย แสดงว่า นักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างมีลักษณะด้านการประสพผลสำเร็จทางวิชาการ การประสพผลสำเร็จทางกิจกรรม การได้รับการยอมรับ การมีอำนาจหรืออิทธิพลต่ำกว่าครึ่งของคะแนนเต็ม สำหรับแบบสอบถามด้านการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย การอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกวดขัน การอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลย และความภาคภูมิใจในตนเอง ซึ่งมีคะแนนเต็มแต่ละข้อเท่ากับ 4 คะแนน มีคะแนนเฉลี่ยรายข้อตั้งแต่ 1.2147 ถึง 2.4567 โดยที่แบบสอบถามการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย มีคะแนนเฉลี่ยรายข้อสูงสุดเท่ากับ 2.4567 รองลงมาได้แก่ แบบสอบถามความภาคภูมิใจในตนเองมีคะแนนเฉลี่ยรายข้อเท่ากับ 2.0857 แบบสอบถามการอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกวดขันมีคะแนนเฉลี่ยรายข้อเท่ากับ 2.0093 แบบสอบถามทั้ง 3 ฉบับมีคะแนนเฉลี่ยเกินครึ่งของคะแนนเต็ม แสดงว่า นักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างมีลักษณะด้านการอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลย และมีลักษณะความภาคภูมิใจเกินครึ่งของคะแนนเต็ม สำหรับแบบสอบถามการอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลย มีคะแนนเฉลี่ยรายข้อเท่ากับ 1.2147 ซึ่งไม่ถึงครึ่งของคะแนนเต็มรายข้อ แสดงว่านักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างมีลักษณะด้านการอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลยต่ำกว่าครึ่งหนึ่งของคะแนนเต็ม

เมื่อพิจารณาการกระจายคะแนนของแบบสอบถามแต่ละฉบับ ปรากฏว่า แบบสอบถามทั้ง 6 ฉบับ มีคะแนนเบี่ยงเบนมาตรฐานอยู่ระหว่าง 0.1857 - 0.8607 และเมื่อนำค่าการกระจายคะแนนมาเปรียบเทียบกันจึงพิจารณาจากค่าสัมประสิทธิ์ของการกระจายพบว่า แบบสอบถามการประสบความสำเร็จทางกิจกรรมมีค่าสัมประสิทธิ์ของการกระจายสูงสุดเท่ากับ

59.2183 รองลงมาได้แก่ แบบสอบถามการได้รับการยอมรับ มีค่าเท่ากับ 59.0942 และแบบสอบถามความภาคภูมิใจในตนเอง มีค่าสัมประสิทธิ์ของการกระจายต่ำสุดเท่ากับ 19.2405

2. ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ภายใน และค่าสหสัมพันธ์พหุคูณระหว่างปัจจัยบางประการกับความภาคภูมิใจในตนเองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ได้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ภายใน และค่าสหสัมพันธ์พหุคูณ ดังแสดงในตาราง 3

ตาราง 3 แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ภายใน และค่าสหสัมพันธ์พหุคูณระหว่างปัจจัยบางประการกับความภาคภูมิใจในตนเอง

ตัวแปร	X ₁	X ₂	X ₃	X ₄	X ₅	X ₆	X ₇	Y
X ₁	1.0000	.3333**	.3849**	.4564**	.2232**	-.0015	-.1265**	.2904**
X ₂		1.0000	-.0643	.4764**	.1122*	.0919*	.0218	.2527**
X ₃			1.0000	.5646**	.2245**	.0274	-.0853	.3094**
X ₄				1.0000	.2281**	.0434	.0020	.3780**
X ₅					1.0000	.3780**	-.2209**	.3295**
X ₆						1.0000	.0321	.0439
X ₇							1.0000	-.1229**
Y								1.0000
	R = .7016 R ² = .4922 F = 38.45611**							

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 >

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 x

จากตาราง 3 ปรากฏว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยกับปัจจัยในแต่ละด้านที่มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นั้น ได้แก่ การประสบความสำเร็จทางวิชาการ (X_1) กับการประสบความสำเร็จทางกิจกรรม (X_2) การได้รับการยอมรับ (X_3) การมีอำนาจหรืออิทธิพล (X_4) การอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย (X_5) การอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลย (X_7) และการประสบความสำเร็จทางกิจกรรม (X_2) กับการมีอำนาจหรืออิทธิพล (X_4) และการได้รับการยอมรับ (X_3) กับการมีอำนาจหรืออิทธิพล (X_4) การอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย (X_5) และการมีอำนาจหรืออิทธิพล (X_4) กับการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย (X_5) และการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย (X_5) กับการอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกวดขัน (X_6) การอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลย (X_7) ส่วนค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างการประสบความสำเร็จทางกิจกรรม (X_2) กับการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย (X_5) การอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกวดขัน (X_6) นั้นสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกนั้นสัมพันธ์กันอย่างไม่มีความนัยสำคัญทางสถิติ

สำหรับค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยแต่ละด้านกับความภาคภูมิใจในตนเอง พบว่า ปัจจัยเกือบทุกด้านมีความสัมพันธ์กับความภาคภูมิใจในตนเอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ยกเว้นปัจจัยด้านการอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกวดขัน (X_6) ที่สัมพันธ์กับความภาคภูมิใจในตนเองอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ส่วนค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณระหว่างปัจจัยบางประการกับความภาคภูมิใจในตนเองนั้นมีค่าเท่ากับ 0.7016 ซึ่งสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และมีค่าความแปรปรวนของสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณเท่ากับ .4922 หรือ 49.22% หมายความว่า ปัจจัยบางประการซึ่งได้แก่ การประสบความสำเร็จทางวิชาการ การประสบความสำเร็จทางกิจกรรม การได้รับการยอมรับ การมีอำนาจหรืออิทธิพล การอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย การอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกวดขัน การอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลย มีลักษณะที่วัดรวมกับความภาคภูมิใจในตนเอง เมื่อคิดเป็นเปอร์เซ็นต์แล้วเท่ากับ 49.22%

3. คำนวณน้ำหนักความสำคัญของปัจจัยบางประการที่ส่งผลต่อความภาคภูมิใจในตนเอง
 ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ได้ค่าน้ำหนักความสำคัญดังตาราง 4

ตาราง 4 ตารางแสดงน้ำหนักความสำคัญ (Beta Weight) ของปัจจัยบางประการกับ
 ความภาคภูมิใจในตนเอง

ปัจจัย	b	β	SEb	t
การประสบความสำเร็จทางวิชาการ	.1029	.0490	.0755	1.362
การประสบความสำเร็จทางกิจกรรม	.3076	.1683	.0731	4.209*
การได้รับการยอมรับ	.2866	.1732	.0710	4.042*
การมีอำนาจหรืออิทธิพล	.2409	.1240	.0913	2.638*
การอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย	.1562	.2500	.0218	7.170*
การอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกวดขัน	+.0348	-.0746	.0154	-2.262*
การอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลย	-.0277	-.0482	.0180	-1.541

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 4 แสดงว่า น้ำหนักความสำคัญของการประสบความสำเร็จทางกิจกรรม การได้รับการยอมรับ การมีอำนาจหรืออิทธิพล การอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย การอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกวดขันมีค่าในรูปคะแนนดิบเท่ากับ +.3048) ถึง .3076 และในรูปคะแนนมาตรฐานเท่ากับ -.0746 ถึง .2500 ซึ่งส่งผลต่อความภาคภูมิใจในตนเองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนน้ำหนักความสำคัญของการประสบความสำเร็จทางวิชาการ และการอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลยส่งผลต่อความภาคภูมิใจในตนเองอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยบางประการกับความภาคภูมิใจในตนเองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
2. เพื่อศึกษาน้ำหนักความสำคัญของปัจจัยบางประการกับความภาคภูมิใจในตนเองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2537 ของกลุ่มโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษาส่วนกลาง กลุ่มที่ 5 กรุงเทพมหานคร จำนวน 850 คน ซึ่งเลือกมาโดยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) โดยใช้เขตเป็นชั้น (Strata) และใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยการสุ่ม

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

- เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้เป็นแบบสอบถามจำนวน 6 ฉบับดังนี้
- ฉบับที่ 1 แบบสอบถามการประสบความสำเร็จทางวิชาการ จำนวน 30 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง .3048 ถึง .5784 และค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .8016
- ฉบับที่ 2 แบบสอบถามการประสบความสำเร็จทางกิจกรรม จำนวน 30 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง .3550 ถึง .6263 และค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .8016
- ฉบับที่ 3 แบบสอบถามการได้รับการยอมรับ จำนวน 30 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง .3100 ถึง .5592 และค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .8097
- ฉบับที่ 4 แบบสอบถามการมีอำนาจหรืออิทธิพล จำนวน 30 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง .3942 ถึง .5977 และค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .7537
- ฉบับที่ 5 แบบสอบถามการอบรมเลี้ยงดู แบ่งออกเป็น 3 ลักษณะ คือ
- 5.1 แบบสอบถามการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย จำนวน 30 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 3.18 ถึง 9.90 และค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .9250

5.2 แบบสอบถามการอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกวดขัน จำนวน 30 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 2.37 ถึง 6.91 และค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .8555

5.3 แบบสอบถามการอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลย จำนวน 30 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 2.74 ถึง 9.98 และค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .9361

ฉบับที่ 6 แบบสอบถามความภาคภูมิใจในตนเอง จำนวน 30 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 2.10 ถึง 5.75 และค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .8043

วิธีดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล

วิธีดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลมาวิเคราะห์นั้น ผู้วิจัยได้ดำเนินการเป็นขั้นตอนดังนี้

1. ทำหนังสือถึงอธิบดีกรมสามัญศึกษาขออนุญาตเก็บข้อมูล และติดต่อขออนุญาตผู้อำนวยการโรงเรียนที่ถูกคัดเลือกเป็นกลุ่มตัวอย่าง เพื่อกำหนดวัน เวลา และสถานที่ทำการสอบ
2. จัดเตรียมแบบสอบถามทั้ง 6 ฉบับ ให้เพียงพอกับจำนวนของกลุ่มตัวอย่าง วางแผนดำเนินการสอบ และผู้วิจัยเป็นผู้ดำเนินการสอบเอง
3. อธิบายให้นักเรียนในกลุ่มตัวอย่างเข้าใจวัตถุประสงค์ และประโยชน์ที่ได้รับจากการตอบแบบสอบถาม แล้วนำแบบสอบถามทั้ง 6 ฉบับมาให้นักเรียนเป็นกลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถาม โดยใช้เวลา 20 นาทีสำหรับตอบแบบสอบถามฉบับที่ 1 - 4 และใช้เวลา 40 นาทีสำหรับตอบแบบสอบถามฉบับที่ 5 และฉบับที่ 6
4. นำผลมาวิเคราะห์ข้อมูลหาค่าสถิติเพื่อทดสอบสมมุติฐาน

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

- 1 สถิติพื้นฐานของแบบสอบถาม ได้แก่ คะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) และสัมประสิทธิ์ของการกระจาย (CV)
2. สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ภายใน สหสัมพันธ์พหุคูณ และการทดสอบนัยสำคัญทางสถิติ
3. ค่าน้ำหนักความสำคัญ (Beta Weight) ของแบบสอบถามปัจจัยทางด้านการประสบความสำเร็จทางวิชาการ การประสบความสำเร็จทางกิจกรรม การได้รับการ

ยอมรับ การมีอำนาจหรืออิทธิพล การอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย การอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกวดขัน การอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลย ที่ส่งผลต่อความภาคภูมิใจในตนเอง และทดสอบนัยสำคัญทางสถิติ

การสรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล

1. คะแนนเฉลี่ยรายข้อของแบบสอบถามการประสบความสำเร็จทางวิชาการ การประสบความสำเร็จทางกิจกรรม การได้รับการยอมรับ การมีอำนาจหรืออิทธิพล มีค่าอยู่ระหว่าง .3710 ถึง .4107 โดยแบบสอบถามการได้รับการยอมรับมีคะแนนเฉลี่ยรายข้อสูงสุด แบบสอบถามการประสบความสำเร็จทางกิจกรรมมีคะแนนเฉลี่ยรายข้อต่ำสุด ส่วนคะแนนเฉลี่ยรายข้อของแบบสอบถามการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย การอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกวดขัน การอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลย และแบบสอบถามความภาคภูมิใจในตนเองมีค่าอยู่ระหว่าง 1.2147 ถึง 2.4567 โดยคะแนนเฉลี่ยรายข้อของแบบสอบถามการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตยมีค่าสูงสุด และคะแนนเฉลี่ยรายข้อของแบบสอบถามการอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลยมีค่าต่ำสุด สำหรับคะแนนความเบี่ยงเบนมาตรฐานของแบบสอบถามแต่ละฉบับมีค่าอยู่ระหว่าง .1857 ถึง .8607 และสัมประสิทธิ์ของการกระจายคะแนนมีค่าอยู่ระหว่าง 19.2405 ถึง 59.2183 โดยแบบสอบถามการประสบความสำเร็จทางกิจกรรมมีค่าสัมประสิทธิ์ของการกระจายสูงสุด และแบบสอบถามความภาคภูมิใจในตนเองมีค่าสัมประสิทธิ์ของการกระจายต่ำสุด

2. สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ภายในระหว่างปัจจัยกับปัจจัยในแต่ละด้านมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ระหว่าง -.2209 ถึง .5646 และสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งได้แก่ การประสบความสำเร็จทางวิชาการกับการประสบความสำเร็จทางกิจกรรม การได้รับการยอมรับ การมีอำนาจหรืออิทธิพล การอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย การอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลย และการประสบความสำเร็จทางกิจกรรมกับการมีอำนาจหรืออิทธิพล และการได้รับการยอมรับกับการมีอำนาจหรืออิทธิพล การอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย และการมีอำนาจหรืออิทธิพลกับการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย และการอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลย ส่วนการประสบความสำเร็จทางกิจกรรมกับการอบรมเลี้ยงดูแบบ

ประชาธิปไตย การอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกวดขันมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่าง .0919 ถึง .1122 และมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกนั้นสัมพันธ์กันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ส่วนค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยแต่ละด้านกับความภาคภูมิใจในตนเองมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ระหว่าง -.1229 ถึง .3780 ซึ่งมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เกือบทุกคู่ ยกเว้นการอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกวดขันกับความภาคภูมิใจในตนเองมีความสัมพันธ์กันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

สำหรับค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณระหว่างปัจจัยบางประการกับความภาคภูมิใจในตนเองมีค่าเท่ากับ .7016 ซึ่งสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และเมื่อพิจารณาค่าความแปรปรวนของสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณพบว่า มีค่าเท่ากับ .4922 แสดงว่าปัจจัยทั้ง 7 ประการนี้วัดลักษณะเดียวกันกับความภาคภูมิใจในตนเองถึง 49.22%

3. นักศึกษาความสำคัญของปัจจัยทางด้านการประสบความสำเร็จทางกิจกรรม การได้รับการยอมรับ การมีอำนาจหรืออิทธิพล การอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย การอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกวดขันส่งผลต่อความภาคภูมิใจในตนเอง โดยมีค่านักศึกษาความสำคัญในรูปคะแนนดิบอยู่ระหว่าง -.0348 ถึง .3076 และมีค่านักศึกษาความสำคัญในรูปคะแนนมาตรฐานอยู่ระหว่าง -.0746 ถึง .2500 ซึ่งส่งผลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนนักศึกษาคำสำคัญทางด้านการประสบความสำเร็จทางวิชาการ และการอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลยส่งผลต่อความภาคภูมิใจในตนเองอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

อภิปรายผล

ผลจากการศึกษาค้นคว้าอภิปรายผลได้ดังนี้

1. สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณระหว่างปัจจัยด้านการประสบความสำเร็จทางวิชาการ การประสบความสำเร็จทางกิจกรรม การได้รับการยอมรับ การมีอำนาจหรืออิทธิพล การอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย การอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกวดขัน และการอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลยกับความภาคภูมิใจในตนเองมีค่าเท่ากับ .7016 และสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับสมมุติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้ในข้อ 1 และสอดคล้องกับผลการศึกษาของ ลีเวนเบิร์ก (Levenberg. 1976 : 7299) พบว่า ความ

สำเร็จทางวิชาการซึ่งประเมินได้จากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีความสัมพันธ์กันกับความภาคภูมิใจในตนเอง

2. นำหนักความสำคัญของปัจจัยทางด้านการประสบความสำเร็จทางกิจกรรม การได้รับการยอมรับ การมีอำนาจหรืออิทธิพล การอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย และการอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกวดขันส่งผลต่อความภาคภูมิใจในตนเอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่ามีปัจจัยอย่างน้อย 1 ด้านที่ส่งผลต่อความภาคภูมิใจในตนเองจึงสอดคล้องกับสมมุติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้ในข้อ 2 นอกจากนี้ยังพบว่าปัจจัยทางด้านการประสบความสำเร็จทางกิจกรรม การได้รับการยอมรับ การมีอำนาจหรืออิทธิพล การอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย ส่งผลทางบวกต่อความภาคภูมิใจในตนเอง แสดงว่าการที่จะเกิดความภาคภูมิใจในตนเองนั้น นักเรียนจะต้องมีลักษณะด้านการประสบความสำเร็จทางกิจกรรม การได้รับการยอมรับ การมีอำนาจหรืออิทธิพล การอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ มยุรี สาล้างศ์ (มยุรี สาล้างศ์. 2535 : 62) ที่พบว่า การประสบความสำเร็จในด้านกีฬา กิจกรรมนอกหลักสูตรเป็นองค์ประกอบที่ส่งผลถึงความภาคภูมิใจในตนเอง นอกจากนี้ ไวลี (วรารณ อินทรชัยศรี. 2518 : 5 อ้างอิงมาจาก Wylie : 600 - 616) ให้ความเห็นว่า พวกที่มีการยอมรับตนเองจะแสดงออกถึงความภาคภูมิใจในตนเอง ในขณะที่งานมากกว่าพวกที่ไม่ยอมรับตนเอง และปัจจัยทางด้านการมีอำนาจหรืออิทธิพลส่งผลต่อความภาคภูมิใจในตนเอง ดังที่ แบรดชอว์ (Bradshaw. 1981 : 71 - 75) ได้กล่าวไว้ว่า อำนาจในตำแหน่งหน้าที่การงาน อำนาจในด้านความรู้ความชำนาญ อำนาจในการเป็นผู้นำหรือผู้ที่มีความสามารถพิเศษเป็นสิ่งสำคัญสามารถเพิ่มความรู้สึกว่าตนเองมีค่า และในที่สุดความภาคภูมิใจในตนเองก็จะเพิ่มขึ้นมา และนอกจากนี้ยังพบว่าปัจจัยทางด้านการอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกวดขัน ส่งผลทางลบต่อความภาคภูมิใจในตนเอง แสดงว่าการอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกวดขันส่งผลในลักษณะตรงกันข้ามต่อความภาคภูมิใจในตนเอง หมายความว่า เด็กที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกวดขันจะมีความภาคภูมิใจในตนเองต่ำ ซึ่งสอดคล้องกับไรเจอร์ (นฤมล ศิริพันธ์. 2532 : 27 ; อ้างอิงมาจาก Rogers. 1972 : 121 - 122) ที่ได้ให้ความเห็นว่า เด็กที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกวดขันจะมีผลยับยั้งพัฒนาการของแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ทำให้เด็กขาดความมั่นใจในตนเอง ซึ่งหมายถึงว่า เด็กมีความภาคภูมิใจในตนเองต่ำนั่นเอง สำหรับปัจจัยทางด้านการประสบความสำเร็จทางวิชาการกับ

การอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลยนั้นส่งผลต่อความภาคภูมิใจในตนเอง อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงว่า การประสบความสำเร็จทางวิชาการ การอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลยไม่ส่งผลต่อความภาคภูมิใจในตนเอง ทั้งนี้อาจจะเป็นเพราะว่าการประสบความสำเร็จทางวิชาการเป็นกิจกรรมที่ได้จากการเรียนการสอน ซึ่งจะส่งผลต่อความภาคภูมิใจในตนเองได้มากหรือน้อยขึ้นอยู่กับความคาดหวังของแต่ละบุคคล ดังที่ คูเปอร์สมิธ (สมพิศ ไชยกิจ. 2536 : 17 - 18 ; อ้างอิงมาจาก Coopersmith. 1981 : 118 - 119) ได้กล่าวไว้ว่า ไม่ว่าจะมีความมุ่งหวังด้านการประสบความสำเร็จในหน้าที่การงาน ความสามารถด้านต่าง ๆ ซึ่งมีผลต่อความภาคภูมิใจในตนเอง หากบุคคลใดมีความมุ่งหวังเกินความสามารถของตนหรือเกินความเป็นจริง โอกาสที่จะประสบความสำเร็จตามที่มุ่งหวังก็ย่อมจะมีน้อย ทำให้ความภาคภูมิใจในตนเองลดต่ำลงได้ และจากผลการวิจัยครั้งนี้พบว่า คะแนนเฉลี่ยที่ได้จากการตอบแบบสอบถามการประสบความสำเร็จทางวิชาการมีคะแนนเฉลี่ยไม่ถึงครึ่งของคะแนนเต็ม แสดงว่านักเรียนกลุ่มนี้ประสบความสำเร็จทางวิชาการต่ำ ทำให้ความภาคภูมิใจในตนเองลดต่ำลง ซึ่งสอดคล้องกับ คูเปอร์สมิธ (สมพิศ ไชยกิจ. 2536 : 18 ; อ้างอิงมาจาก Coopersmith. 1981 : 133 - 142) ที่ได้กล่าวว่า คนที่ให้ความสำคัญกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หากประสบความสำเร็จล้มเหลวก็จะเกิดความเลอะอายและความภาคภูมิใจในตนเองจะต่ำลง ส่วนการอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลยอาจจะเกิดจากวิธีการอบรมเลี้ยงดูของพ่อแม่ พ่อแม่ไม่มีเวลาเอาใจใส่บุตร ปล่อยให้ทำอะไรได้ตามอำเภอใจ ไม่ได้รับความอบอุ่นหรือไม่ได้รับการสนับสนุนจากพ่อแม่ นักเรียนขาดความมั่นใจในการกระทำต่าง ๆ ทำให้ความเชื่อมั่นในตนเองลดลงความภาคภูมิใจในตนเองก็ลดลงด้วย ซึ่งสอดคล้องกับ คูเปอร์สมิธ (สมพิศ ไชยกิจ. 2536 : 18 ; อ้างอิงมาจาก Coopersmith. 1984 : 5) กล่าวไว้ว่า บุคคลที่มีความภาคภูมิใจในตนเองต่ำจะมีลักษณะแตกต่างจากบุคคลที่มีความภาคภูมิใจในตนเองสูง คือ ขาดความมั่นใจในตนเอง

บรรณานุกรม

- กาญจนา พงศ์พฤกษ์. ความสัมพันธ์ระหว่างของพฤติกรรมที่เหมาะสมในการแสดงออก
ความวิตกกังวลและความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเอง. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ :
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2523. อัดสำเนา.
- เกียรติวรรณ อมาตยกุล. "ศึกษาและวิเคราะห์แนวคิดของมาสโลว์ (Maslow)," วารสาร
ครุศาสตร์. 13 : 2 ; ตุลาคม - ธันวาคม 2527.
- _____. ฉัน ฉัน ฉัน ฉัน ฉัน ฉัน ฉัน. กรุงเทพฯ : ยูไนเต็ดโปรดักชัน, 2526.
- _____. Self - Esteem ความรัก. กรุงเทพฯ : โปรเฟสชั่นแนล พับลิชชิ่ง, 2527.
- จรรยา มานิตกุล. ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการบริหาร เอกสารประกอบการฝึกอบรมหลักสูตร
"ผู้บริหารสถานศึกษาระดับสูง" กองการมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษา 2535.
- จันทนา ยัญฤกษ์. ผลของการสอนโดยใช้บทเรียนโปรแกรมเรียนเป็นคณะกับบทเรียน
โปรแกรมเรียนเป็นรายบุคคลที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ ความ
ภาคภูมิใจในตนเองและความสนใจในวิชาคณิตศาสตร์ เรื่อง "ความเท่ากันทุกประการ"
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2530. อัดสำเนา.
- ชูศรี วงศ์รัตนะ. เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย. พิมพ์ครั้งที่ 4. ศูนย์หนังสือจุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย, 2530.
- ชมภู พิงธรรม. การสร้างแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพด้านความเป็นผู้นำของนักเรียนชั้น
มัธยมศึกษาปีที่ 3 เขตท้องที่การศึกษา 3 กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ กศ.ม.
กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2526. อัดสำเนา.
- เดชา นุ่มพันธ์. ผลของการสอนโดยใช้กระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ในด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
วิชาคณิตศาสตร์ ความภาคภูมิใจในตนเองและทัศนคติต่อวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2525. อัดสำเนา.
- ดิเรก ตั้งสายัณห์. การศึกษาผลการสอนแบบสืบสวน ที่มีต่อลักษณะความเป็นผู้นำ และการคิด
แบบอเนกนัยเมื่อเปรียบเทียบกับผลการสอนทั่ว ๆ ไป. วิทยานิพนธ์ กศ.ม.
กรุงเทพฯ : วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร, 2517. อัดสำเนา.

ทัตติมา ระเบียบดี. "การพัฒนาความภาคภูมิใจในตนเอง," วารสารศึกษาศาสตร์.

ฉบับพิเศษ : 12 มิถุนายน - กันยายน 2531.

นฤมล สิริพันธ์. ความสัมพันธ์ระหว่างวิธีการอบรมเลี้ยงดูของพ่อ-แม่ ความคิดเห็นเกี่ยวกับตนเอง ลำดับการเกิด เพศ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกับพฤติกรรมกล้าแสดงออกของนักเรียน ม.3. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2532. อัดสำเนา.

นภาพร พุ่มพุกษ์. ผลของกิจกรรมกลุ่มที่มีต่อการพัฒนาความภาคภูมิใจในงานเองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนพระนารายณ์ ลพบุรี. ปริญญาโท กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2529. อัดสำเนา.

นิพนธ์ แจ้งเอี่ยม. การศึกษาศิลปะการแสดงตัว ความเชื่อมั่นในตัวเอง และความภาคภูมิใจในตนเองของนักเรียนชั้น ม.ศ.3 ในกรุงเทพมหานคร และจังหวัดอุดรธานี. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2519. อัดสำเนา.

นิราศศิริ. ไรจธรรมกุล. ผลของการปรึกษาเชิงจิตวิทยาแบบกลุ่มที่มีต่อการเพิ่มการเห็นคุณค่าในตนเองของสตรีในสถานสงเคราะห์หญิงบ้านเกร็ดกระการ. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2534. อัดสำเนา.

ประวิณ สิ้นเศรษฐกุล และคนอื่น ๆ. "การเปรียบเทียบคุณลักษณะบุคลิกภาพ ระหว่างเด็กนักเรียนผู้หญิงที่ปกติและมีปัญหาในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่," วารสารแนะแนว. 16 : 1 ; มิถุนายน 2528.

ประหยัด ทองมาก. "บทบาทของครูในงานแนะแนว," วารสารแนะแนว. 23 : กุมภาพันธ์ - มีนาคม 2532.

เปรมจิต ทศตะ. การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการประมาณค่าตน ลักษณะความเป็นผู้นำ-แรงจูงใจผู้สัมฤทธิ์ทางการเรียนขอ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2516. อัดสำเนา.

ผ่องพรรณ อยู่ประเสริฐ. ความแตกต่างระหว่างลักษณะความเป็นผู้นำของนิสิตที่เป็นผู้นำและนิสิตที่ไม่ได้เป็นผู้นำ. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2512. อัดสำเนา.

พระราชวรมนี. "การพัฒนาตน," วารสารครูศาสตร์. 13 : 3 ; มกราคม - มีนาคม 2528.

พวงรัตน์ ทวีรัตน์. วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์ และสังคมศาสตร์. พิมพ์ครั้งที่ 2.

กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์และทำปกเจริญผล, 2531.

ไพศาล หวังพานิช. การวัดผลการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2526.

ปิฎก สาธ. หลักการบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ : วัฒนาพานิช, 2519.

มยุรี สาล้างศ์ การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์และความภาคภูมิใจในตนเองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการสอนโดยใช้การสอนกิจกรรมการเรียนรู้แบบ Stad กับกิจกรรมการเรียนรู้ตามคู่มือครูของสสวท. ปรียุณานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2535. อัดสำเนา.

ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 3.

กรุงเทพฯ : ศูนย์ส่งเสริมวิชาการ, 2536.

วรรณwati ยังกง. ความรู้สึกรับรู้เกี่ยวกับตน และทัศนคติต่อการสอนของนักเรียนฝึกสอนก่อนการฝึกสอนและหลังการฝึกสอน. ปรียุณานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร, 2514. อัดสำเนา.

สมพิศ ไชยกิจ. ตัวแปรที่เกี่ยวกับความภาคภูมิใจในตนเองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จ.นราธิวาส. ปรียุณานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2536. อัดสำเนา.

สวณา พรพัฒน์กุล. จิตวิทยาทั่วไป. กรุงเทพฯ : แสงรุ่งการพิมพ์, 2522.

สารภี ธนกรวิทย์. การศึกษาจริยธรรมความเกรงใจ และความภาคภูมิใจในตนเองของนักเรียนที่มีพฤติกรรมเชิงนิเสธและนิมาน. ปรียุณานิพนธ์ กศ.ม. - กรุงเทพฯ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2523. อัดสำเนา.

สุนารี เตชะไชยวัฒน์. ความสัมพันธ์ระหว่างการอบรมเลี้ยงดูในตนเอง และความภาคภูมิใจในตนเอง. ปรียุณานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2527. อัดสำเนา.

สุนันท์ ศลโกสม. การวัดผลการศึกษา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์มหามงกุฎราชวิทยาลัย, 2524.

- Atwater, Eastwood. Psychology of Adjustment. Prentice - Hall, Inc., Englewood Cliffs, 1979.
- Bradshaw, Pete. The Management of Self - Esteem. Prentice - Hall, Inc., Englewood Cliffs, 1981.
- Bruno, Frank J. Adjustment and Personal Growth : Seven Pathway. 2nd ed. New York : John Wiley & Sons, 1983.
- Coopersmith, S. The Antecedents of Self - Esteem. San Francisco Freeman, 1967.
- Girdano, Danial and George Everly. Controlling Stress & Tension : A Holistic. Prentice - Hall, Inc., Englewood Cliffs, 1979.
- Hamachek, Don E. Encounters with the Self. 2nd ed. Holt Rinehart and Winston, 1978.
- Jack, Rutha Watson. "A Study of Children's Perceptions of Their Oral Communication Skills and of Their Self - Esteem," Dissertation Abstracts. 32(6) : 2910-A ; December, 1971.
- James, William. The Principles of Psychology. New York : Dover, 1950.
- Levenberg, Lynda Helen. "Accuracy of Academic Self Assessment and Its Relation to Age, Sex, Achievement, I.Q., And Self - Esteem," Dissertation Abstracts International. 36(11) : 7299 ; May, 1976.
- Primavera, Louis H. and others. "The Relationship Between Self - Esteem and Academic Achievement : An Investigation of Sex Differences," Psychology in the Schools. XI(2) : 213 - 216 ; 1974.
- Maslow, A.M. Motivation and Personality. 2nd ed. New York : Haper & Raw Publishers, 1970.
- McNeil, Elton B. The Psychology of Being Human. Brier ed. New York : A Department of Harper & Row, Publishers, Inc., 1975.
- Mendels, Joseph. Concept of Deperssion. New York : Willey, 1970.
- Miller, Thomas W. The Journal of Social Psychology. 1975.
- Mussen, Pual Henry and others. Child Development and Personality. 3rd ed. Harper & Row, Publishers, 1969.
- Neal, Robert B. "Preparing Health Educators to teach Mental Health," The Journal of School Health. 597 - 600 ; November, 1981.
- Norman, Munn L. and others. Introduction to Psychology. Second Edition, New York : 1970.

- Page, Tersy G. and J.B. Thomas. International Dictionary of Education. London : Kogan Page Limited, 1977.
- Poduska, Bernard. Understanding and Dimensions of Adjustment. McGraw - Hill Book Company, 1980.
- Purkey, William W. Self Concept and School Achievement. New Jersey : Prentice - Hall, Inc., Englewood Cliffs, 1970.
- Richmond, Bert O. and William F. White. "Sociometric Predictors of the Self Concept Among Fifth and Sixth Grade Children," The Journal of Educational Research. 64(9) : 425 - 429 ; May - June, 1971.
- Recdel, James Scott. "Self-Esteem Achievement Scores and I.Q.Scores Among Students of Three Ethnic Groups in Grades Seven and Eight," Dissertation Abstracts. 41(3) : 996-A ; September, 1980.
- Sasse, Connie R. Person to Person. Chas A. Bennett Co., Inc., 1978.
- Stagner, Ross. Psychology of Personality. 1961.
- Stein, Sandra Lou. "The Interrelationships Among Self-Esteem Personal Values," The Journal of Educational Research. 64(10) : 448 - 450 ; July - August, 1971.
- Tesser, Abraham. "Self - Esteem Maintenance in Family Dynamics," Journal of Personality and Social Psychology. 19 : 77 - 91 ; 1980.
- Workman and Franklin John. "Changes in Self-Esteem, Locus of Control and Anxiety Among Female College Students Related to Assertion Training," Dissertation Abstracts International. 43 : 696 - 697A ; September, 1982.

ภาคผนวก

แบบสำรวจกิจกรรมที่นักเรียนเคยประสบความสำเร็จ

คำชี้แจง ให้นักเรียนกาเครื่องหมาย ✓ หลังข้อความกิจกรรมที่นักเรียนเคยประสบความสำเร็จมาแล้ว

ข้อ	กิจกรรมที่นักเรียนเคยประสบความสำเร็จ	ใช่	ไม่ใช่
1.	กิจกรรมการเลือกตั้งสภานักเรียน		
2.	กิจกรรมแนะแนว		
3.	กิจกรรมการแข่งขันตอบปัญหา		
4.	กิจกรรมชุมนุมต่าง ๆ		
5.	กิจกรรมหารายได้ระหว่างเรียน		
6.	กิจกรรมลูกเสือ - เนตรนารี, ยุวกาชาดหรือผู้นำเพื่อประโยชน์		
7.	กิจกรรมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม		
8.	กิจกรรมการอนุรักษ์วัฒนธรรมไทย		
9.	กิจกรรมการแข่งขันกีฬาหรือกรีฑา		
10.	กิจกรรมการพูด, การแสดง, การได้เวที		
11.	กิจกรรมเกี่ยวกับการเล่นดนตรี (ไทย,สากล,พื้นเมือง)		
12.	กิจกรรมการจัดทำวารสาร, การประชาสัมพันธ์		
13.	กิจกรรมวาดภาพ		
14.	กิจกรรมการแสดงละคร		
15.	กิจกรรมการไปทัศนศึกษา		
16.	กิจกรรมการเข้าค่ายพักแรม		
17.	กิจกรรมด้านสังคมสงเคราะห์ (ช่วยเหลือชุมชน, ผู้ประสบภัย)		
18.	กิจกรรมทางศาสนา		

และอื่น ๆ (โปรดระบุ)

.....

ตาราง 5 แสดงค่าอำนาจจำแนกรายข้อของแบบสอบถามการประสบความสำเร็จ
ทางวิชาการ

ข้อ	ค่าอำนาจจำแนก (r)	ข้อ	ค่าอำนาจจำแนก (r)
1.	.4256	16.	.5295
2.	.4210	17.	.4464
3.	.3120	18.	.3247
4.	.3331	19.	.3683
5.	.3938	20.	.3751
6.	.3966	21.	.4441
7.	.3081	22.	.3638
8.	.3048	23.	.3460
9.	.5784	24.	.5722
10.	.4793	25.	.3688
11.	.3456	26.	.4612
12.	.3803	27.	.3470
13.	.3827	28.	.5283
14.	.4680	29.	.5233
15.	.4371	30.	.4060

ตาราง 6 แสดงค่าอำนาจจำแนกรายข้อของแบบสอบถามการประสบความสำเร็จ
ทางกิจกรรม

ข้อ	ค่าอำนาจจำแนก (r)	ข้อ	ค่าอำนาจจำแนก (r)
1.	.4896	16.	.4138
2.	.4100	17.	.3550
3.	.6242	18.	.3937
4.	.5049	19.	.5246
5.	.4075	20.	.4346
6.	.3656	21.	.4017
7.	.4189	22.	.4408
8.	.3563	23.	.4167
9.	.4746	24.	.3815
10.	.4261	25.	.6263
11.	.4144	26.	.4217
12.	.4020	27.	.4826
13.	.5721	28.	.5751
14.	.3613	29.	.3879
15.	.5105	30.	.5291

ตาราง 7 แสดงค่าอำนาจจำแนกรายข้อของแบบสอบถามการได้รับการยอมรับ

ข้อ	ค่าอำนาจจำแนก (r)	ข้อ	ค่าอำนาจจำแนก (r)
1.	.4554	16.	.4179
2.	.4063	17.	.3403
3.	.3535	18.	.3195
4.	.4151	19.	.3664
5.	.4570	20.	.3149
6.	.4825	21.	.3182
7.	.4626	22.	.4007
8.	.3208	23.	.3100
9.	.5592	24.	.4614
10.	.3485	25.	.3942
11.	.3978	26.	.5528
12.	.3457	27.	.3783
13.	.3817	28.	.4821
14.	.4274	29.	.5330
15.	.3942	30.	.4881

ตาราง 8 แสดงค่าอำนาจจำแนกรายข้อของแบบสอบถามการมีอำนาจหรืออิทธิพล

ข้อ	ค่าอำนาจจำแนก (r)	ข้อ	ค่าอำนาจจำแนก (r)
1.	.5279	16.	.4119
2.	.5794	17.	.4056
3.	.4263	18.	.4543
4.	.5486	19.	.4908
5.	.4277	20.	.5714
6.	.4683	21.	.3942
7.	.4404	22.	.5333
8.	.4969	23.	.5057
9.	.5356	24.	.4206
10.	.4328	25.	.4816
11.	.5043	26.	.5977
12.	.4409	27.	.5475
13.	.4317	28.	.4652
14.	.5258	29.	.4144
15.	.5123	30.	.4866

ตาราง 9 แสดงค่าอำนาจจำแนกรายข้อของแบบสอบถามการอบรมเลี้ยงดูที่มีค่าอำนาจ
จำแนก (t) สูง ๆ ทั้ง 3 แบบ

ข้อ	ค่าอำนาจจำแนก (t) ของแบบสอบถามการอบรมเลี้ยงดู		
	แบบประชาธิปไตย	แบบเข้มงวดกวดขัน	แบบปล่อยปละละเลย
1.	5.28	2.92	5.41
2.	5.97	6.70	5.12
3.	6.48	4.95	3.94
4.	9.90	2.99	3.26
5.	4.36	3.20	2.74
6.	3.89	2.96	4.94
7.	5.79	5.41	3.17
8.	8.13	4.09	4.12
9.	6.86	4.11	3.66
10.	3.18	4.24	7.44
11.	5.54	4.18	5.52
12.	5.50	2.81	7.26
13.	5.27	5.28	2.81
14.	5.45	6.26	4.85
15.	4.44	4.07	5.69
16.	4.62	6.91	5.99
17.	6.02	5.77	5.04
18.	6.37	6.07	5.47
19.	6.72	3.59	7.67
20.	3.76	2.37	3.27

ตาราง 9 (ต่อ)

ข้อ	ค่าอำนาจจำแนก (t) ของแบบสอบถามการอบรมเลี้ยงดู		
	แบบประชาธิปไตย	แบบเข้มงวดกวดขัน	แบบปล่อยปละละเลย
21.	4.35	3.21	5.62
22.	3.89	2.51	8.14
23.	5.09	3.42	2.84
24.	4.56	2.72	3.92
25.	5.80	3.68	7.62
26.	7.45	6.24	4.19
27.	6.30	5.52	9.98
28.	3.17	2.79	6.32
29.	6.13	5.12	3.77
30.	3.44	4.75	3.41

ตาราง 10 แสดงค่าอำนาจจำแนกรายข้อของแบบสอบถามความภาคภูมิใจในตนเอง

ข้อ	ค่าอำนาจจำแนก (t)	ข้อ	ค่าอำนาจจำแนก (t)
1.	2.45	16.	4.29
2.	2.11	17.	2.53
3.	2.10	18.	3.02
4.	2.50	19.	2.12
5.	2.69	20.	2.96
6.	2.17	21.	2.92
7.	3.14	22.	2.29
8.	2.81	23.	2.45
9.	3.15	24.	2.50
10.	5.75	25.	2.89
11.	3.15	26.	2.17
12.	5.26	27.	2.45
13.	2.27	28.	2.50
14.	4.13	29.	3.02
15.	3.36	30.	2.47

แบบสอบถามการประสบความสำเร็จทางวิชาการ

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้ประกอบด้วยข้อคำถาม 30 ข้อ คำถามแต่ละข้อจะเป็นคำถามเกี่ยวกับการประสบความสำเร็จทางการเรียนการสอนหรือการได้รับความสำเร็จตามความคาดหวังการได้รับความสำเร็จตามจุดมุ่งหมายปลายทางที่ได้ตั้งใจไว้

วิธีการตอบแบบสอบถาม

ให้นักเรียนกาเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง "ใช่" หรือ "ไม่ใช่"
หลังข้อความที่ตรงตามความเป็นจริงของนักเรียน

ข้อ	ข้อความ	ใช่	ไม่ใช่
1.	ผลการเรียนของข้าพเจ้าผ่านทุกวิชา		
2.	เพื่อน ๆ ตั้งใจฟังเมื่อข้าพเจ้าออกไปพูดหน้าชั้น		
3.	ข้าพเจ้าอ่านบทความแล้วสามารถจับใจความที่สำคัญได้		
4.	ข้าพเจ้าจำบทประพันธ์ที่อาจารย์สอนได้แม่นยำ		
5.	ข้าพเจ้าจำเกี่ยวกับกฎ สูตร นิยามทางคณิตศาสตร์ได้		
6.	ข้าพเจ้ามีทักษะในการบวก ลบ คูณ หาร เลขได้รวดเร็ว		
7.	ข้าพเจ้าสนทนากาษาอังกฤษกับชาวต่างประเทศได้		
8.	เป็นที่กล่าวขานกันในห้องเรียนว่าข้าพเจ้าเป็นคนที่มีไหวพริบดี		
9.	ข้าพเจ้าสามารถอธิบายวิชาต่าง ๆ ให้เพื่อน ๆ ที่เรียนอ่อนได้เข้าใจแจ่มแจ้ง		
10.	ข้าพเจ้าช่วยเหลือเพื่อน ๆ จนประสบความสำเร็จในการเรียน		
11.	ข้าพเจ้าอ่านหนังสือเป็นประจำจึงพร้อมเสมอในการสอบ		
12.	ผลการทดลองวิชาวิทยาศาสตร์ข้าพเจ้าประสบความสำเร็จ		
13.	ข้าพเจ้าทบทวนวิชาที่ได้เรียนตามตารางเวลาที่ได้จัดไว้ทุกวัน		

ข้อ	ข้อความ	ใช่	ไม่ใช่
14.	เพื่อน ๆ ขอร้องให้ข้าพเจ้าอธิบายการบ้านให้ฟังเสมอ		
15.	บทประพันธ์ที่ได้เรียนมาข้าพเจ้าเข้าใจอย่างแจ่มแจ้ง		
16.	คะแนนสอบจุดประสงค์ข้าพเจ้าทำคะแนนได้เกือบเต็ม		
17.	งานที่ได้รับมอบหมายข้าพเจ้าทำเสร็จก่อนเวลาที่กำหนด		
18.	ข้าพเจ้าจากภาคการศึกษาการเล่นกีฬาที่เรียนมาได้แม่นยำ		
19.	ข้าพเจ้าทำความเข้าใจกับบทเรียนล่วงหน้าก่อนที่จะเรียนในห้องเรียน		
20.	ข้าพเจ้ามีอุปกรณ์การเรียนพร้อมเสมอ		
21.	ข้าพเจ้าสามารถแก้ปัญหาในสถานการณ์เผชิญหน้าได้อย่างรวดเร็ว		
22.	ข้าพเจ้าเล่นดนตรีได้ถูกต้องตามโน้ต		
23.	การบ้านที่อาจารย์ให้มาเพิ่มเติมข้าพเจ้าทำได้ทุกข้อ		
24.	ข้าพเจ้าตั้งใจสนใจเรียนจนได้รับความสำเร็จตามที่คาดหวัง		
25.	ข้าพเจ้าได้รับรางวัลดีเด่นในการทำโครงการวิทยาศาสตร์		
26.	ความขยันทำให้ข้าพเจ้าทำได้ดี		
27.	ข้าพเจ้าไม่เคยหนีเรียนขณะที่อาจารย์เข้าสอนในชั้นเรียน		
28.	ข้าพเจ้าได้รับคัดเลือกเรียนต่อในระดับสูงขึ้น		
29.	ข้าพเจ้าขยันหมั่นเพียรจนประสบความสำเร็จด้านการเรียน		
30.	ผลการเรียนของข้าพเจ้าเป็นที่พอใจของผู้ปกครอง		

แบบสอบถามการประสพความสำเร็จทางกิจกรรม

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้ประกอบด้วยข้อคำถาม 30 ข้อ คำถามแต่ละข้อจะเป็นคำถามเกี่ยวกับการประสพความสำเร็จทางด้านกิจกรรม ซึ่งเป็นกิจกรรมเสริมหรือนอกหลักสูตรที่ทางโรงเรียนได้จัดขึ้น

วิธีการตอบแบบสอบถาม

ให้นักเรียนกาเครื่องหมาย / ลงในช่อง "ใช่" หรือ "ไม่ใช่"
หลังข้อความที่ตรงตามความเป็นจริงของนักเรียน

ข้อ	ข้อความ	ใช่	ไม่ใช่
1.	ข้าพเจ้าได้รับคัดเลือกให้เป็นกรรมการดำเนินกิจกรรมของโรงเรียน ..		
2.	กิจกรรมต่าง ๆ ที่ข้าพเจ้าเข้าร่วมดำเนินการ ได้รับความสนใจจากเพื่อน ๆ เป็นจำนวนมาก		
3.	ข้าพเจ้าได้วางแผนในการจัดกิจกรรมของโรงเรียนร่วมกับเพื่อน ๆ ...		
4.	เพื่อน ๆ ชื่นชมยินดีที่ข้าพเจ้าได้มาร่วมกลุ่มดำเนินกิจกรรม		
5.	กิจกรรมที่ข้าพเจ้าร่วมดำเนินการเป็นกิจกรรมที่เด่นของโรงเรียน		
6.	ข้าพเจ้าประสบความสำเร็จจากการเลือกตั้งสภานักเรียน		
7.	ข้าพเจ้าสามารถแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในระหว่างการจัดกิจกรรมได้		
8.	ข้าพเจ้าได้รับคัดเลือกให้มาบริการน้ำ-อาหารให้กับผู้ที่มาเข้ามาเยี่ยมชมโรงเรียน		
9.	ข้าพเจ้าประพฤติปฏิบัติตนในทางที่ดีจนได้รับการยกย่อง		
10.	ข้าพเจ้าได้รับรางวัลจากการแข่งขันด้านทักษะ		
11.	ข้าพเจ้าพัฒนาด้านการกีฬาของโรงเรียนจนได้รับบัตรเกียรติคุณ		
12.	อาจารย์คัดเลือกผลงานของข้าพเจ้ามาแสดงให้ผู้อื่นชม		
13.	ข้าพเจ้าได้รับรางวัลในการประกวดมารยาทของโรงเรียน		

ข้อ	ข้อความ	ใช่	ไม่ใช่
14.	เมื่อมีการแข่งขันเล่นเกมสนุก ๆ ข้าพเจ้าได้ชัยชนะทุกครั้ง		
15.	เพื่อน ๆ กระตือรือร้นที่จะเข้ามาฟังข้าพเจ้าอภิปรายบนเวที		
16.	ข้าพเจ้าได้รับคัดเลือกให้มากล่าวสุนทรพจน์		
17.	ข้าพเจ้าได้รับรางวัลในการประกวดมารยาท		
18.	ข้าพเจ้าดูแลรักษาต้นไม้อย่างดีจนสามารถนำมาจำหน่ายในงานวันวิชาการ		
19.	ข้าพเจ้าแนะนำหนังสือวารสารต่าง ๆ ให้เพื่อน ๆ ไปศึกษาค้นคว้าทำ รายงานส่งอาจารย์		
20.	เมื่อข้าพเจ้าขึ้นไปร้องเพลงผู้ชมต่างก็ปรบมือให้กำลังใจ		
21.	โครงการสอนต่าง ๆ ที่ข้าพเจ้าแต่ง อาจารย์คัดเลือกไปลงวารสารของ โรงเรียน		
22.	ข้าพเจ้าได้รับรางวัลในการเขียนเรียงความส่งเข้าประกวด		
23.	ทุกคนพอใจกับการแสดงเล่นรอบกองไฟของข้าพเจ้าขณะที่ไปเข้าค่าย พักแรม		
24.	ข้าพเจ้าสามารถตอบปัญหาความรู้รอบตัวได้ดี		
25.	ข้าพเจ้าได้รับเชิญให้เล่าถึงกิจกรรมที่ข้าพเจ้าประสบความสำเร็จ		
26.	ข้าพเจ้าเล่าประวัติความเป็นมาของสถานที่ที่ได้ไปทัศนศึกษาให้เพื่อน ๆ ฟังจนเป็นที่พอใจ		
27.	ใคร ๆ ชื่นชมและสนใจสิ่งประดิษฐ์ของข้าพเจ้า		
28.	ข้าพเจ้าได้รับการยกย่องว่าเป็นผู้ที่ให้ความร่วมมือในการดำเนินกิจกรรม		
29.	ข้าพเจ้าได้ปลูกและดูแลรักษาต้นไม้ให้ร่มรื่นในบริเวณโรงเรียน		
30.	กิจกรรมที่เข้าใจดำเนินการจะได้รับความช่วยเหลือจากอาจารย์เสมอ		

แบบสอบถามการได้รับการยอมรับ

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้ประกอบด้วยข้อคำถาม 30 ข้อ คำถามแต่ละข้อจะเป็นคำถามเกี่ยวกับการได้รับการยอมรับ อาจจะเป็นการได้รับการยอมรับจากบิดามารดา เพื่อน ๆ หรือตนเอง

วิธีการตอบแบบสอบถาม

ให้นักเรียนกาเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง "ใช่" หรือ "ไม่ใช่"
หลังข้อความที่ตรงตามความเป็นจริงของนักเรียน

ข้อ	ข้อความ	ใช่	ไม่ใช่
1.	ข้าพเจ้าได้รับคำชมจากเพื่อน ๆ		
2.	เพื่อน ๆ เคารพความคิดเห็นของข้าพเจ้า		
3.	ข้าพเจ้าพอใจการกระทำของตนเอง		
4.	คนส่วนมากเข้าใจความรู้สึกของข้าพเจ้า		
5.	เพื่อน ๆ ชมข้าพเจ้าว่าเป็นคนดี		
6.	ข้าพเจ้าเป็นคนที่น่าสนใจ		
7.	ข้าพเจ้าเป็นบุคคลที่ใคร ๆ ก็ต้องการสนทนาคด้วย		
8.	ข้าพเจ้าเข้าสังคมกับเพื่อน ๆ ได้		
9.	เมื่อเพื่อนไม่สบายเขาจะมาปรึกษาข้าพเจ้า		
10.	ข้าพเจ้าเป็นคนที่มีรูปร่างดี		
11.	ข้าพเจ้าเป็นคนที่มีหน้าตาสวย		
12.	ข้าพเจ้าเป็นคนที่น่าเชื่อถือเสียงมาสู่วงศ์ตระกูล		
13.	ข้าพเจ้าพอใจความประพฤติของตนเอง		
14.	เพื่อน ๆ ช่วยเหลือข้าพเจ้าเสมอ		
15.	ข้าพเจ้าเป็นคนที่เรียนเก่งที่สุดในครอบครัว		

ข้อ	ข้อความ	ใช่	ไม่ใช่
16.	เพื่อน ๆ เสนอชื่อให้ข้าพเจ้าออกไปร่วมกิจกรรมในห้องเรียนเสมอ		
17.	บิดา-มารดา ivaใจข้าพเจ้าในเรื่องการเงิน		
18.	ข้าพเจ้าเก่งด้านกีฬา		
19.	บิดา-มารดา ivaวางใจข้าพเจ้า		
20.	ข้าพเจ้าแต่งตัวทันสมัย		
21.	ข้าพเจ้าเป็นคนหนึ่งที่นาชื่อเสียงที่ดีมาสู่โรงเรียน		
22.	ข้าพเจ้าเป็นคนพูดจริงทำจริง		
23.	ข้าพเจ้าเป็นคนที่มิจิตใจมั่นคง		
24.	เพื่อน ๆ ยอมรับในตัวข้าพเจ้า		
25.	งานกลุ่มไม่สำเร็จ ถ้าขาดข้าพเจ้า		
26.	เพื่อน ๆ ยกย่องข้าพเจ้า		
27.	ใคร ๆ ก็ชมว่าข้าพเจ้าพูดจาไพเราะ		
28.	คนในครอบครัวให้ความสำคัญในตัวข้าพเจ้า		
29.	ข้าพเจ้าได้รับการสนับสนุนจากเพื่อน ๆ		
30.	ข้าพเจ้าเป็นที่รู้จักชอบพอของเพื่อน ๆ ในห้องเรียน		

แบบสอบถามการมีอำนาจหรืออิทธิพล

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้ประกอบด้วยข้อคำถาม 30 ข้อ คำถามแต่ละข้อจะเป็นคำถามเกี่ยวกับการมีอำนาจหรืออิทธิพลของนักเรียนที่มีต่อบุคคลทั่วไปอันได้แก่ บิดามารดา ผู้ปกครอง เพื่อน ๆ ผู้ใกล้เคียง ฯลฯ

วิธีการตอบแบบสอบถาม

ให้นักเรียนกาเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง "ใช่" หรือ "ไม่ใช่"

หลังข้อความที่ตรงตามความเป็นจริงของนักเรียน

ข้อ	ข้อความ	ใช่	ไม่ใช่
1.	เพื่อน ๆ เลือกข้าพเจ้าเป็นตัวแทนของกลุ่ม		
2.	เพื่อน ๆ เกรงใจข้าพเจ้า		
3.	ข้าพเจ้าพูดสิ่งใดแล้วเพื่อน ๆ จะเห็นด้วย		
4.	ข้าพเจ้ากระทำสิ่งใดแล้วเพื่อน ๆ จะปฏิบัติตาม		
5.	บางครั้งข้าพเจ้ากระทำผิดแต่คนบางคนคิดว่าข้าพเจ้าทำถูกต้อง		
6.	เพื่อน ๆ ขอร้องให้ข้าพเจ้าช่วยเหลือด้านการเรียน		
7.	เมื่อข้าพเจ้าแสดงความคิดเห็นแล้วจะ ไม่มีใครมาขัดแย้ง		
8.	ทุกคนจะนั่งเงียบไม่กล้าพูดเมื่อข้าพเจ้ามีอารมณ์โกรธ		
9.	เพื่อน ๆ จะปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ที่ข้าพเจ้าได้ตั้งไว้		
10.	เพื่อน ๆ มีความเกรงกลัวในตัวข้าพเจ้า		
11.	เมื่อข้าพเจ้าพูดในที่ประชุมทุกคนจะตั้งใจฟัง		
12.	ข้าพเจ้าสามารถที่จะแก้ปัญหาให้กับเพื่อน ๆ ได้		
13.	ข้าพเจ้าสามารถที่จะปกป้องคุ้มครองเพื่อน ๆ ให้		
14.	ข้าพเจ้าได้รับความไว้วางใจในหมู่เพื่อน ๆ		
15.	ข้าพเจ้าสามารถระงับความขัดแย้งระหว่างนักเรียนด้วยกันได้		

ข้อ	ข้อความ	ใช่	ไม่ใช่
16.	ข้าพเจ้าปฏิบัติตามคำสั่งของผู้อื่น		
17.	ข้าพเจ้าทำงานเก่งหลาย ๆ ด้านพอที่จะเป็นตัวอย่างแก่เพื่อน ๆ		
18.	ใคร ๆ ก็ศรัทธาในตัวข้าพเจ้า		
19.	ข้าพเจ้าสามารถตัดสินใจแทนเพื่อนได้		
20.	ข้าพเจ้ายืนยันข้อเสนอแนะอะไรแล้วเพื่อน ๆ จะเห็นด้วยเสมอ		
21.	ข้าพเจ้าเป็นผู้นำในการร้องขอสิทธิบางอย่างในโรงเรียน		
22.	เพื่อน ๆ รักและเคารพข้าพเจ้า		
23.	ข้าพเจ้าเป็นที่พึ่งของเพื่อน ๆ ได้		
24.	บิดามารดาให้เงินค่าขนมมากกว่าที่ข้าพเจ้าต้องการ		
25.	ข้าพเจ้าสามารถใช้สายตาสังคับให้ผู้อื่นเกรงกลัวได้		
26.	เพื่อน ๆ ทำตามคำแนะนำของข้าพเจ้า		
27.	เพื่อน ๆ ปฏิบัติตามคำสั่งของข้าพเจ้า		
28.	การกระทำของข้าพเจ้าเป็นที่ประทับใจของบุคคลที่ได้พบเห็น		
29.	ข้าพเจ้าได้รับความร่วมมือในการกระทำกิจกรรมต่าง ๆ ในโรงเรียน		
30.	ข้าพเจ้าพูดโน้มน้าวจิตใจคนได้		

แบบสอบถามการอบรมเลี้ยงดู

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามการอบรมเลี้ยงดูประกอบด้วยข้อคำถามเป็นแบบสถานการณ์จำนวน 30 ข้อ ซึ่งเป็นคำถามเกี่ยวกับการปฏิบัติของพ่อแม่หรือผู้ปกครองที่ปฏิบัติต่อนักเรียน และเป็นคำถามเกี่ยวกับการปฏิบัติของนักเรียนที่ปฏิบัติเป็นประจำ
2. ให้นักเรียนอ่านข้อคำถาม แล้วตอบคำถามทุกตัวเลือกในแต่ละข้อซึ่งคำตอบแต่ละตัวเลือกเป็นตัวแทนของการอบรมเลี้ยงดู

วิธีการตอบแบบสอบถาม

- ถ้านักเรียนเห็นว่าคำตอบนั้นเป็นจริงที่พ่อแม่หรือผู้ปกครองปฏิบัติต่อนักเรียนมากที่สุด ให้กาเครื่องหมาย ✓ ที่ช่องหมายเลข 4
- ถ้านักเรียนเห็นว่าคำตอบนั้นเป็นจริงที่พ่อแม่หรือผู้ปกครองปฏิบัติต่อนักเรียนมาก ให้กาเครื่องหมาย ✓ ที่ช่องหมายเลข 3
- ถ้านักเรียนเห็นว่าคำตอบนั้นเป็นจริงที่พ่อแม่หรือผู้ปกครองปฏิบัติต่อนักเรียนปานกลาง ให้กาเครื่องหมาย ✓ ที่ช่องหมายเลข 2
- ถ้านักเรียนเห็นว่าคำตอบนั้นเป็นจริงที่พ่อแม่หรือผู้ปกครองปฏิบัติต่อนักเรียนน้อย ให้กาเครื่องหมาย ✓ ที่ช่องหมายเลข 1
- ถ้านักเรียนเห็นว่าคำตอบนั้นเป็นจริงที่พ่อแม่หรือผู้ปกครองปฏิบัติต่อนักเรียนน้อยที่สุด ให้กาเครื่องหมาย ✓ ที่ช่องหมายเลข 0

หมายเหตุ

พ่อแม่หรือผู้ปกครองในที่นี้ หมายถึง ผู้ที่ให้อบรมเลี้ยงดูนักเรียนมาเป็นเวลานานกว่าผู้อื่น อาจเป็นพ่อแม่ ปู่ย่า ตายาย ลุงป้า น้าอา หรือบุคคลอื่นก็ได้

แบบสอบถามการอบรมเลี้ยงดู

ข้อ	ข้อความ	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
		4	3	2	1	0
1.	ในระหว่างที่นักเรียนกำลังศึกษาเล่าเรียน ผู้ปกครองปฏิบัติต่อนักเรียนอย่างไร					
	ก. บังคับให้อ่านหนังสือเป็นประจำ ..					
	ข. ไม่เคยถามเรื่องการเรียนเลย ..					
	ค. พุดคุยถึงปัญหาการเรียนว่าเป็น อย่างไร					
2.	เวลานักเรียนทำการบ้านผู้ปกครองจะ ปฏิบัติต่อนักเรียนอย่างไร					
	ก. ไม่สนใจว่านักเรียนทำการบ้าน ได้หรือไม่					
	ข. ไม่ให้ไปไหนจนกว่าจะทำการบ้าน เสร็จ					
	ค. ชักถามว่าทำการบ้านได้หรือไม่ ..					
3.	เวลาใกล้สอบนักเรียนจะต้องดูตำราเพื่อ เตรียมตัวสอบผู้ปกครองจะปฏิบัติต่อ นักเรียนอย่างไร					
	ก. ให้กำลังใจและแนะนำการอ่าน หนังสือ					
	ข. ควบคุม บังคับ ดูแลให้นักเรียนอ่าน หนังสือทุกวัน					
	ค. ไม่เคยสนใจที่จะ督促เตือนให้นักเรียน ดูหนังสือ					

ข้อ	ข้อความ	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
		4	3	2	1	0
4.	บางครั้งนักเรียนเกิดความท้อแท้ผิดหวัง ด้านการเรียนผู้ปกครองจะปฏิบัติต่อนักเรียนอย่างไร					
	ก. บลอบ และให้กำลังใจ					
	ข. ไม่สนใจว่านักเรียนมีปัญหาอะไร					
	ค. ให้อ่านหนังสือมากกว่าเดิม					
5.	นักเรียนได้นำสมุดรายงานผลการเรียน มาให้ผู้ปกครองได้รับทราบและผลการ เรียนดีขึ้นกว่าตอนที่ผ่านมานักเรียนคิด ว่าผู้ปกครองจะปฏิบัติอย่างไรเมื่อได้รับ สมุดรายงานนี้					
	ก. ผลการเรียนแล้วกล่าวชมเชย ..					
	ข. วางไว้บนโต๊ะไม่สนใจที่จะเปิดดู ..					
	ค. พอใจผลการเรียนและคอยควบคุม ดูแลด้านการเรียนมากยิ่งขึ้น					
6.	ขณะที่นักเรียนแต่งตัวออกนอกบ้านไป เที่ยวผู้ปกครองท่านจะทำอย่างไร					
	ก. ช่วยดูว่านักเรียนแต่งตัว เช่นไรจึงจะ เหมาะสม					
	ข. บังคับให้ใส่ชุดตามที่ผู้ปกครองจัดให้					
	ค. ไม่สนใจนักเรียนว่าจะใส่ชุดอะไร					

ข้อ	ข้อความ	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
		4	3	2	1	0
7.	เสื้อผ้าที่นักเรียนสวมใส่แล้ว ผู้ปกครอง ให้นักเรียนปฏิบัติเช่นไร					
	ก. ให้คำแนะนำเกี่ยวกับเสื้อผ้าที่ใส่แล้ว					
	ข. บังคับให้นำไปแช่ผงซักฟอก					
	ค. จะนำมาสวมใส่ซ้ำอีกก็ได้					
8.	เพื่อนสนิทของนักเรียนมีปัญหาเดือดร้อน ทุกข์ใจ และนักเรียนได้นำมาเล่าให้ ผู้ปกครองท่านจะทำอย่างไร					
	ก. ช่วยให้คำปรึกษา					
	ข. ห้ามไม่ให้นักเรียนไปก้าวก่ายเรื่อง ของเพื่อน					
	ค. รับฟังแล้วพยักหน้าไม่สนใจที่จะตอบ ปัญหา					
9.	นักเรียนกับเพื่อนสนิทมีปัญหาขัดแย้งกัน อย่างรุนแรงเมื่อนักเรียนปรึกษากับ ผู้ปกครอง ผู้ปกครองจะทำอย่างไร					
	ก. ให้ไปขอโทษเพื่อน					
	ข. ไม่สนใจปัญหาที่เกิดขึ้น					
	ค. ยินดีที่จะให้คำปรึกษา					

ข้อ	ข้อความ	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
		4	3	2	1	0
10.	ถ้านักเรียนกลับมาจากโรงเรียนเมื่อมาถึงที่บ้านแล้วผู้ปกครองให้นักเรียนทำอะไร					
	ก. ให้พักผ่อนแล้วไปทำการบ้าน					
	ข. บังคับให้ไปอาบน้ำเปลี่ยนเสื้อผ้าทันที					
	ค. ไม่สนใจนักเรียนว่าจะทำอะไร ..					
11.	วันหยุด เสาร์-อาทิตย์ นักเรียนอยู่ที่บ้านปฏิบัติอย่างไร					
	ก. คุยปัญหากับผู้ปกครอง					
	ข. ทำงานตามผู้ปกครองกำหนด					
	ค. ไม่ต้องทำอะไรเพราะผู้ปกครองไม่สนใจ					
12.	เมื่อนักเรียนได้ช่วยทำงานบ้าน ผู้ปกครองนักเรียนจะปฏิบัติอย่างไร					
	ก. ยกย่องชมเชย					
	ข. ชักถามว่าทำงานบ้านเสร็จหรือยัง					
	ค. ทำงานของท่านไปไม่สนใจว่านักเรียนทำอะไร					

ข้อ	ข้อความ	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
		4	3	2	1	0
13.	ขณะที่นักเรียนช่วยทำงานบ้านบังเอิญ นักเรียนได้ทำข้าวของเครื่องใช้เสียหาย ผู้ปกครองจะปฏิบัติอย่างไร ก. ไม่สนใจเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น					
	ข. รับฟังเหตุผลว่าทำไมจึงเป็นเช่นนั้น					
	ค. ลงโทษนักเรียนทันที					
14.	ขณะที่นักเรียนรับประทานอาหารกับ ผู้ปกครองนั้นผู้ปกครองจะปฏิบัติเช่นไร ก. สนทนาปัญหาทั่ว ๆ ไป					
	ข. ตักเตือนเรื่องการเรียนเป็นประจำ					
	ค. ไม่สนใจที่จะสนทนาด้วย					
15.	หลังจากที่นักเรียนได้ทำการบ้านเสร็จ แล้ว ผู้ปกครองจะปฏิบัติเช่นไร ก. ผู้ปกครองไม่สนใจว่านักเรียนจะไป บ้านนอนเมื่อใด					
	ข. ให้นักเรียนพักผ่อนและเข้านอนตาม เวลาปกติ					
	ค. กวดขันให้นักเรียนอ่านหนังสือก่อน เข้านอน					

ข้อ	ข้อความ	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
		4	3	2	1	0
16.	นักเรียนนอนตื่นสายไปโรงเรียนไม่ทัน ผู้ปกครองจะปฏิบัติเช่นไร ก. ดุว่าทันที					
	ข. ไม่สนใจว่านักเรียนจะทำอย่างไร ต่อไป					
	ค. แนะนำว่าไม่ควรนอนตื่นสาย					
17.	วันหนึ่งนักเรียนได้ร่วมกิจกรรมใน โรงเรียนทำให้กลับบ้านช้าผิดเวลา ผู้ปกครองจะปฏิบัติเช่นไร ก. แนะนำว่าควรจะบอกให้ทราบล่วงหน้า					
	ข. ทำโทษทันทีไม่ฟังเหตุผล					
	ค. ไม่สนใจว่านักเรียนกลับถึงบ้านเมื่อไร					
18.	นักเรียนคิดว่าผู้ปกครองปฏิบัติต่อนักเรียน อย่างไร ก. ให้ความรักและความอบอุ่น					
	ข. ไม่เคยให้คำแนะนำอะไรเลย					
	ค. ให้อยู่ในระเบียบวินัยและทำตาม คำสั่ง					

ข้อ	ข้อความ	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
		4	3	2	1	0
19.	ขณะที่รับประทานอาหารร่วมกันกับ ผู้ปกครอง ผู้ปกครองจะปฏิบัติเช่นไร ก. ผู้ปกครองจะพูดคุยเป็นกันเองตาม ปกติ					
	ข. ผู้ปกครองจะรับประทานอาหารจะ ไม่พูดอะไรเลย					
	ค. ผู้ปกครองจะอบรมสั่งสอนบังคับให้ รับประทานอาหารที่มีประโยชน์ ..					
20.	นักเรียนได้รับเงินเพื่อนำไปเป็นค่าใช้จ่าย ในโรงเรียนจากผู้ปกครองอย่างไร ก. ได้รับเป็นประจำตามที่ได้ตกลงกันไว้					
	ข. ได้รับเงินจากผู้ปกครองตามที่ได้ กำหนดไว้					
	ค. ได้รับเงินจากผู้ปกครองแต่บางครั้ง ไม่พอใช้จ่าย					

ข้อ	ข้อความ	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
		4	3	2	1	0
21.	โรงเรียนได้จัดทัศนศึกษา นักเรียนต้องไปทุกคน และได้ไปขอค่าเดินทางกับผู้ปกครอง นักเรียนคิดว่าผู้ปกครองจะทำเช่นไร					
	ก. เต็มใจที่จะให้นักเรียนไปทัศนศึกษาครั้งนี้					
	ข. ไม่สนใจว่านักเรียนจะไปทัศนศึกษาในครั้งนี้					
	ค. ชักถามถึงจำนวนเงินที่จะนำไปใช้และหยิบยื่นให้ทันที					
22.	นักเรียนได้ขออนุญาตจากผู้ปกครองไปดูภาพยนตร์คิดว่าผู้ปกครองนักเรียนจะปฏิบัติเช่นไร					
	ก. ไม่อนุญาตให้ไปตามลำพัง					
	ข. อนุญาตและได้แนะนำว่าควรดูเรื่องใด.....					
	ค. ทำเฉย ๆ ไม่สนใจนักเรียน					
23.	เวลาว่างนักเรียนปฏิบัติเช่นไร					
	ก. ผู้ปกครองให้ช่วยทำงานบ้าน					
	ข. ดูโทรทัศน์ทั้งวันผู้ปกครองไม่ว่าอะไร					
	ค. สนทนาปัญหากับผู้ปกครอง					

ข้อ	ข้อความ	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
		4	3	2	1	0
24.	เวลาที่ผณตักนักเรียนได้ออกไปเดินตาก ฝน ทำให้ไม่สบายเมื่อผู้ปกครองทราบ จะปฏิบัติต่อนักเรียนเช่นไร ก. คุดหรือตักหนีทันที ข. ให้ไปหยิบยารับประทานเอง ค. แนะนำว่าควรจะไปหาหมอ					
25.	ขณะที่นักเรียนกำลังช่วยผู้ปกครองทำงาน บังเอิญได้รับบาดเจ็บเล็กน้อย ๆ ผู้ปกครองปฏิบัติต่อนักเรียนเช่นไร ก. ไม่สนใจว่านักเรียนได้รับบาดเจ็บ ข. แนะนำในการรักษาบาดเจ็บ ค. ตักเตือน และให้รีบไปหาหมอรักษา					
26.	การเดินทางไปโรงเรียนนักเรียนได้รับการ ปฏิบัติจากผู้ปกครองเช่นไร ก. คอยรับคอยส่งหรือให้ไปกับผู้ที่ไว้ใจ ข. ให้คำแนะนำในการเดินทางไป โรงเรียน ค. จะไปหรือจะกลับจากโรงเรียนเวลา ใดก็ได้ เพราะต่างคนต่างไปอยู่แล้ว					

ข้อ	ข้อความ	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
		4	3	2	1	0
27.	ขณะที่นักเรียนกำลังทำการบ้าน ผู้ปกครองปฏิบัติเช่นไร					
	ก. ผู้ปกครองดูแลเอาใจใส่ถ้าเสร็จแล้วจะนำของว่างมาให้					
	ข. ผู้ปกครองนั่งซักถามว่าเมื่อไรจะทำการบ้านเสร็จ					
	ค. ผู้ปกครองไม่สนใจว่าจะทำการบ้านเสร็จหรือไม่					
28.	ถ้าผู้ปกครองได้ทราบว่านักเรียนกำลังพูดจาหรือแสดงกิริยามารยาทไม่เรียบร้อยกับพี่ ๆ น้อง ๆ ผู้ปกครองจะทำเช่นไร					
	ก. ไม่สนใจที่นักเรียนแสดงกิริยาเช่นนี้					
	ข. ให้ข้อคิดว่าไม่สมควรแสดงกิริยาเช่นนี้					
	ค. ตาหนักติเตียนว่ากิริยาเช่นนี้ไม่ควรทำ					

ข้อ	ข้อความ	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
		4	3	2	1	0
29.	นักเรียนกลับมาจากโรงเรียนเสื้อผ้าของนักเรียนสกปรกผู้ปกครองเห็นนักเรียนสวมเสื้อผ้าสกปรกเช่นนี้ผู้ปกครองจะปฏิบัติเช่นไร					
	ก. ไม่สนใจว่าเสื้อผ้าจะเป็นเช่นไร					
	ข. แนะนำนักเรียนว่าควรจะนำเสื้อผ้าไปแช่ผงซักฟอกได้					
	ค. บอกให้นักเรียนรีบไปอาบน้ำเปลี่ยนเสื้อผ้าทันที					
30.	ถ้ามีญาติผู้ใหญ่หรือเพื่อนสนิทของผู้ปกครองมาเยี่ยมเยียนที่บ้าน ผู้ปกครองจะปฏิบัติเช่นไร					
	ก. ตักเตือนให้นักเรียนยกน้ำมาให้					
	ข. แนะนำให้นักเรียนรู้จักแขกผู้มาเยี่ยมเยียน					
	ค. ให้นักเรียนหลบหน้าไปที่ไหนก็ได้					

แบบสอบถามความภาคภูมิใจในตนเอง

คำชี้แจง

แบบสอบถามนี้ประกอบไปด้วยข้อคำถาม 30 ข้อ ข้อความในแบบสอบถามจะเป็นข้อความแทนพฤติกรรมของผู้ที่มีความภาคภูมิใจในตนเอง ซึ่งข้อความนี้ไม่มีการตัดสินว่าถูกหรือผิด เพราะเป็นข้อความเกี่ยวกับความรู้สึกที่เกิดขึ้นกับตัวนักเรียนเอง นักเรียนควรอ่านข้อความอย่างระมัดระวัง

วิธีการตอบแบบสอบถาม

1. ในการตอบแบบสอบถาม นักเรียนต้องเป็นตัวของตัวเอง ไม่ต้องปรึกษาเพื่อน ขณะที่กำลังตอบแบบสอบถาม
2. ให้นักเรียนตอบคำถามทันทีที่อ่านข้อความแต่ละข้อเสร็จ โดยให้ยึดความรู้สึกที่เกิดขึ้นทันทีในเวลานั้น
3. ขอให้นักเรียนตอบคำถามทุกข้อตามความรู้สึกที่แท้จริง เพราะคำตอบของนักเรียนจะเก็บไว้เป็นความลับ

วิธีการตอบแบบสอบถาม

- ถ้าข้อความนั้นตรงกับความรู้สึกของนักเรียนจริงมากที่สุด ให้กาเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องหมายเลข 4
- ถ้าข้อความนั้นตรงกับความรู้สึกของนักเรียนจริงมาก ให้กาเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องหมายเลข 3
- ถ้าข้อความนั้นตรงกับความรู้สึกของนักเรียนจริงน้อย ให้กาเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องหมายเลข 2
- ถ้าข้อความนั้นตรงกับความรู้สึกของนักเรียนจริงน้อยที่สุด ให้กาเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องหมายเลข 1
- ถ้าข้อความนั้นไม่ตรงกับความรู้สึกของนักเรียนเลย ให้กาเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องหมายเลข 0

ข้อ	ข้อความ	จริง มากที่สุด	จริง มาก	จริง น้อย	จริง น้อยที่สุด	ไม่จริง เลย
		4	3	2	1	0
1.	ข้าพเจ้าพูดโน้มน้าวจิตใจคนได้					
2.	ข้าพเจ้าไม่เคยกังวลใจ					
3.	ข้าพเจ้ามีความมั่นใจในตนเอง					
4.	ข้าพเจ้าทำงานได้สำเร็จอย่างรวดเร็ว ...					
5.	ข้าพเจ้าไม่เคยถูกตำหนิ					
6.	ข้าพเจ้าทำงานไม่เป็นระเบียบ					
7.	ข้าพเจ้าสนุกสนานต่อการเรียน					
8.	ข้าพเจ้ารู้สึกหนักใจเมื่อได้รับมอบหมายให้ ทำงาน					
9.	ผู้ปกครองภูมิใจในตัวข้าพเจ้า					
10.	ข้าพเจ้าเป็นคนเด่นในกลุ่มเพื่อน ๆ					
11.	ข้าพเจ้าไม่เคยได้รับความชมจากอาจารย์ ...					
12.	ข้าพเจ้าเป็นคนที่มีความรู้ความสามารถ มากกว่าผู้อื่น					
13.	อาจารย์ผู้สอนรู้จักข้าพเจ้าดี					
14.	ข้าพเจ้าทำอะไรแล้วจะประสบผลสำเร็จ ..					
15.	ข้าพเจ้ามีเพื่อนมาก					
16.	ข้าพเจ้าชอบแต่งตัวตามสบาย					
17.	ข้าพเจ้าพอใจความสามารถของตนเอง ...					
18.	ผลการเรียนของข้าพเจ้าดีขึ้น					
19.	ข้าพเจ้ารู้สึกว่า ไม่กล้าที่จะออกไปพูดหน้าชั้น					

ข้อ	ข้อความ	จริง มากที่สุด	จริง มาก	จริง น้อย	จริง น้อยที่สุด	ไม่จริง เลย
		4	3	2	1	0
20.	สมาชิกในครอบครัวของข้าพเจ้ารักใคร่กันดี					
21.	ข้าพเจ้าเป็นคนที่น่าเชื่อถือ					
22.	ข้าพเจ้าอยากจะปรับปรุงตนเอง					
23.	เพื่อน ๆ เห็นคุณค่าในตัวข้าพเจ้า					
24.	ข้าพเจ้ามีบุคลิกดี					
25.	ข้าพเจ้าเข้ากับเพื่อน ๆ ได้ดี					
26.	ข้าพเจ้าเล่นกีฬาเก่ง					
27.	ข้าพเจ้าไม่พอใจในสิ่งที่ตนเองเป็นอยู่					
28.	มีคนคอยเอาใจใส่ดูแลข้าพเจ้า					
29.	ข้าพเจ้าชอบตามใจเพื่อน ๆ					
30.	ข้าพเจ้าทำสิ่งใดแล้วจะถูกควบคุมเสมอ					

แบบวัดการเห็นคุณค่าในตนเอง
(ของ Rosenberg ซึ่งแปลโดย เสาวภา วิชิทวาทิ)

คำชี้แจง

แบบสอบถามนี้ต้องการทราบความรู้สึกบางประการที่มีต่อตนเอง ไม่มีคำตอบใดถือว่าถูกหรือผิด ดังนั้นโปรดตอบด้วยความสบายใจตามความรู้สึกอันแท้จริงของท่าน โดยการเลือกตอบตามเกณฑ์ดังนี้

เห็นด้วยอย่างยิ่ง	หมายถึง	เมื่อท่านเห็นว่าข้อความนั้นตรงกับความรู้สึกของท่านทุกประการ
เห็นด้วย	หมายถึง	เมื่อท่านเห็นว่าข้อความนั้นตรงกับความรู้สึกของท่านบางส่วน
เฉย ๆ	หมายถึง	เมื่อท่านเห็นว่าข้อความนั้นตรงกับความรู้สึกที่เห็นด้วยเท่ากับความรู้สึกไม่เห็นด้วย
ไม่เห็นด้วย	หมายถึง	เมื่อท่านเห็นว่าข้อความนั้น ไม่ตรงกับความรู้สึกของท่าน
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	หมายถึง	เมื่อท่านเห็นว่าข้อความนั้นไม่ตรงกับความรู้สึกของท่านเลย

ตัวอย่าง

ข้อ	ข้อความ	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	เฉย ๆ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
1	ฉันเป็นคนขี้อาย		✓			

เมื่อท่านเลือกขีดเครื่องหมาย/ลงในช่องที่เห็นด้วย หมายความว่า ท่านมีความรู้สึกว่าเป็นคนขี้อาย

ข้อ	ข้อความ	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	เฉย ๆ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
1	ฉันรู้สึกว่ามีคุณค่าเท่าเทียมกับ ผู้อื่น					
2	ฉันรู้สึกว่ามีคุณสมบัติที่ดีอยู่บ้าง					
3	ฉันรู้สึกว่ามีประสบการณ์แต่ความ ล้มเหลว					
4	ฉันรู้สึกว่ามีความสามารถที่จะ ทำงานต่าง ๆ ได้ดีเท่ากับผู้อื่น					
5	ฉันรู้สึกว่าไม่ค่อยภูมิใจในตนเอง					
6	ฉันรู้สึกว่าตัวฉันเองเป็นคนดี ..					
7	ฉันพอใจในตัวฉันเอง					
8	ฉันรู้สึกว่าควรจะนับถือตนเองได้ มากกว่านี้					
9	ฉันรู้สึกว่าตัวฉันเองเป็นคนไม่มี ประโยชน์					
10	ในบางครั้งฉันรู้สึกว่าฉันไม่มีอะไร ดีเลย					

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ

1.	ศ.ดร.ผ่องพรรณ	เกิดพิทักษ์	ภาควิชาการแนะแนวและจิตวิทยาการศึกษา
2.	รศ.ดร.อารี	พันธ์มณี	ภาควิชาการแนะแนวและจิตวิทยาการศึกษา
3.	รศ.ล้วน	สายยศ	ภาควิชาการวัดผลและวิจัยการศึกษา
4.	รศ.ชูศรี	วงศ์รัตน์	ภาควิชาการวัดผลและวิจัยการศึกษา
5.	นางสาวเรวดี	อินทสระ	คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ภาคใต้ อ.เมือง จังหวัดสงขลา

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ชื่อ	นางมะลิ อุดมภาพ
เกิดวันที่	16 พฤษภาคม พุทธศักราช 2493
สถานที่เกิด	อำเภอปักธงชัย จังหวัดนครราชสีมา
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	บ้านเลขที่ 106/57 หมู่บ้านอมรรัตน์ ซอยรามอินทรา 71 ถนนรามอินทรา ตำบลจระเข้บัว เขตลาดพร้าว กรุงเทพฯ 10230
ตำแหน่งหน้าที่การงานปัจจุบัน	อาจารย์ 2 ระดับ 6
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	โรงเรียนพิบูลประชาสรรค์ ถนนดินแดง เขตดินแดง กรุงเทพฯ 10400 โทร. 245 - 1700
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2512	มัธยมศึกษาตอนปลาย แผนกวิทยาศาสตร์
พ.ศ. 2516	กศ.บ. (คณิตศาสตร์ - วิทยาศาสตร์) วิทยาลัยวิชาการศึกษา จังหวัดพิษณุโลก
พ.ศ. 2538	กศ.ม. (การวัดผลการศึกษา) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร